
Награда
Десанка Максимовић

Награда
Десанка Максимовић
18
Владимир Копицл
2012

БИБЛИОТЕКА НАГРАДА „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“

- 1
Љубомир Симовић / УЧЕЊЕ У МРАКУ
- 2
Стеван Раичковић / РАНЕ И КАСНЕ ПЕСМЕ
- 3
Миодраг Павловић / СРБИЈА ДО КРАЈА ВЕКА
- 4
Танасије Младеновић / НА КРАЈУ МИЛЕНИЈУМА
- 5
Матија Бећковић / ОД – ДО
- 6
Милован Данојлић / РАЗГОРЕВАЊЕ ВАТРЕ
- 7
Бранислав Петровић / ГРАДИЛИШТЕ
- 8
Борислав Радовић / ПЕСМЕ
- 9
Слободан Ракитић / ПЛОВИДБА
- 10
Радмила Лазић / СРЦЕ МЕЂ ЗУБИМА
- 11
Милосав Тешић / У ТЕСНОМ СКЛОПУ
- 12
Алек Вукадиновић / КЊИГА ПРСТЕНОВА
- 13
Слободан Зубановић / КАД БУДЕМ ИМАО 64 ГОДИНЕ
- 14
Мирослав Максимовић / ШАПАТ КИШЕ О СЛОБОДИ
- 15
Рајко Петров Ного / ЧОВЕК СЕ ВРАЋА КУЋИ
- 16
Мирјана Стефановић / ПРОМАЈА
- 17
Душко Новаковић / ЗАБАВА ЗА УТУЧЕНЕ

Владимир Копицл

ТУФНЕ

Изабране песме

Задужбина „Десанка Максимовић“
Народна библиотека Србије

Београд
2013

ДРАГИ МОЈ ЧИТАОЧЕ, ДРАГИ СВИ

Драги мој читаоче: драги ти, драги ја,
драги он, она, оно, па ми, ви и они,
и цела парадигмо, поређана у строј
као сви Други поређани. Сабрали смо се овде,
као сви други сабрани, што успавани, што
усправни,
да више никад не заспимо, ако то не буде то,
та тако мала ствар, та тако сложена реч,
што светла врата отвара да гледају на сумрак
ником знане граматике, те рупе између нас,
празнине између језика, плурал, где тече само
влага.

Та влага, то смо ми, али не као лице, лик,
па чак ни само наличје: то је оно што тече
а не дотиче никуд, јер дотиче тек нас
што нешто бисмо рекли и никад ништа чули,
не дотакнуто језиком који би свет да убрише,
да га опере, збрише, до корена, остатка,
где онај страшни понор наговештава једњак
где седи свако поједен, свака ствар, свако место,
и сваки одраз стварног које је морало проћи
као чун преко понора где понире и вода.

Све остало је земља, мало ватре и ваздух
који се с нама обнавља да не би био сав
потрошен
као нејасна илузија која се чак ни не види.
То што видим, то знам, а опет друго
представљам,

не као неку радњу, већ више као дар
који бих неком да дам тек да би било још неког.
Тај неко, то је та реч, али не и тај глас,
јер само глас не говори ако не ћуте сви,
а никад нико не ћути јер ћутња не треба никога,
сем можда мене и тебе, и све нас, читаоче.

AEP
(1970 – 1973)

1

Треперећа лупа: хипноза пролећа.
Бог пада у воду
растресен од воде.
Опијен великом степом.
Стреха сунца.

Зачини су у дугом домашају.
Избори трава, избори срца.
Дуго слеђено непце у лакој додиру:
влажи.
Траг се понавља:
лупа.

Замене су тај пут.
То је размештај магле:
који се пресавија – скупа.
Са сенком као паром
(да не понавља):
скупа.

Дах се дели од дана.
Као разлика:
сума.
Сума приласка –
договор: жамор,
рукопис шума.

Да не би пао у праšину
прах се препушта:
спушта.
Тиха бука за одговор.
Језа графита:
душа.

2

Дан се открива иза рибњака.
Ноћ се открива испред травњака.
Додир рибњака и додир травњака –
руб дана: небо,
покрива грана.

Али ако би рибар мешао травњак са травама
или ако би травар мешао рибњак са рибама
руб би се открио: вратио.

Фигура која се скрива: грана
за небо и покров.

Додир иза и дана: бледило,
рибање ноћи.
Додир испред и дана: трава.
Смањене моћи.

3

Платно прикрива пламен: платан,
бљештећа тога.
Смог злата косог од успона.

–

Ситничав занос засипа,
хрпе песка по корењу.

Живи у свету акције:
сунце & месец заједно.
Срп тако назван тоцилом
граматику не расипа.

4

Привија истрошен прамен.

Труп света. Оквир:

вратио.

Подела:

потрошен – *nen* (*nein*) – у доколици.

Из и *ѿо*.

5

Шта је уснио Радерфорд, у кругу месечине,
о сјају пола у ноћи: дар душе
веје на санте.

Бели кит, када је угрожен,
стреса баласт у таласе: птице на његовим леђима
споро увлаче канце.

Ако смо сузили оквир, задобили смо јарост.

Смех и јарост на води,
са цветом: иза стакла.

Загрљај хладне струје и хладног преобраћања.

Заборав стасања траве, цветање мора.

Алка.

Туп метал дише у повоју, у меком наручју

мочвара,

са навојима и напоном, са одразом
без покрива.

Паучина на истоку рачва се према западу:

пред зору плима подрхтава од

нискофреквентног спокоја.

Ланац јутра се подиже, са сидром, тихо: без гласа.

Сидро је оркан (пригушен), удица: маљ од злата.

Шта је уснио Зоненфелд, у скровитоме трену,
 без баланса и тега над мрежом меридијана:
 о празним теразијама, о олову и перју?
 о маслиновом гају у шаџи песка.
 Ханаан.

Ко је дигао камење да се жари у ноћи
 у сени Јужнога крста, у бедру Водолије?
 Свет своје име препознаје
 о обриса поштанских жигова: са искривљеним
 одразом
 и датумом.
 Слуз змије.

Изокренуто стабло и мене хлорофила,
 заогрнуте маглом, наговештавају сплет
 пренапрегнутих чула у немом треперењу:
 венац трава се затвара
 у пентаграмски цвет.

Благо пролеће Астарте у подупртом храму
 (без граница и међа) покреће месечев сат:
 стоструким сказаљкама, без обележја смера.

Млад и заносан маг, заљубљен у сан и вичкрафт.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΕ ΠΥΤΑ
(1972 – 1976)

#1

I

Испод.

Испод,

не као

испод речи које се могу показати

не као

испод онога што речи могу показати
заузимајући своја места

у склопу онога што се може рећи:

подупирући празна места у реченом.

Испод,

не као у празном разговору

када се говоре речи које нас представљају

(заступају)

у празном стану са мало пријатеља

високо на спрату у топлом ваздуху

(или у једној галерији)

одакле су родитељи отишли на одмор.

Када се изговарају и слуша њихова јека:

све које везује и раздваја

речи од ствари испод.

II

Речи са пријатељима

недалеко од воде

реке која се не види јер је прљава

али се под ногама крај обале отвара:

муљ остаје као чарапа испод колена.

У облачном поподневу пред кишу
у крају лета пред кишу
говорећи о старој великој кући (са гредама)
на којима се ноћу у сну
сањајући или пре тога могу видети крила.

Осећајући свежину спорог ветра крај воде
који чини да се осећа тело
и кожа постаје најежена
испод мајице широких рукава
од хладноће на грудима.

III

Речи у кући великог тавана (са прозором)
у којој живе људи
који су одсекли косе и браде због ваши
(стеница)
донетих из друге земље.

Поновљене на путу у ходању
са потковицом и завртњима у торби
када се губе од умора у грмљу покрај пута.

Речи као рог испуњен ђубретом
које се поспе на њиву: (краве
која је света животиња).

Речи као дрво
које се забоду у земљу
велико после десет година.

(Баште четвргастог облика)
Које се изван ње
може употребити у говору.

Обрасло јеловим (својим) иглицама
(које се њиме могу искључити из реченог)
издвојено из говора старе жене

која се враћа да га види
изван погледа и знања других људи
измењено.

У себи и говору овде
и (овде)
забележено испод
и изнад.

#2

I

А сада смо дошли до места раздвајања.

До места
на коме треба раздвојити
оно које је довршено
од онога
које још није ни започето.

Али погледај мало у себе
или гледај кроз прозор:
видим зид суседне куће
који притиска зид ове куће
дакле не видим ништа.

Тако се прави слика
штапа који се прелама
у води:
(преко камења).

Велики усамљен камен
на путу којим већ дуго нико не пролази
и трава сива од прашине поред аутостраде.

II

Када се дуго ћути
стиче се искуство ћутње:
када се дуго говори
стичу се разна искуства.

Као када се велике ствари
групишу са оним што је велико
а мале са оним што је мало.

Постоји правац и смер
(свет је двоструки смисао)
али о томе се не може са сигурношћу
говорити.

III

Тако сам стајао у Пановом врту
не успевајући да га препознам:
под снагом пет елемената
сам пред обиљем светла.

Ја који не видех вилу
у бљеску чистога поднева
дуго сам гледао планине
недостојан сред корова.

А ту крај цркве, са свећама,
Само ми приђе и рече:
одлази из ових крајева
јер пламен ти се гаси,
ти чије тело је овде (видим)
а душа ти је остала
доле у шумском језеру
(где нећеш се окупати)
са децом, псима и женама.

На стењу отока Јона,
на пустој плажи

Финдхорна.

IV

Али ту нема места за оне
који би пригрлили мудрост за практичну
употребу.

[Ту се затвара редослед
и ту се губи у мало речи:
један живот & један рад
делом изгубљен

и/или

прекривен сумом
надошлих догађаја.

Речи, људи, место

становања

па опет речи:
то је одблесак стања
које овде покушавам да

организујем

пре него што је распу

као ветар у пољу.

Iona!

(Тако.)

Још име звони у мраку
у сивој бетонској кући.

Ту, тамо,

изван

свега:

тако,

дубоко,

падам,

али,

дубоко,

видим.]

Ту су разбој и длето,
лоза и сандук за кромпир:
које је *исц̄ог* и *изнад*
то је *џоворна маса*.

#3

I

Читај ми реку и водопад:
све је у поседу сваког.

И шта још можеш упознати
у додиру са јутром?

У пустој, срушеној колиби
у пустој, нагнутој планини
на косом сламнатом поду:
мало руна у сутон.

Издајека, одакле то не може да се види
све је празно:
бич и стадо, предводници и пастир
ишчезли су без трага.

(У неколико речи.)

II

Па да ли да пођемо у потрагу
за изгубљеним поседом?

Седећи у топлој соби
високо на петом спрату
у кабину сам лифта
насуо нешто сламе.

(У самом углу колибе
јурећи између спратова.)

На чистој стази зебње
не дирај дугме узбуне:
црвено СТОЈ или АЛАРМ.

Тражећи одбегло сећање
(у огледалу):
огледало.

III

*When I was young people told me:
You'll see when you're
Fifty years old.
Now I'm fifty.
I've seen nothing.*

Ја ништа нисам видео
јер нисам могао видети:
нисам могао видети
под прашином.

Под прашином сам дуго
грејао уморне ноге:
под жутим прахом у пољу
тражећи семе конопље.

IV

А када смо се вратили
(с пута)
слика се сасвим изменила:
соба тоне у прашину
под креветом у мраку.

Рекао сам:
Принеси мало ватре
споју лица и леда.

Огледај се у бљеску.

Под телом, дубоко – ветар.

V

После дизања магле
после проласка олује
небо постаје чисто:
и звуци дана се дижу у дану.

Затишје: лица & гласови.
Одблесци: соба
& језеро.

Ти си одјек на другој страни.
Ја сам бачено звоно које дрхти и дрхти.

#4

I

Глас који стиже са неба
неће се вратити умножен:
слушалице су празне, остављене,
и бразде на матрици, траци,
труну у тами студија.

А изван светилишта
у стану, парку, на тргу,
мотору и го-го клубу
ствара се крива слика.

Желиш ли мало сунце
изађи на чистину:
изостављене речи
за тебе права су места.

II

На указано знамење
можеш одговорити руком:
покретима чију си правилност упознао
кроз дугу игру понављања, разврставања,
чије основе тек сада распознајеш
одабирући смисао према потреби, намени,
коју ниси искључио, презрео или одбацио.

Палац, полусавијен и уздигнут,
обележиће простор
који још увек можеш досегнути, обухватити:

у дугој и краткој вожњи,
тело се губи у завојима.

Два прста у размаку, раскршће,
деле свет онога што смо били
и што смо желели да будемо.

Чизме, торба у прабини,
опасач, сат, равнодневица:
према чему се окрећеш, равнаш,
& које те одређује
& обележава.

III

Дуги пут пређен напред
и дуги пут пређен назад
исти су део пута
и део истога пута:
Ваздух у коме стојим
довратак, окно и под.

Где сам стајао, гледао,
био је простор сенке:
оно које сам гледао
гледао сам из сенке.

Гледао, гледао, гледао:
видим – видим из сенке.
Оно где стојим је плитка вода.
Ово је, осећам, непитка вода:
које понављам и набрајам,
горко, бљутаво море познатог,
које распарчавам и изригавам
У недоспашку предмета.

IV

А сада видим и знам:
овде је потребан мир.
ту је потребна рука
тела, духа или трећег принципа.
Овде је потребно име
(чију снагу не можемо досећи
& упознати)
да чисте ствари држи на окупу,
броју, и стварима срца да управља
& располаже.

#5

I

Камен који се померио са места
начинио је улегнуће у простору:
речи које су окружиле радњу померања
испуниле су га сходно камену.

Тако се губи и добија знање о камену
& тако се губи и добија знање о простору
(речи).

Тако се отвара простор
произвољне слике,
                                простор
помака речи,
и то је улегнуће
које зјапи у простору.

II

То је све што се збива
у кругу промишљеног
који расте и јача
Под свейлом илузија
мада сасвим опипљив
На ђовршинском нивоу
као чисто и тачно
кретање материје.

Али док си у себи
гледај и око себе:
нађи слику за себе –
– прибор за око себе.

III

Шта је то што се шири
за лицем које трне,
у телу што лебди кружно
непомично крај свода?

Само се мирис мошуса
пуже лењо уз прозор
из чистог средишта шаке
смола се слива у простор.

Шта је то што се руши
са лажне опне усана,
што навире без пене
без страсти и без срама?

Бели се облак диже
са мирног сјаја недара
на самој ивици дана
у дворишту за одмор.

Латицу палу са цвета
стави кришом под језик:
глатка и равна мисао
уздиже се ка њему.

IV

За трагом поновног доласка великих празника
за трагом светла у језеру испод ивице трске:
један ток чврсто навире од леве ка десној страни
у свету празнога поретка тешко је испунити.

Ивице које се руше у брзом проласку стазом,
плиме и осеке тела и споре кретње у трену:
Црвеном бојом оловке које нема у шџамџи
где је мера за данас ред је пришао крају.

О, ви ġосїоги разни

•
•
•
&

Крисїе Пеликане,

Када бих могао више

писати свакога дана.

Отвори кљун

Вириш

•
•
:

т а п - к а м

затвори.

За тобом

•

#6

I

Шта си видео   &   шта си рекао?
Шта си рекао   &   шта си дотакао?

Ако погледаш горе   видећеш линије неба.
Ако погледаш доле   видећеш наборе земље.

  Између
неба   &   земље
  хоризонт
  :
линија   очију
  .

Ако се окренеш назад   не видиш шта је напред.
Ако се окренеш напред   не видиш шта је назад.

  Ако се стално вртиш
  шта је
напред   шта   назад
  ?

  Ако се стално вртим
  да ли сам превртљивац?

II

У продуженом следу...,
  (да ли бих пао тим гестом?)
у продуженом следу...
  одбаци све то,
одбаци!

Одбаца јер држиш чврсто
у својој
руци чврсто
оловку тамног дрвета
скоро стиглу из Кине.

Када је пред писање режем
не шкрипи: »Магнолиа«.
(Са причвршћеном гумом
ред би могао стварат.)

Али свет криви ствари
у обрнутом реду:
лав и лабуд су једно
по корисности масе.

Тако је исток графит
и тако запад је гума:
између дрво не шкрипи
рука на њему је чиста

III

Знојава девица дана
тоне у дим и млеко:
рак и паук у крилу:
(плитка слика за свилу).

То је дух лаког израза
у линији куполе.
Размеђе, пре и после,
под завојем: ту (море).

Тај циљ је у ваздуху
под јаким утицајем
(издвојен правилом смера):
фигура је у себи.

Пад у слободном простору
& опадање у моћи,
зло правило и пример
о свету:

заборави.

IV

То су и ствари и присутне
у влажној сени месеца
која је у сјају слична
(без додира : обасипа).

Спона медузе и сипе
у оном што светлост растаче
и шири своје знамење
(прамење) према присутном.

Ту су, али у окрету,
познатим од разазнавања
(те) моћи у разним мерама:
према прилици подела.

Бела звезда у мапи
неба, горе, на длану,
црвена под њом у води:
тријада на папиру.

Ту се издваја трокут
линија које их вежу:
јасно место за пораз
(угао материјалног).

Тако је подела трокутник
који је сличност са зубом:
лака веза са кутњаком
уз обртање следи.

Оно које је присутно
у свету сличних углова
у оку се не примиче:
сипа, крута у тами.

Кост је предност над зубом
али предност тим ломљива:
изокренуто стабло
напета релација.

Тако свет неодредљивог
захтева пуну потврду:
кост у уљу од маслине
стрепи од зуба (јасности),
зуб у семенки маслине
стрепи од коштице (сличности).

#7

I

*Реци ми у каквој си школи
научио ѿе речи које изговараши:
ѿе истие речи ако (у погодно време)
напишеш на пергаменту или папиру
(папирусу)
и ако их пружии змији (или коме другом)
она неће осити мање неокрепна
него да си их гласно изговорио.*

*Изговорио,
као кад човек који покоја благо
обележи место
да би га касније могао пронаћи.*

*Место споја
чији делови нису остојали одвојено
(одвојено)
пре него што су били сјојени.*

*Попут ствари које се додирују својим рубовима.
Који савршено личе
а да није могуће утврдити
који је од њих дао другоме своју сличност.*

(Као што кост ивичје ноге одговара нашој иети.)

*Којом не управља
никакво друго створење.*

II

Тако.

Тако или на неки други начин
Можеш поновити (обележити) речи које си
изабрао
које си
речи од других изабрао/издвојио
издвојио за једну нарочиту употребу
(овде)
коју сада можеш да испитујеш говорећи:
Ја сам онај који испитиује говор
Ја сам онај који испитиује
могућности разних говора.

Ја сам,
(испитивач и испитано).

Све ово,
Као када бих поново могао рећи
Тим огломцима йодуиро сам своје рушевине
(не допуњавајући – хвала преводиоцу),
или можда нешто сасвим друго
што би овоме потпуно одговарало.

Као две исте речи употребљене *овако* или *овако*,
или можда једна пре а друга после,
међу којима има/нема никакве разлике.

III

Разлике, има & нема.

Разлике има & нема
као што могу рећи:
као,
као што могу рећи:

Као што родитељи дају име своје деце

(име)

& као што могу рећи:

Као што просјак носи отрцано одело

(име),

рећи то које је отрцано

као отрцано одело које просјак носи:

као отрцано просјаково одело.

Као што могу рећи:

(*ово*)

ово које је материјал који поседујем

(поседујемо)

& који могу да употребљавам + или –

успешно

које зависи од тога како ћу га употребити

које зависи од тога како ћу да га употребим.

IV

Употребим

Говорећи.

Говорећи

(све ово) као:

као што могу рећи: све,

као (што могу рећи) : ово,

као ( )

кривим линијама.

Рећи:

реч пише

( )

реч се исписала.

Рећи

( )

кривим линијама.

Рећи

(све ово)

као: пише,

као:

реч пише истину кривим линијама.

ПАН ПАНК
(Вибропоеме 1975 – 1981)

ЛАВОВИ

Лавови живе у Африци
на осмоканалним тракама
у кодираним групама
од 200–300 парова.
Они ступају слободно
житним пољима прашуме
не стрепећи од Ворстера
имају уграђен стерео.
По уверењу глодари
хране се претежно начелом
до хране долазе молитвом
параплегирају Јан Смита.
Праве дебеле прангије
од тешке воде и рудаче
не знајући за размену
не подижу производе.
Женка од лава, тигрица,
размножава се деобом
при чему се концентрише
на мајку Махарац Јогија.
Младунчад лавова, слонови,
одрастају на палмама
трошећи соларне таласе
за секундарну исхрану.
Мозак лава је протонски
без недостатка фисије
располаже и солидним
системом дехидратације.
Одрасли лав има потребе
бисексуалне природе
пред женком не доказује
хетерогене комплексе.

Друштвени односи лавова
комплексни су и двојаки
на темељитој су основи
поларна хегемонија.
Живот лава је одређен
заштитом људске средине
зато лав коегзистира
у односу на енвиронмент.
По уверењу су монисти
имају насушне потребе
за духом напада одбране
и ширег народа свеопште.
Век једног лава је тектонски
растегљив као консензус
продужен ецефалографом
достиге земљишни максимум.
О њиховој активности
извештава нас CIA PRESS
о томе пише Фернан Дел
у књизи *Swingle Kiss Singer*.
По спортским резултатима
превазилазе тешкоће
становитошћу тренинга
уносе стартне петроле.
Суштински се базирају
на сукоб генералија
технократија са шлагом
основно им је пециво.
Сконцентрисани бинарно
около светске платформе
чврсто збијају поредак
у ерогене редове
На културном су подручју
заговорници детанта
користе и припадност
и монетарне фондове.
East, West, и Океанија
су интересна подручја
где шире крупан утицај
на принципима статике.

Празнују многе празнике
из праксе митологије
уз концептуалну уметност
и херменеутичке зевове.
Са великом симпатијом
прате космичке програме
који им нуде продоре
у нове животне просторе.
Лавови спавају спонтано
од једне до друге прилике
сви добро познају К. Јунга
хармонизују дисање.
То су бића система
у којем живе тотемски
из примитивне културе
не носе наследне функције.
На Бога гледају генетски
што однос чини приснијим
још као слоновима постижу
сјај астралне пројекције.
Не служе шоу бизнису
хипотеци ни справама
месо и биље не једу
достигу акцелерацију.
Лавови лутају природом
глас Новог Доба уздижу
када им све то досади
ствар препуштају зебрама.

(1975)

ПАН ПАНК

То лице касно за лето.
Лице леда под водом.
Неизбрушено стење, замах са четири стране.
Заборављени шаман огрнут праскозорјем.
Незабрављена врата.
Лавина која стаје.

Где су златни пастири?
Где су гримизне траље?
Непригрљени висови, замах питагорејства?
Бледа, зелена храна која се лако подаје?
Падам, надоле падам.
Обриси бенгалске ватре.

Река је била тигар и лед биле су алге:
и дуго скривено лице с нередом непогода.
Обала која се диже подиже се са светлом.
Жуто лишће се диже. Моћ је небо,
поредак.

Ивица сажима ветар.
Врата за ветар су ватре:
чиста ивица огња који се гаси да плане.
Непрекинути напор уз стално попуштање
померања ка центру.
Дуга је крива и дуга, дуга је змија:
Да, не.

Икс, ипсилон и делта.
Змијасте рачве Меконга.
Три јужне паралеле, недосегнуте: све плитко.
Јаја антропозофије, напалм општег јединства.

Свијена цеваста звона.
Махајана.
Кинг Конг.

Киша пада на УНИЦЕФ:
Шербурски кишобрани.
Звезде и пруге на заласку.
Спљоштена обданишта.
Где су бели патуљци? Црне рупе у прозору.
Шта су вечите арије? Дигитрон, интелигенција.

Разболети се: здравице.
Првени крст на црноме.
Непотписани аутограф, аутодидакт, промаја.
Отвори врата Пратера, удахни снагу Титану!
Испуни завет стоструко! Не осврћи се!
Стој тамо!

Зауврат реци: за уз врат.
Сунчане пеге прскају.
Ми смо раскошни, срчани, ми смо жељни
илузија.
Ја сам стуб, кадилак, обала, Партедон,
илуминација.
Ти си Салома, мултиплекс.
Неузбрана си ружица.

Реци где су корали, где су храстове гране?
Златно језгро имеле, латице водопада?
Куд иду дивље свиње? Зашто су тужни шакали?
Антилопе су саме.
Лавови спију.
Ad acta.

Заустављени ждралови који су кренули на југ
заобишли су врхунце и глатке куполе ледника
да улепшају мочваре блискоисточног жаришта.
Све је у свему: лудило.
Воће, поврће, шит, сан.

Лак сам: лакши од челика.
Напети лукови ероса.
Испретуране хридине, тешка оруђа богова.
Недопевани дитирамб, 360 степени,
етерске магле, простори, Халифакс,
енциклопедија.

Тамно су ланарни кратери, усахли токови,
пучина,
с мене на уштап, пулсари, истекло море, крш,
дан:
Расцветани у неповрат viseћи вртови Асира.
Светионик се нагиње. Висак и мистрија.
Ќорморан.

Плавети, плутај!
Избриши! сву узвишеност Валхале.
Стисак руке и помаму: све те шаре у песку.
Ќарамба, карамбол, ватромет! Елеузински
бакропис.

Елевација, благослов.
Реци хвала напретку.

И договор и одговор: замајци хеуристике.
У колотечини коловрат, неиспуњена садејства.
Ќиновски кораца цинова, плетисанке у плуралу.
Плеоназми у Плаута.
Орган, акт, апстиненција.

Речи срџбе и наноси.
Фигуре узмака: н – Авала.
Ледоломци и сладолед, лабудови са Ледама.
Неуслишени слушалац, пренапрегнути
прегалац.
Прашници одишу прашином. Шта је нејасно?
Поплава.

Па да ли смо се надали?
Да ли смо криво падали?

Из присуства у одсутност, у сутон и у смех.
У неправилним правцима надоправљених
правила,
у непометеном метежу
надопунили се.

(1976)

ОДА

Овде се прослављају најдебљи празници,
Ту где свет појединости не престаје да престаје
И корисници брака пролазе
Таманећи трубе аутомобила.

Носиоци страсти су неми, запетљани,
Стиснути вестима дана. Бог је
Обећао боље дане, папа и други
Поново, али ту нешто не штима:
Занос скроз дестабилизован
И сангвинични стручњаци.

Небо је на свом мести, као и увек
Далеко. Анђео се укочио, не мрда
Од барока, док му девизни гост
Узима душу *Сапопот*. Све живе генерације
Поцупкују уз радио и ведри, држећи планери
Драже ерос декрета.

Ништа ме не изненађује, као што ништа
И не може: прецизније – што *не сме*
У духу рецентних ставова. Ако се излаз затвори,
Улаз ће се отворити, а и да буде обратно
Ко зна да ли је штета.

Ствари се дају средити, говоре
Спортски радници. Ако ме победиш, добићеш
Оно што морам да изгубим. Ако изгубиш,
признаћу
Да ниси заувек изгубљен. На нашој страни
Је машта и дар за импровизацију, и смела
Младеж што пева уз свирку пензионера.

О, да!
О, да ли одиста одајем
Одушевљену оданост? Да ли сам добро
Одабран да будем одасвуд одавде?
О, да ли одавно одапет одрон ће бити
Одагнан? О да ли од данас до даљег
Одиста могу да одахнем?

О, да ли одурна одбрана
Одвлачи пажњу од одлуке? Да ли је
Одбор одлучио да брише лица са длана?
Од доколице до одвратног одвише се не
Одмиче. Одлагање је лагање.
Одијум подлеже одама.

Одликује нас ликоване, воњ, псовање и
длакавост.
О свежим достигнућима сведоче датости дана.
Долази доба бодовања надобудног добовања.
О, да се само приберем.
Боде ме обед док спавам.

Која је била тема?
Које мете за метење?
На матинеу поново ометени темати.
Мота се таман номад крај мутног дна тунела.
О, да није залутао?
О, дај му мудрости, мати.

(1979)

ПЕСМА ГЛАДИ

Одбачени смо пре употребе.
Видим празнину што се шири
Тај климав осмех са четири брзине
Прокисло лице и старе руке
Све што нећемо хранити кад се напне
Кад се напне и пукне
Јер нас већ неће бити
Средиће нас пре тога
Средиће нас и срушити
Јер смо прави и јасни
Срушиће нас и сатрти
Јер смо лаки и чисти
Као ваздух на ветру.

Ја нисам младо *грво*:
Што да будем савијем?
Допустите ми да пеним
Да видим где су извори
Ветра који дува и који ће ме сасвим одувати
Разбацан на све четири стране
Воде која се сакупља и која надире
Песка који пуни очи и затрпава
Уста јер су брана светла
Јер ноћ се сасвим приближила
И помрчина глади обавија тела
Топлих младих и заљубљених зависника
Страсних, слепих и растрзаних
Тупих у хладној соби.

Наше речи су изречене
И не чују се усред прашине
Тишине времена која се скупља и не шири се

Море сабијено оградама и навикама
Прописима који седе над нама као раскречен
месец
Што се шире над главама и климају
Мада их нисмо упознали, створили, нити
заволели,
Обавијени похотом старачких страхова
Људи које смо упознали и заборавили
И све то из даљине уз пуно просторних мана
Јер су са нама довољно, и довољно и дуго
Да би бећ били препознати као превише
познати
Изобличени, дрхтави и придодати хартији
Јер само њихово присуство већ подиже
квалитет.

Ми знамо лица и руке:
Наша тајна је срце.
Светлост је извор музике која се махнито шири
Забављена понором простора и говором у паду
Јер трава отвара дан и сав њен додир душу
То тешко тело похоте које се лепи и тоне
Непословна и сласна јер смо сви ми без посла
После свега што јесмо и света који смо видели
Опипали теоријом духа, прозрели и
запоставили
Деца радничких књижица присилно чистих
рубрика
Деца залудне науке с вером у алхемију
Која нас може научити да растемо без злата
Без хлеба, меса и крви
Без подвученог страха.

Моја душа је остава где моје тело живи
У облику чудно пренапрегнутом и
неформалном
Непрописаном од стране морала и реда
Који га је залупио, зелепио
Склепао слабости упркос
Са проредима сласти и залихама моћи

Да би љубили дан и поред беспарице
Против приоритета и процедуралних наноса
Јер стајали смо у реду и ништа није се десило
Јер дуго приправан стојим и ништа се не
дешава
Па макар да се догоди на одређено време.

О дођи бар и погледај
Тај крш који се отвара
Који се отвара невидљив иза пропалог видика
Јер речи су се скупиле у понављаном прању
Езотеричног предмета са геомантијском
основом

И све што је преостало су врло груби грчеви
Непријатни и повратни на сунцу и у мраку
Социјално неприсутни јер нема верификације
Необрађени подаци не подлежу статистици
Којој и није место у леглу диспропорције
Што хара попут куге и коју треба сузбити
Стати јој ногом за врат и предузети мере.

Заборавите дан који је управо прошао:
Заборавите звуке и ноћ што делите.
Све што је поново прошло приближава се
повратку

У светлу, у свему, у сјају,
На небројеним стазама где нећемо се сусрести
Тражећи мрежу за лептире уз мало више
логике

Која је потребна познатом да би се сасвим
исписало

Да би се открио дах пуној мери и распону
У дугом миру, у глади, са распеваним
подмлатком

Који не крије лице свестан признатих грешака
Јер ево седам на земљу и ту се не смемо
растати

Падам, падам и понирем под стегом дневних
потреба
Уништава ме стабилност и тресе инфлација

Потпуно сам преполовљен и отуђен од дохотка
Лабилно просут, распорен, ко слободна
професија.

Баци ме, па ме испусти,
Па ме поново баци
Да најзад станем на ноге и видим где ми је место
Са кога могу видети равна далека брда
Са којих могу досегнути пуни овал будућности
Са згодном свитом свих предности што доноси
познавање

Признавања могућности у свакодневном
протоку

Као кад добар пријатељ не застане у проласку
Али ти ипак видиш да другарство профитира
Јер хитро пролази форма и ведро проноси
садржај

На прекривеном лицу које ће прошлост
исплатити

Али ти ипак видиш, јасно је шта се догађа
И од две зреле јабуке ипак слађу изабереш
Твој живот буде испуњен сваким добром и
љубављу

А за сва добра дела сазна и телевизија.

Избришите ме, прецртај
Све моје давне заслуге
Јер небо неће пристати да смирено одговара
На постављена питања, на додире и узвике
Због којих лудим и презирем сав овај мир,
естаблишмент

Јер сам јаростан, расрђен, сасвим сигурно
покопан

У натопљену празнину из које тешко
проговарам

Тешко извлачим ноге и ступам брисаним
трагом

Оних који су прошли и који су се вратили
Са потресом у наручју, са оштрим срцем зиме

Од које ревност пропада, занос добија снагу
На ветру и у олуји која се не може пронаћи
Јер је сам сан и извор крај кога лежем и
устајем

Коме сам сасвим привржен као скривеном благу
Дубоко доле у тами, у камењу и благу.

Да ли разумеш муцање
Да ли осећаш помаму
Да ли те паника смирује, језа грли у мраку
Док се пипаво везујеш за претпоставке изласка
Из заштићеног троугла, из крутог круга
пропасти

Из социјалне прашине која се шири и разлива
Као замах атлете и пуни грло гневом
Снагом која се расипа и пада у рај, у желудац
Јер дуго сви смо празни и сваки грам је поплава
О којој све смо учили и како сад да применим
Кад ме нема на списку и немам плаћени
боравак

Откачићу и разбићу неком главу од радости
Луд сам од екологије а немам шта да спасавам
Од речи, од ствари, од ближњих, од мора које
пропламсава.

Размути воду, потражи
Траг преосталих наслада
Које нису подаци о привременом благу
Пронађеном у невреме и раздељеном без
повратка

Са мало духа и стрепње, са избледелим знаком
Јер светлост стоји за вратима и греје јаче од
звезда
Јер ваздух лебди над светлом и души даје снагу
Да позна пуно биће од леда и од страсти
Од пробужене косе која тресе, зачарава
Са тешким сплетом руку које доносе храну
У ватри и у води, са топлом земљом до појаса

С шакама пуним млека што нуде делиријум
Што нуде одмор на повратку у тешко крило
сласти
Где је чист мир и помама и сито легло глади
Када се сав свет склопи у сјају и у тами.

(1980)

ВЕЛИКА АМЕРИЧКА ПЕСМА

И поред свих очекивања
ЈАТ ипак није омануо
били су ванредно пажљиви, ефикасни и услужни
пуни небеског склада, неземаљски и сонични
чак су вешто приказали како све да се спасемо
при паду у океан, ако све крене низбрдо
дивно су махали рукама у правој драмској
помами
мада је било за жаљење што нису шта друго
радили
тако zgodни и удвоје
сви бисмо били срећни
ипак били су пуни комичне божанске моћи
и тако су нас дирнули, препали и умирили
да нисмо ни приметили
кад смо разбили облаке.

Не, није ЈАТ забрљао
слетели смо на време
кроз сву гужву над New Yorkom у страх из
царинарнице
и стари маркантни пилот
који је водио акцију
прошао је са осмехом као да чита VOGUE
добар истрошен фрајер али не сасвим излизан
тај мора да је летео још пре Фоче и АВНОЈ-а
и сад је потпуно свестан
да нема куд да закасни
пензија таквог не промаши
ако већ није директор.

ЏФК не личи ни на шта
не може се описати
у својој слави и моћи која је постала чита
тек кад сам на TWA сазнао
да ЈАТ никад не омане
јер даје резервације
које не резервишу баш ништа
три луда дана на STAND BY
а онда најзад CAPITOL
тек сам у LA схватио
у шта сам се увалио.

Америка је пљосната
ал има страшне планине
баш да ти памет стане по 12–13 пута
од NYC до LA то сам јасно приметио
мада је CAPITOL оброк био помало прохладан
скоро сам прогуту кашику кад сам видео
GRAND CANYON

таква рупа се не рађа сваких милион година
а изнад свега врхови сасвим обрасли снегом
HIGH DESERT, још гори LOW DESERT
који не воде никуда
200 миља кроз пустињу до познатије пустиње
народ дође и погледа, сними и иде назад.

Најлуђе су долине
које су заправо планине
шупљине између планина са много брда около
Death Valley, Zion, Valley of Fire
лепо бог да те сачува
али све то се претвара у славни *point of interest*
Забриски није био лаф него обичан инжењер
али Point је супер, Антониони га зумира
и потпуно је залудио леп део генерације
која се расипа, распада и одлази у пустињу
још се ту вуку около са змијама за вратом.

Капитализам је одвратан
подсећа на старинарницу

у којој још младо друштво живи од осигурања
моћ је духовна храна изгубљеној сигурности
али пар ноћи у CEZAR'S-у идеолошки сатиру
и вечера у STARDUST-у
и оне луде мачке
дајем душу за тенис
већ после две-три недеље
навикавам се на FUNKY
и гутам GREYHOUND ко воду:
срећа за Југославију што се гадим базена.

Америка би пропала
да нема Shevy i Cadillac
US ARMY и Dean Martina, он је заиста мачор
изгубила би примат без Којака,
SEVEN UP, Arby's и Pizza Hut
одржава је BULLSEYE, DALLAS & GEN.
HOSPITAL
нешто мало мормона, MX, Tonnaph, Indian Springs
синдикати и Dona(ld) Duck
гротло Vegasa, MasterCard
West Street, Wall Street и Woodland Hills
Gay's Power, AMORC и YMCA
surf, Ginsberg, Roy Rodgers, stuff,
Dodgers, Disneyland, Alcatraz.

Роба стиже каналима
и иде равно у мозак
Angelic Dust чупа и раздире
трава добра за притисак
од хорса расту зуби и стогодишњој баби
у преднаталној фази клинци пију шта дохвате
једино што недостаје адекватна реклама
Lou Reed чини што може, Timothy сасвим пропао
срећом народ је шкрт али оран за провод
пошао сам у LA а стигао у Mexico
кроз ватромете светла на стрели аутостраде
да није било cruisse control и PARLIAMENT на FM
код Barstowa бих стао и појео сву Земљу.

Црнци су добри људи
али белци су још гори
умачу прсте чак и у сос и једу жуту децу
хране кучиће мачкама, тигровима у праху
да би постали звери и бесплатан *security*
јер влада криза морала и општи распад вредности
вампири беже у гета
јер тешко је савладати
сву ту поплаву крви што извире из Берзе
док чекамо на AIR FORCE
да среди NEW WAVE и црвене
и да одлучно налети носећи ред и метле.

Америка је с Богом
али без праве присности
јер с Богом се не блудничи, не води љубав за лову
Бог има страшну мотку и лупиће
да трава више не расте
да сравни шљам и dealere
Pentagon и сав маркетинг
ловце на главе и Dylana и лепу божићну шетњу
сем ако концерн српова, косачица и семена
не предвиди овакав гест
те DISCOUNT-ом и SALE-ом
омете свету кретњу.

(Лас Вегас – Нови Сад, 1981)

**ВАПАЈИ &
КОНСТРУКЦИЈЕ**
(1979 – 1982)

SEX ANGELS

Пол је сам сјај и светлост и отисак дубине
Свеже јутро у сумрак и бледа ноћ без страха
Где се растапа помама и буди дивља благод
Разливена у сећању у лави података.
Бог се игра са нама, подвлачи подвучено
Обасипа ме ватром коју води за руку
Јер не зна да ли га волим, да ли збиља постоји
Јер је слаб, наркотизиран и пољуљан у духу.
Да ли ме добро осећаш, да ли упијаш душу
Топли напон и налет што свија путању даха:
Небо је тако тешко, срце тупо подрхтава
Оплемењено понором који се грчи и склапа.
Твоје тело се стапа са обрисима земље
Где су скривени кључеви свих непознатих врата
Под влажним знаком месеца, још нетакнути
сунцем:
Млеко дрхти у мраку, обухвата га ватра.
Где су границе имена, куда се измиче коначност
Да ли се може изиграти сенка ноћи у складу
Додира који се сливају у таласе и одјеке
У пуно било времена, у епидермалну таму.
Изреци бездан у суноврат, не употребљавај
познато:
Деца страсти свршавају преко божанских речи.
Све је лако и бескрајно, чисти ритам и трајање
Врели ерос, опијање, анђели гипки и лепи.

AFTER MIDNIGHT

Вера ме збуњује. Растура.
Тмурне литице, подножја:
Снег што веје кроз таму.
Из овог света не видим

Ноћ у којој се све види.
Мораћу купити шибице
За развој свести.
За јаву.

Да би се јасније видело
Довољно је не спавати.
Јутро ће само доћи
И кокош подићи главу.

Под топлим перјем,
Притајена,
Суштина чак ни
Не мрда.

Бог хрче. Сања
Еротски сан.
Страсно
Прилази врагу.

ПРОМЕНА

Потребна ми је промена.
Стварност не зна за мене.
Шта је донела зима, шта је однело лето?
Богови су се повукли, сакрили сјај и славу:
сад дипломатија ноћи распреда моћ и маглу.

Да ли се може видети ишта добро у чају?
Хороскоп је обезнањен, звезде сувише близу.
Лепе жене у пролазу истрошиле су чула.
Мудраци економишу. Допинг води у кризу.

Потребна ми је промена.
Ноћ не говори каква.
Природа се не повлачи, али је нема:
спава.

ПОНАВЉАЊЕ

Дошло је време нужности
Да нужност сагори време
Али време се понавља
У времену понављања.
Црпи дане и сате
Из себе да би се спојило
Са свачим, ма чим, било чим;
Да би се уплело, сабило
У чежњу за понављањем.

Спавам два сата, не више:
Ипак, и то ме обнавља.
Године нису прошле.
Ништа не може проћи.
Зима је, држи ме антифриз
И цео свет ми изгледа
Тако да морам да узимам
Ујутро кашику нечега.
Млака, безбојна ватра
Споро клизи низ грло.

Једном сам бацио кашику
И дуго чекао звекет.
То се неће поновити
Јер неће бити времена.

ЗВЕЗДЕ

Када се спојено размакне
Нек сав свет за мном остане:
Сви призори и промене
Залеђе Бића и Сенка.
Представе су за доконе,
Појмови влажни и нетачни.
Овде суштине привлаче
И крути Логос продире
Кроз топле усне без Речи
У срце вртлога, плена.

Јутро је младо и гута Ноћ
И тами не треба предах.
Сјајне Пичке ће падати
И као Звезде светлети
Кроз помрчину година:
Нек Земља спокојно ротира:
Оне су замена Неба.

КЕНИЈА

Ја сам згуснути маг.
Згуснуто легло магле.
Тешки збијени олтар. Нерастресени продор.
Пролаз у сенци семена напојен брзим животом.
Спавам, носим се с временом:
Мој сат су проток и простор.

Страст је губитак корена.
Ствари затежу небо.
Крива, права и сужена линија развија понос.
Абнормално је напитање са удаљене славине.
Распрострта је скученост.
Тешка вода је оток.

Свет тече апострофиран, не реметећи распоред:
Воде и земље у односу који се не преобраћа.
Свест се римује са светом као просвета с посветом.
На кладама цвет остаје.
Апотеоза помака.

Препариране представе предоченог преобиља
Преобраћају предмете презентиране преносом.
Већа већина верује вековној верификацији.
Балантајн баланс балансира.
Масон меси масовност.

Шта су светови: сметови?
Вртови? Хртови??
Премија???
Ослобођен сам лутања. Распршен.
У основи је хемија.

Who is the teacher? Arcanum.
I'll soon be free from logopaedia.
Living by zen is source of life.
Where is my spirit? Kenya.

СИНАРХИЧНО

Верујеш ли у сумрак?
Он је мој рођак, дресер.
Велико језеро страха разбијеног у блокове
О које глачамо мисли непосредно пред спавање.
За које вежемо речи и кренемо им у сусрет
Ка свему које се не спаја на рубу иза чистине.

Да ли си видео ваздух?
Шта му замераш: пресек?
Тиху језу у свитање, лаку грозу и потрес?
Јер је отац озона, спремиште богова, прогрес,
Јер дан снабдева зрацима, јер не спутава ноге.

Где је извор тежине?
Шта га покрива: стене?
Зашто су планине трапаве и нимфе троме сред
муља?

Ерос је златно решето за испирање блата.
Моја звезда је ниско ко поглед девице.
Врата.

Ко су послушни људи?
Да ли удишу влагу?
Је ли дух пропуст у плану подложен лакоме квару?
Ко то бдије над собом и не открива простор?
Душа бдије над слогом и улеће у понор.

Сањаш ли како спаваш,
Како претураш сени
У календарској врећи са артиклима смрти?
Где су отац и мајка, куда су поново ушли?

Чему велика звона?
Зашто се вртлог врти?

Синархија је секси.
Све је благослов, плодност
Лето на обали Лете, топли загрљај бога.
Да ли смо се истакли, је ли време за поздрав.
Критички осврт у магли. Средство за чишћење.
Вода.

ДЕМОНИ

Демони су са нама:
Не рецимо им збогом.
Јер су биће и небиће што опет су се срели.
У пуном врту ожеднео, пуно језеро захватам.
Напојиће ме анђели, растргнуће ме звери.

Мир је пометња доконог:
Неупућена упитност.
Видим звезде на небу али не знам да бројим.
Свет ротира и одмиче, удаљава се, нестаје.
Пијем из празног ведре.
У празном врту стојим.

ПИТАЊЕ ПОЗЕ

(1983 – 1989)

ПРВО ЛИЦЕ

Три бора сама на литици.
Гомиле тешког камења.
Периферно искуство.

Вода се руши из неба, пуне
Висине се празне и дивља муња сева
Над искиданим пределом.
Пред нама стоји дуг пут. Орлови
Ништа не чују у крутој пози моћи.
Њихове очи су хладне,
Тврди и оштар мурано. То је давна упорност,
Далека, из очајања. Духови хуче по стењу
Ко напирлитане лутке.

Кривине ипак нестају под пуним резервоаром.
Кочнице једва да понекад
Зашкрипе кроз буку стереа. И твој сан,
Изнад свега, који ме чини видљивим.

Твоја ме одсутност истиче, ставља
У велики круг, где се знакови потиру
Пред мутним оком природе. Она нам брише лица,
Одраз у ретровизору, руке које почивају
На хладном зноју волана.
Влага допире споља
Као заморно питање. Пролазе миље
И миље без пумпи и мотела.

Палим нов смотак траве. Ни оштар дим
Те не буди. Али без грешке отвара
Тврде браве у грлу. Велика светла долећу
Ко душе с Титаника, брзи црвени свици

У раму ретровизора. Упорне мачје очи
Стапају се у црту.

Ми нисмо деца поноћи, али је поноћ
У нама. Бог урла међу литицама и враг
Шамара ауспух и срце лупа по цепу
С полисом осигурања.

Тебе више и нема.
Не могу да се окренем.
Трака је дошла до краја, само звучници шуште.
Прво лице у мени брижно скреће на паркинг
И спушта руку на кључеве. Гаси мотор
И светла. Координате ноћи
Тону у праве руке.

ИЗ ВАТРЕ, САНТИ

У хладном немиру почива моћ.
Снег је заносом засут.
И девице у ватри резбаре слова ведрине.
Сапи срна ме дотичу као језеро обалу.
Када се сва гордост слегне
Остаће само име.

Заборавио сам ноћ.
Топле, расуте поноре.
Никад протекле реке, расуте помаме,
Бића. Све са чим се не растаје
Све са чим се не састаје.
Памтим још само тело.
Удаљен додир што пита.

Не могу да се окренем.
Не могу да се покренем
Јер ништа није прошло као што почело није.
Далеко као најближи, уроњен сам у тебе.
Тако огромно избрисан.
Предуго. Обгрли ме.

ЗДРАВИЦА

Туђ ваздух, то је мој грех.
И доколица, трава. Лак корак
Није лелујање и ако никуд не води.
Са тим се мора рашчистити: Запад
Долази са запада.

Има и других ствари које се тичу вере.
Небо живи у планинама, расипа
Слободно време. Али сувишног нема,
Чак ни када се преброји.
Све су тезе исплативе у границама теме.

Уздах, то је мој бог.
Сумрачно, велико бдење. Из кога
Ментална роса расипа хуморно семе.
Ноћ, моћ и реквизиција ведрих канона
Страсти врло су корисни митови
При једрењу на дасци.

С поентом смо се растали
На недогледно време: сад,
Како мудрост да достигне необријано теме?
Једино да се усвоји сурогат свете помасти
Уз протест макробиотике која ће вечност спасти.

ГЕРИНГ У КАРИБИМА

Занимљиво је бити жив
И изнад свега корисно
За човечанство.

То је мера бола.

Зора ме никада себи није звала
И моја пут је тамна. Кожа
Сумрака сама заклања сунце
И ноћу буди се сама.
После остаје румен из које настају зраци
И бело перје пада са анђеоских крила.

Геринг је сањао месершмит
Јер је волео злато.
Волим злато Геринга у рукама
И светле од брзине нечујне авионе који носе
Овај на други свет.
Мој секс у сусрет Карибима.

Тамо зора је тамна
Бљештаве сенке су тамне
И тамно уље у врчу.
Таман је чак и кокос и тамна деца
Што дуго испијају његов сок
Држећи смеђег Геринга данима међу зубима.

Њихов смех тад је звонак
Златан у мајске зоре када сањају празник
Свог првог лењинског бола.

Умрећу и свет ће опет бити досадан.
Клопка за хладне дане.

АЗИЈА

Када је месец над нама
Све остало је под нама.

Црно, ведро и збрисано.

Наслућујући немоћ, марионета се клања
Ко бачен стезник Мадоне.
Њен поглед дотакне тело,
Нуди кредит и рат.

Када се сасвим смркне
Сасвим ћемо се поклати.
Од душе што преостане
Нека преузме Азија.

МОЛИТВА НАШЕМ НАМЕШТАЈУ

Боже, када сам био млад
Замишљао сам те као Џими Хендрикса,
Као бескрајну плавет из које веје хашиш,
А сада ми, расплнут на ТВ екрану, делујеш
како Берлускони.

Истина – нешто свежији.

И шта ћеш ту уопште?
Химне ноћи су отписане, мало ко
Помиње звезде, а отуђењем се сматра
И дизање из прашине. Нема мира
Од дана, од првог и другог канала.
А тамо река тече као из лоше славине
И нема више врага довољно смелог да каже:
»Лаку ноћ!«, »Ћао, момци!«, чак ни »Остајте
с богом!«.
Камоли »Остајте овде«, јер то се подразумева.

Када сам био млад Ћићолина је рекла:
»плодите се и множите се«, али је цела ствар
запела, можда због кривог цитата.
Али је било добро. Тако страшно и јако.
Сад сам близак са намештајем, он
Ми прича о свему. А ти си обична
Сметња. Теби ту није место.

Зато, молим, без трикова.
Тај спот нећемо гледати.

БОГАРТОВ ДЛАН

Он стоји између два пламена
И лице му се дими: пожудно,
С хладном страшћу, он гута
Арому камиле. Изблиза,
Ту су две санте леда, виски,
Препариране хијене. Ако се свет опет обрне,
Светлост ће прелити чашу и слика
Постаће оштра. Изблиза,
Камени блокови, глатке мраморне нимфе.
Споља допиру звуци, дуга молитва
Вукова. Испред њега је облик
Жене која га гледа. Соба је празна,
Без врата и без икаквих зидова: две
Катедрале у пламену иза његових
Леђа. Она затвори очи и поноћ
Испуни собу. Она отвори очи
И призор заледи сета.

Са ове стране екрана све је потпуно исто:
Киша ће покрити град и град ће сањати
Кишу. Бачена одећа гуши рески звон
Телефона и тело које смо имали
Већ је у поседу воде. Из каде шаље речи
Које не траже одговор, као ни тешка лепота
Пред ударима паре. У некој другој прилици
То би био наш свет – сјај груди, прегиб руке,
Сличност руже и усне – али видљиво нестаје
У праменовима влаге. Три краља и три
Краљице довољни су за љубав: за шта
Је љубав довољна не сведочи ни сама.

Питање које се буди успава седам планета:
Само је Сунце вечно, над зградом Комитета.

НАРЦИС СЛУША РЕГЕ

Прозор на коме блистам зауставио се давно.
Нема ту никаквог кретања, тежине, нити пада.
И то је сасвим добро. У позадини
Су бубњевци. Субјект у крупном плану.
Одавде видим свој свет.
Хватам поруку с разгласа.

Када је Негус одлучио да подмлади планету
Прво је узео име, па сад сав свет одзвања
Као нацистичко »здрово«. Сањао сам три кокоса
И косу дугу до пупка на једној разгледници.
Још се нисам пробудио да испијем сав талог.

Доле се шетају псићи, плавуше изводе бокове.
Није време за покрет док нас лелуја трава.
Космос из стана изгледа као гротло кафића
Када се неон упали, када »кампари« бљесне,
А шанк усиса даркере. Негде у истом смеру
Трепери звездана банка.

Сигнал са Марса допире као синкопа даба
Али је антена глува попут мисли у глави:
Море пушти из звучника и ваља сочне рифове
Као да стадион скандира: »Живели Асвод и Марли!«

ПИТАЊЕ ПОЗЕ: WILDE

Ти кажеш да прва је дужност у животу
Заузети позу; да шта је друга дужност
Још нико није открио. Зато нам и Америка
Делује сасвим нестврано: чак и кад је Колумбова,
Кад није права, силиконска. Долине где су биле
Залуд сад штрче планине: јадно је небо
Над њима, скрпљена светост света.
То је као еротика бића предатих лифту:
Загрцнутих су речи, ограничених погледа
И трају за вечност само кроз форму
упорног, привидног покрета. То је оно што наше
Позе и чини рањивим. Ништа се неће променити.
Неће нас помести ветар.

МАЛА БОЖИЋНА ПОРУКА

Изнад таме је снег.
Испод снега је тама.
Смрзнути трагови кошуте, врелина
Јелењег даха. Најпривлачније
Опсене ту су нашле свој лог.
У резервату божјем, том мрестилишту склада.

Изнад таме је светлост.
Испод светлости тама.
Власт, збрка неповољности,
Усаглашавање знања. Чекамо
Тројство реформе да раскрави тај смет.
Да најзад опипамо шта је прошлост, шта сада.

Изнад свега је небо.
Испод неба је све.
Тамо, па амо, стварност заноси се и пада.
Што од божанског пијана, што мортус
самоуправно.

Све ти најбоље, свете,
Жели Копицл Влада.

ПРИКАЗЕ

(1989 – 1994)

НОВА КЛАСА

Михајлу Пантићу

Тамо где гмаз и орао укрстили су путање
А да нису изневерили нискост и узноситост
Настаће нова класа. Не мислити о људима
Данас није проклетство: то је леп дан без ноћи
У који тама не улази ни због секса супротности.
У њему ипак се назиру тамине сенке и мрље
Као отисци тела на коме дан ће почивати
И кад контакт са духовним већ буде успостављен.

Ној се буди пре јутра да сазна име сабласти
Којом га писмо дарива. Он не мисли на жеђ,
Јер не уме да мисли. Не мисли ни на глад,
Јер чак ни то не уме. Он је исконска стока
Која би телом да чита, која би телом да пише,
Да буде постмодеран. Он је дерипште очаја –
Како да постане професор? – због нечег дубоко
у себи,
О чему су се малопре сложили гмаз и орао.

То је та нова класа, то је данашњи читалац
У коме, по природи ствари, увек чучи и аутор.
Он само приђе рецепцији, промрмља број и име.
Затим уђе у вечност која се испуни њиме.

ЈАСНО

Када је пришао кући
Кућа се одмах удаљила:
Или се само охладила као груди вампира.
Три потковице он држи у своје четири руке.
За тако нешто је потребно море воде
И ватре, што овој стварности служе
Као ситан реквизит. И ту се истина ломи
Ко тело младе жене што једва шапне »Још сада!«
И свет се одмах обнавља попут горуће плаже
Кад је прекрије талас па врели ветар се дигне
Према ишчезлој кући, витла, грува и насрће
Док не отвори врата. Тамо никога нема,
Празнина само без лика, која призива тело
Да не легне до смрти. Он седне
И препознаје све што не може бити:
Завесе од канала, хридине као грање,
Млечношарене планине, густу косу камина.
Он чује клатно јабуке и осећа тежину
Камиле која подрхтава у пешчаној олуји:
»Сабери се, одступи!« - каже глас њеног ока
У коме злато се искри као спаљени свеци.
»Долази оштрица века«, то нико неће рећи
(јер не сеже до субјекта) али одјек одговара
»Сви бићемо сведоци«. Он не зна, али верује
Да нешто мора стићи. Ако доласка нема,
Како је дошао кући?

ПРИКАЗЕ

Заборавићу сваки дан, сунчане вагине Рија
И скакутаве прапорце. Заборавићу сваку ноћ,
Тамне контуре, приказе и сенке родитеља.
Све што служи и не служи. Све што само се
Слегне. Све што раздваја спојено у овом
Двоструком свету који је најбољи од свих
Јер бољег од најбољег нема. Заборавити све,
Заборавити, све – то тако добро звучи ко слово
Немогућег око кога се могуће скупља да створи
Речи, да би се затим речено топило као свећа
Оног што зовемо сећање, што нас се једино сећа
Као тамног и светлог на хладном лику Месеца.

УМЕСТО КОМЕНТАРА

Мајко. Мајко. Мајко. Мајко.
Жив сам изборни помен у кући закланог народа
Као неки остатак са обе стране небеског.
И нико не сме да нас бије, Бела ружа
И Нова Византија, јер ми се нећемо сагињати,
При градњи брзе пруге, за зарђалом кашиком.
Синовац, само поштено. Ми се нисмо променили.
Ми добијамо у рату а губимо у миру
Сто милиона каплара. Сада сви смо редови,
Сви, сви, сви, на својим радним местима.
Поштовани смо народ, делије. Наша криза
Је епохална. Велика криза. Велика шанса.
Које има, има, има. Што није мало. Морген.

Кад будем свој на своје постаћу млад социјалиста.
Прво смо посејали кости па смо их онда ископали
Да би их други гледали, у темељима Бастиље.
Снага хаоса и безумља зрела је, васколика,
Из душе целог народа. Вировитица и Карлобаг
Два су ока у глави. Бело јагње и сиви соко
И јагњеће бригаде. Сви да јашемо попа
Па онда једемо корење још младе демократије.
Био је отац нације, онда мајка Дафина,
На дну гласачке кутије. Усним ли као филозоф
Пробудим се хуманиста, онај са самог дна каце
О коме гуслар гусла а још боље портпарол.
Четири оцила сисам. Љутој рани лек справљам.
У то име те, мајко, срдечно поздрављам.

ЦЕМЕНТ

Васи Павковићу

Умрећу и свет ће опет бити досадан,
Понављам катастрофички прибрано,
Умало као хришћанин, али кад склопим капке,
Спрам сунца, црвенило у њима
Пређе у љубичасто. Тридесет метара пода мног
Мален псић лаје, раздраган, и шапом,
Што једва је видим, упорно по нечему копка.
Одмакнем ли се од стакла од њега ничег
Не остаје, јер му се лавез утапа у вреву
Крупнијих ствари. Одавде, с 13. спрата, поглед лети
У бескрај и где с брежуљцима нестане
Увек помислим – није крај.

Псић се збиља распалио, то није лавез већ вриска,
Али га око не налази: кад дим од цигарете
Усмерим према прозору, изгледа ко да се спаја
С димом из фабрике цемента. Она је тако далеко
Да мој дим изгледа већи, а чији квалитет је бољи
О томе нећемо причати. Сунце на другој страни
Све то мирно обасјава и његова топлота
Налаже опуштеност. Где су сад лањски брегови,
Могао бих се питати све до првога снега,
Да нису тамо, слева, та дична божанска опрема.
То је простор лепоте коју је тешко мењати
И уз сав полет трудбеника на производњи цемента.

Малени псић лаје све брже, ко да би да одрасте.
Крај те фабрике цемента, док нисам знао да
говорим,
Скоро да сам настрадао, у некаквом базену.

Ту нисам доспео сам, али сам последњи остао,
Без веће шансе за излазак. Старије друштво и
сестра
Негде су се изгубили, а ја сам био заборављен.
Нашли су ме тек предвече, не сасвим
престрашеног:

Већ сатима сам зурио у неку упорну козу
Која је ивицом базена чупкала прашњаву траву.
Од тада ценим упорност у души животиња,
Или бар тако мислим у овом светом часу.
Сваки прави филозоф снатри о маленом псићу
Али о томе историја затура праве податке.

Зато за живот на 13., да би се битно видело,
Најбоље је на прозор ставити ретровизор,
Усмерити га нагоре, ка небу или Богу
И из њиховог одраза, с црвенилом за капцима,
Упркос љубичастом, читати ведре скаске.
Ипак, у најбољем случају, малени псић није
љубичаст:

Мало је црн, мало бео, и огрезо је у лавез
Из кога срећа звекеће као Будини звончићи.
Сунце је некуд зашло. То говоре сирене.
Најтамнији је ходник према улазним вратима.
Сам помен знања растаче све што смо знали и
видели
И зато нема досаде: она ће доћи после.

НЕСВРШЕНО

Сабласти не виђам лети, а духове ни зими.
То је несвршен свет: у пролеће су смртни
Због снажне чежње за обликом
Што исиса им снагу па јесен једва преживе,
Под лишћем, ломни ко ваздух.
Око њих све је пропаст и сваког чува анђео,
Увек баз мача у руци, занесен као рачунар,
Одевен само у бригу. Он одмерава речи
У сваком јаснијем опису што би сабласт да помери
Са границе два света где месечина тоне
И јутро увек изгрева, чак и када је хладно.
То зовем разборитост. Други то зову мера
И у њој пребива сабласт свих пропуштених ствари,
Којима вечност не допушта да не умру са нама,
Да трају нешто дуже: тако бар вечност сматра.

Данас не видим сутра, из свима познатог разлога,
И нећу га ни видети све док не буде сутра:
»А ко сутра не дочека чекаће га до смрти« –
С тугом понавља анђео, искупитељски прибран
Као златник у вину што пијанство тек сања.
Он види талог живота и жели другом да служи,
Да буде сушта достојност, благост – не усмереност
Која пада у смртно као миш или дојка
А опет има замах којим се само разбацује
Као сиромаш новцима (због чега и јесте сиромаш)
Макар да га због тога вечито прати срећа
Као лавина одјек који јој невешто засмета
Па она за њим тутњи у понор и преко њега
Да би обоје јачали до руба свога времена.

Али та снага не служи ономе чему анђео служи
И чему служи све што сабира га у анђела
Присутнијег од значења што улази у речи
»Ја сам та снага анђела о којој не зна се ништа
макар да ипак се слути ко ваздух у кући без врата
у којој не живи ништа ко да ни ваздуха нема
мада се зна да ту је ко слова у речи *иразан*
што не би било омашка: сабласт је душа сама«.
То каже свет без значења у коме нико не говори
Као у кући без врата што не зашкрипе врата
Тек зато да би послужила за чулан опис празнине
Пре него што анђео уђе да присуством је слама
Благ, истрајан и сабран, загонетан ко тачка.

Та тачка није што слутимо, јер реч *шачка* је мртва
И живи тек као супарништво с моћима јаснијег
знака
Што знано води ка бескрају, привидно увек при
крају
Као пут зиме ка пролећу. Пад у вртложно доба
Пред којим и вук подрхтава заведен опсеном
месеца
И као сведен на симбол ка њему подиже главу
Чврсто збијен уз земљу урликом који га открива.
Свуд се чује тај глас и допире до куће
Из које неће се вратити: ту се полако вуче
Уз пуста степеништа, као старац уз планину
Или кад мајка узима прво дете у наручје:
Оно можда још не види – а ко види уосталом? –
Али прати тај глас и после уз њега снева
Сенке и обресе месеца као срезане мачем,
Док с даном се не расплину у буђењу ког нема.

И ми смо део тог буђења, одсутан колико јасан,
Мада без лика и тела које нестварно тражи
Као сенку на води, као опсену сличности
Која је мртва сличност сведена само на дражи
Јер сличност увек је душа што би назад свом
извору
Непресушном, исцрпеном попут слепца у глади

Што осећа свој пут којим виду не прилази
Као што жртва људождера нерадо прилази храни
Не само зато што не може јер мртва је и бестрасна
(Мада с присенком жудње која се прошлим брани)
већ што сећање боли јер и оно је сличност
са пуним заборавом, са свешћу да свест не снажи:
не као нешто чврсто, чега свакако нема,
не као тачка што мирује јер сви су покрети мали,
већ као тешка реч *иразно*. Уздах је рађање
сабласти.

Тим дахом дишем и сабирам све границе свог лика
Што није исти лети и није исти зими
Јер не знам шта је исто и шта је граница лика
Анђела благог у пролеће и увек брижног у јесен,
Палог као рачунар кад нестварно га такне
Ко мртву слику ватре што може шчепати ватра
Да пламен обличје спаљеног на слици опет спали
Да ничега не остане сем оног што је вечно
Што некад зовемо *присујно* мада се зове *иразно*
Као кад кажемо *мриво* а мислили смо *сйварно*
Или мислимо *чежња* а већ смо рекли *занос*
Што долази и пролази и кад знамо за грешку,
Прецизније за омашку – јер тако сабласно тражи
Јер све у њој је јасно ко сва имена лажи
Које ће име будућег потврдити у тами.

СЕВЕР

Из међународног живота писаца
(1998)

На отменом салашу отмени су и усеви
којих ту заправо нема. Нема ни правих плодова
ни иког ко би их гајио да би их ипак било.
Ко ту да буде сељак? Ветар дува ли, дува,
као да нечим је натеран, неком жестоком силом,
но – облаци не одлазе. Нестану па се врате,
чекају свој тренутак макар он дошао ноћу.
Зато јутра су влажна као уста под водом
која све живо прожима док опет не дуне ветар.

У првом јутру без сна ту сам видео јелена,
зеца и веверицу, као бића из писма које о њима
говори
да нам подупре машту што мисли да зна ко смо.
Ко смо – нико нас не пита, јер зна да смо од речи,
неупитано због чега. Ми то напросто јесмо
и зато и јесмо овде, да то се таквим покаже,
што боље, очигледно. Зато ово и пишем,
да мало тога одрадимо за редован ангажман.

О чему прича Керол? О сумњи у свако вођство,
јер то би изгледа волела, али да не буде вођа.
Вођа би била Баргави кад цео свет био би Индија,
то лепо место за живот, само да нема гужве и
оштрих мушких лактова
што продиру кроз груди до сваког доброг срца.
Кад је о месту за живот реч, изабрала би острво:
ако си сама на улици, бар знаш зашто си сама.

---

¹ Ledig House International Writers' Colony, књижевна колонија на северу САД, у којој су током јуна и јула 1998. године написане ове песме.

Сам није Хинрих јер је са Френком
купио кућу на језеру и неко парче земље,
ваљда тамо, у Немачкој. Док Френк испира
судове
он храни Адријану, уз топле речи и сладолед
и показивање знања, које му сјајно паше.
Уз мало мање понашања био би велики човек,
мада је његово понашање најлепше које постоји.

Кад закасним на вечеру Илејн разбије тањир
да би ми додала пиле. Тако се чини услуга
неком ко је са Истока. Није то прави Исток
него смо само истекли, што овде нико не зна,
али нас некако истиче. Није то само акценат,
од тога се не живи: мора се пуно бити жив,
што увек најдаље допире, и кад одише смрћу.
Правом, достојном јелена који зна кад да стане.

Није да стојим, чини се, али терен је мали
јер га сажима ветар који зашиљи језик
па свака оштрица ћути као Сабинина рука.
Овај је самит баш налик на гробље бивших пушача
са само два права споменика што још се диме
на зими.

Да ли то ветар руши веранду или на њој још
стојимо
да би се кикотали, да други не знају зашто?
Јер овде тек смо стигли да се не напипамо,
а нисмо овде због мрака: довољан је и позив.

Питам се зашто пишем, али питам се занатски
као што пита се Кира свих ових пустих година.
Ќо не мари за пи-си још мање мари за „мекинтош“
који је насушна потреба због грчева у шапи,
због успомене на графит која се болно вратила.

Недостаје ми самба, живо семе Бразила,
мада је Адријана као зла коб злог Мексика
и зато мора да оде, да неко оде први.
Питер ће да је одвезе, бар првих пет-шест миља,

јер треба бити практичан и када нешто престаје.
Ако не он, онда ће Кетлин, што излази на исто,
мада је друге структуре и друкчије се удише,
кад у плућима нађемо место где није ветар.

Ми још не знамо ко смо, али ко за то мари:
довољно је да јесмо, јер овде нисмо први
и ништа није дужност, мада о њој све пише
у лепом штампаном програму. То није изражавање
никакве опште тежње, јер наши силни животи
теку сваки за себе
као трунчице снаге која не би да служи.
То зовем интелектом када други то желе,
а овде сви све желе да то не би показали.
Када се вратим кући бићу човек без речи.
Када се то сасвим деси можда ће стати ветар.

ИСПРЕД И ИЗА КУЋЕ

Испред куће два стола, около хиљаде стабала. Или је то иза куће? И с друге стране су врата, а наравно и с ове. Овде је улаз са веранде. Око столова – клупе, врло правилно стесане, необојене а сиве. Шта их је таквим учинило? Дрво тако не изгледа, бар док се боље не загледа. Та боја без стварног бојења подсећа ме на камен, али ту нема тежине. Она је некуд нестала у замену за ветар.

Говори се да је нечему крај.
То Френк нешто пропитује Адријану пред одлазак.
Можда га стварно занима да ли се спаковала,
добро спавала пред пут,
док спремају пахуљице и преливају их млеком.
Све то је пут до снега, до хладнога живота
који веје из ствари што припададе су другом.
Ми овде само пролазимо, и то због оног добра
што би се могло назвати људским саобраћањем.

Поново пролазе облаци и опет видим планине.
Гледам их сам још увек. Видим свет тако руски
као да гледам из душе. Чини се да постојим.
Ништа ми не недостаје јер ничега и нема
или све чега има иде у небитном смеру.
Још га не разазнајем, тај смер, ту ћутњу смерова
око којих се скупљају титраве људске радње.
Овде смо тихи и провидни, у зони транспарентног,
где дрво постаје сиво чим му се приђе ближе.

COLD TURKEY

Јутрос сам видео ћурку, дивљу, како некуда
одлази.
Ако је то био одлазак? Можда је долазила,
али не према мени. Ишла је према шуми,
стазом, отмено, одмерено. Без скретања са пута.
Да ли то нешто значи, зверка што шета по стази
и прати завијутке створене људском руком?
Или, прецизније, ногом, што ћурки ништа не
значи.

Режина за ћурку не мари, њој је напросто досадно,
а чини се и хладно. Сви би да иду у Чатам,
да купе топлу одећу, јер нас уби торнадо.
Зима у лету, ужас, па онда челичење.
Док се ујутро туширам свет улеће кроз прозор
и седа ми на груди у виду леденог даха.
Већ трећи дан како ме поздравља
нешто о чему одавно уопште нисам мислио.
Зато и не знам шта је, могу тек да га опишем
па макар таква радња не била поезија.

Већ после десет година Кира не памти руски,
јер тада живи у Немачкој. То је добар резултат,
мени је требало мање. А опет свашта памтим,
за њих сам прави Тургењев. Да ли да пустим
браду?

Можда би било опасно у овом окружењу
хладног ветра и жена, где се баш ништа не збива.

Адријана је отишла, после много шампањца.
Нисам се поздравио, крив је мој часовник, ручни,

јер је без разлога стао. Па онда опет кренуо,
са пуна три сата мање него што тачно је одређено
за наше живљење овде.

После само пет дана постао сам ветеран.
Шта ће бити до краја можда зна само Илејн.

Поподне ћу у шетњу, оном стазом, за ћурком.

ЗВУЧНИ ПЛАТО: КОС

Музичари су отишли. Можда их није ни било, али плато за музику још увек недирнут стоји на лепом, зеленом травњаку, где пут од главне куће савија према излазу да би у благом луку цмокнуо државну цесту. Ту стоје сталци за ноте, израђени у камену, очито руком скулптора, и заправо су скулптуре. Можда другог и нема. Али предео изгледа као створен за музику. Ту су свирали цез, а мислили на класику. Шта су уз свирку пили? Можда то црно вино, веома питко, шпанско: слатко јер је јефтиније.

Када се спуштам од куће већ запалим цигару и тако лелујам путем. Удахнем дим, па га издахнем. Покрећем ноге и руку и гледам како дим нестаје као да бежи од мене. Успут се понавља утисак да ходам нагнут, улево, као да у кривини чувам част равнотеже. Са те стране је музика, односно плато за музику, и једног јутра ћу слетети међу камене сталке, као кос, као птица која се стално чује. Од њеног бистрог говора предео постаје шири.

ПЕСМА ЗА ТЕБЕ

Док лежим сам у соби, у пренатрпаном кревету,
са ћебетом и јорганом, и прекривачем одозго,
тако је удобно, топло, да једва померам главу,
а сваки пут кад је покренем као да ветар ојача.
Прозор је некако издељен на дванаестак поља,
са дашчицама између разних делова стакла
па изгледа ко оквир за неки научни дијаграм.
Он се, наравно, не миче, али слика је жива.
Оно што видим делује и лепо, и тужно, и чудно:
као да део природе од мене тражи помоћ.

Ќуд год да усмерим поглед видим високо дрвеће
чија ми судбина изгледа као да је при крају
јер гране тако лете изувијане торнадом
да некад начас нестану из мирних граница
стакла.

Тако, да бих их пратио, морам да климам главом
као да не верујем да гледам нешто стварно.
Мислим да би том дрвећу било боље у соби
и да би природа била дом само уз мање патње.

Ќоји тренутак касније опет ходам по соби
и тада бацим поглед кроз други, а исти, прозор.
Светлост сад друкчије пада на усковитлану шуму
и неко друго дрвеће жели ветру да стане.
А одмах испред куће једно је малено стабло
с округлом, ниском крошњом, сасвим тихом и
мирном.

Ќао у другом свету, као да ничега нема
што њему може да смета или на сметњу да слути.

Оно напросто стоји, без покрета и шума,
само у крошњи, при врху, трепере два-три листа
и као мала огледала ломе додире сунца.
Сада није тренутак и ја му нећу сметати
али чим падне мрак мораћу да му приђем.

И МОЖДА, И АКО

Испред куће два стола, о којима сам већ писао:
а опет ту волим да седим. Нису потрошна роба,
добри су за живот писца, јер како за који да седнем
чудо ме само нађе. На пример, полулево,
још једно малено дрво, не више од два метра
и тек донекле стасало, изгледа овог пролећа.
Али, како је *стасало*? Па уз подршку ланца.

То пре нисам ни спазио, али сад ми се открило.
Као да оно то жели, да очекује пажњу.
Када се погледа искоса, седећи усправних леђа,
скоро да се и не види да испред стабла је притка
која га чврсто придржава на силно промишљен
начин,
мада је удаљена од њега најмање пола метра.

Али ако се сагнем, и без жеље да видим,
ако ме на то наведе мало игре са псетом,
одједном видим јасно. И с друге стране је притка,
исто на пола метра, а дрво стоји између њих две
уредно сапето ланцем што за притке је
причвршћен.

Ланац је заобљен, пластичан, да не би зарђао,
и још лепо снабдевен угодним хватаљкама.
Тамо где додирне стабло нешто је налик на завој
привијен уз тело стабла ко наговештај бола.
Нема ту никаквог врдања, ствар просто мора да
успе.
Да ли ће тако и бити? Ко зна? И можда, и ако.

СЕВЕР: ДЕВОЈКА СА СЕВЕРА

Она говори рукама и при том подиже главу. Хинрих каже: „Још вина?“, као да је разуме, али види се да није то, нешто друго се тражи. Прстима плете фигуре и оне личе на слова, то јасно могу да видим када се окрене мени јер тада читам са усана. То је говор за децу, тако бар она тврди: можда за глувонеме, али не изгледа тако. Бржи је, течан, ведрији.

Више је бесна, но нема, а ту је и то вино. Нешто је важно пропуштено. Шта – не жели да каже.

Жели да покреће прсте којима вешто се служи. Али, ко да разуме? Док гледам – ипак разумем, макар да говори „енглески“ који је и њој неприрођен, а још „говори“ прстима. Стварно *видим* шта каже. Можда је Хинрих не схвата јер очекује немачки, ако је све нека шифра или некаква тајна.

Да ли је вино разлог што не жели да чујемо? Па она и иначе звучи као пијано дете, не само када набраја све врсте умирања. Неке је изгледа не брину, мада не мења израз док их баш све не наброји, све, увек, из почетка, као да нешто тражи, и то не само за причу.

Прича је звучала добро, Френк ју је прочитао. Он полаже на изговор док чита туђе речи, као да воли без својих, које вешто избегава јер тако је лагоднији живот преводиоца, док Хинрих ко да би волео да има шта своје да каже.

Она их добро познаје, могла би да одговори,
а можда се због тога сада на њих и љути.

Касније приђе мени, да би се опростили.
Сад говори и каже како је нешто узела
из једне од мојих соба док још нисам ни стигао.
Не може да ми објасни, сем да би *шо* да ми врати.
Ставиће ми пред врата, пре него што је одвезу.
Сутра ту ничега нема. Њена соба је празна.

СТАРО ВИНО

Она је видела Фирера, уживо,
још као сасвим млада. Тврди: „Био је никакав“,
сувише блед лик да заокупи озбиљну људску
пажњу,
чак да ичим заокупи и девојачку душу.
Али таква је била и поменута прилика,
са стајањем у реду да би се пришло Вођи.
Можда се у том стајању нешто важно изгубило,
неки бљесак, оштрина, шта би већ могло да буде.

Вечерас она части посебном флашом вина,
купљеном тајно у Чатаму, где смо ишли пре подне.
Метју је возио цип, Кира гледала мапу,
а ја сам беспослен седео и докон разбацавао
трагове свог искуства у сналажењу на друму.

Остављену пред банком, тражили смо је у
књижари
а нашли у кафеу. Мирну и задовољну.
Лепо место уз прозор, леп поглед, капућино.
Као и ово вино: она баш зна да изабере.
Да ли се икад удавала? Много за једно питање,
али ће неко од овде присутних кад-тад то да је пита.

Рафаел вешто глуми, сада цитира Лебеда:
са својим ситним бравурама стварно је као генерал,
а биће и параде, јер жена му је отишла,
лепа, млада, а опет не једина, на некакву турнеју.
Сада би Лебедов бликриг могла да буде Режина,
али она баш не мари за светлост јеврејског хумора.

„Да, Немци воле странце“, наставља своје наш
херој,
„и скупљају их годинама да после виде шта
с њима“.
Он све зна, каже да Џеф Кунс не мари пуно за
женске
и да ће Тићолина поново у парламент. У Берлину су,
ваљда, за кратко били комшије,
а међу комшијама такве ствари су јавне.

Питер седи и пати, има он своје разлоге
за вежбе из меланхолије,
не само због овог живота или нечег са Кетлин.
Ипак, сад му је лакше, Делез му пуно помаже
да раскрсти са Њујорком и мором
структурализма.
Кира ту *мору* пречује и долије му још старог
вина у чашу.
И Фиреру би, да је жив, од тога било боље.

КРИЛА

То види за две године: та земља није за њега.
Али тад већ је ожењен и дете је на путу.
Утом избије рат, хтео би да се врати
а они да га регрутују. Срећом има папире, не да се,
и зато дане проводи изван куће, на плажи,
упркос разочарењу пријатеља и рођака:
Што неће да иде и кибуц, да тамо агитује,
или у мањинску четврт да провоцира Арапе?

Он више воли на плажи, а онда лет у Швајцарску
с крцатог аеродрома, уз узбуну због напада.
„Ма, Арапи би напали само атомском бомбом,
не би они на ситно па макар и да пропадну“,
тако је тада мислио, пре лета у зелено.
Са тим је готово, решен је, никад више у пустињу.

Па други брак: Италијанка,
на несрећу из Либије, и има арапске рођаке.
За неколико година рођака пуна кућа:
просто невероватно колико воле Немачку,
у којој тада живи. „Сваки је зачас ко Вођа,
а већ имају бркове“, то је његов коментар.
Само једном се не свиди па врло брзо оде,
али му остави вереницу коју је довео за собом.

Доста, доста и тога: боље је живети сам.
Жена се онда преуда и пресели у Дахау,
близу негдашњег логора, а с њом и оба сина.
„Тамо ми синови расту, зар то није баш zgodно?
Нови муж зове се Адолф, отац му Херман, брат
Хајнрих,
али није што мислиш. За то су сувише млади.“

Једно поподне седимо у заједничком салону:
ја куцам за комјутером а он пискара руком.
Онда ме кроз смех позове: „Нацртај лептира“, каже.
Учиним што већ умем и он задржи папир.
Нешто касније приђе и покаже ми други,
с цртежом лептира сличног мом, али са шаром
на крилима:
на једном јеврејска звезда а на другој свастика.
Тај цртеж ће да стави на омот нове књиге.
„Немци воле да читају о инсектима“, каже.

КЛИСУРИНЕ

(1995 – 2001)

ЗИМСКИ ПЕЈЗАЖ, БЕЗ СЛИКЕ

Уши, плачите и не гледајте шта пуне очи говоре,
Да вас не чују уста.
Ако очи занеме испразниће се дан
И шерет Месец наскочиће на измаштани свод,
На путо, празно тело где замишљамо звезде.
То уста виде, то знам а да не померим руку
Коју не чујем јер говорим док она пише по мени.

Ту је њен одјек, њен глас у додиру што измиче
Јер није ништа стварно – чак ни Месец и звезде –
Док тражи топло тело у оном чега нема.
Језик блуди по свету тако невидљиво брзо,
Да не би видео што и вид избегава да каже:
Дан мртав као ударац који се лепи за себе.

МРВЕ

Мрве леже на столу, чекају да се сасуше,
Ако их Неизбежно и пре тога не покупи.
Исто тако је са мном, говорим левој руци
Док успоравам другу, што још жели да ради.
Брзина не ужасава, док је не достижемо:
Она је увек са нама, чак и када нас нема,
Одсутних, тупих, у сну.
Ту нас никад не достигне.

Да ли сам сањао мрве?
Не, то се није десило, без знатнијег губитка.
Оне се увек сасуше, и у дубини мора:
То бих хтео да кажем, када би било тачно.
Добро је и овако. Поседећу још мало,
Лећи, нека ме покупе.
Тако се отвара свет што не зна за губитак
Јер је давно добијен да не би био смрвљен.

30. март 1999.

МОСТ

Преко тањира на столу ставим нож или виљушку
И мрави иду по њима као по правом мосту.
Моја жена то не види, јер она лежи ниско, на лежају
Који је само фотеља, али је вешто развучена,
Постављена у кухињи, јер она мора да лежи,
Јер је оперисана, а над нама су бомбе.
Ту је наш живот стао у време ваздушних напада.

Мрави то ништа не слуте, они су на свом послу.
Да ли да направим дете када све ово прође?
И то био био мост, некакав прилог *прелазу*,
Или ће транзиција ипак да нас изненади –
Не *са* неба, *у* небо, и то је могућ правац,
Као и овај, мрављи.

Можда и они то раде, можда зуре у мене
Док радим на свом *преласку*.
Увек је важна мера.
Јуче је срушен мост преко кога сам прешао
Више стотина пута, не мислећи на мраве.
Сада вири из реке и кад га не гледамо,
А преко њега, сем воде, ништа више не прелази.

1. април 1999.

СЛИКАР

За Л. К.

Када је свињи већ доцртао крила,
Морао јој је додати и нож, сав назубљен,
И то право у руке. Када је кућа већ нагнута,
Нагнута су и врата, и сав приказ је нагнут:
Али не као прозори кроз које надире светлост,
Нестварна, искошена, изнутра, као из људи.

Када је доцртао крила, додао је и руке, и свиња
Сад маше ножем, искошена, док јој је поглед
сав крвав
Од претеране шминке: на другој страни собе
друга је
Једна свиња, правилна, црно-бела, али са
дивљим погледом.
У руци држи чекић, кад би то звали руком.

Сав приказ сасвим је затамњен, у трену, од
цигара,
И кад би било завеса воњале би на ватру, мртву,
Без испарења, јер све боце су празне и расуте по
поду.
Због свега тога се смејемо а да не знамо зашто
И смех се руши на темеље као да руши кућу.

Трећа свиња је хладна, некако геометријска,
По ставу, не по изгледу, и некако је свечана
У плавој одори радника. Када бих желео смрт,
Тек тада нешто бих рекао – да је вољен и омиљен,
И то било би доста.

Ту увек има жена, али оне су тихе: не само због
хладноће
Или што стално клизе по искошеном поду. Оне
су бледе
И дивље ко изгладнеле мачке, као птице у
руци демона инжењера
Што науком, на струју, из њих издваја камен,
Истискује тежину да све остане лако.

Прва, што прва и нестаје, живела је у дворцу,
У Швајцарској, на непознатом језеру. Када
подигне поглед,
По соби лете столови; кад трепавице обори, по
свету замиру
Тајне – док она маше руком, обучена у црно.
Њен глас је
Ко одјек звончића од расцветале руже док снег
пада
У дремеж и сањари о Тибету. Она, што више
одрасте,
Све више постаје мања.

Друга само постоји, и када није присутна.
Плаво јој пада
До бокова када обори очи; пас лаје а она носи
Велика ведро воде што потиче од суза
сакупљаних са гроба.
Ту она стане и ту је траг где дуго живи лепота.
Две мале срне ту долазе да зашиље свој језик.

Ко ту помене уметност, тај више неће доћи.
Ко попије витриол, постављаће му питања:
Шта је
Живот, шта смрт? Која љубав растакања у
олупинама бокова богова?
И какво поуздање, граматика и грех да се зову
по нама?

Када испије ексере, неће хтети да каже:
 Ово је папир. Ово хрт с тетовираном тачком у
 којој лете бумбари
 Који су гањали сове. И овде дрвеће расте не
 знајући за боље.
 То су литице, оно пут. Ми не идемо никуд.
 У свету, ноћи су хладне. Све нестално је сећање.

ЛИНЕАРНО

Исписала је своју смрт живахним рукописом
Свуда по себи, по соби,
Па ју је онда пренела у компјутер
Да је сачува од пролазности која се шири, посвуда,
Та ситничава вечност, електронска,
Што не зна кад да стане.

Бела и црна слова сада стоје у мраку,
Течан, нестваран бог, искрзан па подвучен
На јарком екрану града који тоне у тело;
Баш као кад га је видела док се још враћала с посла
Како стоји спрам неба сав кристалан и назубљен,
Устремљен као да не зна шта би доле да нађе.

Или је то била киша која је брзо прошла
Да о њој не би било темељних запажања,
Јер брза вода све спере као сећање Навика;
Тако и вечно остаје у зони дотакнутог
И све што зна се о њему с њега је ишчитано –
Под левом дојком лемур, под десном чељуст вепра.

Прецизан, леп рад с мноштвом убода, што бол
сузи, заборавља,
Да никад телу се не врати док не постане тело;
Тако је постало слика и сад је на екрану:
Тамо лежи и не памти како се пише »склупчан«,
Док слова пламте екраном да створе бескрајан ред
Што гласом Вечног каже: Свет није линеаран.

НЕТАКНУТО

Ти више ниси сам, јер више ниси тело
Па ниси више уопште ни сад кад ниси сам.
Саме су само планете, та хладна, пословна тела,
Та подлога за историју што стално моли за облик,
За било какаву копрену што не слути на напуштено
Јер светла слова синтаксе то не би хтела да значе.

Историја то не зна, она не зна за себе
Као ни знање за друге, јер није изван историје;
Нити је дух, нити тело, и тек учи да набраја
Рад мртвог, свете краве што живе од ретких сокова
И посусталог биља па никад да се размноже
Уз помоћ техно екстазе.

То је тај рај, рок и руб сваког тактилног краја
Који би стално да почне у ковитлању сфера
Где грмљавина дрхти и ниски, нечујни удари
Опићавају етар. То ме опија, напаја,
Јер не слути на ништа, јер не слути на тело
Које би да се врати тамо где још га нема.

Ми мирујемо, роде, дивља стабљико смарагда
Који би круто да течеш; то не може баш тако:
Дан дом је наш у чулима разбуталог неона
И не буди се подстакнут паником ничијег споја.
Он само клизи, и ми с њим, ка варничењу леда
У прошлост где све говори. Зато је она боља.

ПРОВЕРЕНО У МРЕЖИ

Спавајући – што зна, свако – а да и не зна
Прогута дванаест паука у току једне године,
А све мисли да *сјава са очима изван сваког зла*.
Дванаест – то је просек, са врло мало одступања,
Утврдила је наука, потврдила статистика,
Јер уста раде док спавамо, а пауци се крећу.
Све – сад ће небо да премреже, кад оно:
mmm-mmm, мљац-мљац, и оде санак пусти.

Ако то не знам, па нека.
Али шта сада, кад знам? Да ли више да спавам?
Осамдесет три године да их прогутам хиљаду,
Онако елегантно, округао резултат
За који вреди живети и ако све друго омане.
Да ли о томе мисле и вође опозиције
Кад свађају се пред изборе, коалиција пукне,
Па им за утеху остане парламентарна дебата.
Досадно, они поспани а нигде живог паука
Јер су скупштинске службе свакодневно таманиле
Између два заседања, баш својски, не због учинка
Него да убију време, па и по којег паука.

Добро, није баш пример, али шта пример помаже
Ако их заиста једемо – што чињенице кажу.
И утиче ли значајније кад оброк дуже изостане?
Пази ово: ноћ, љубав, добар секс, мало опуштања,
Цигарета – па паук. Можда и није лоше,
А можда треба пробати – паук, па цигарета.
Звучи некако класично, ко оно »Блажена Грчка!«

Човек се брзо навикне кад другог излаза нема,
А од свих кажу да су најбоље баш такве, мале
радости.

*Већ шри ноћи без ѧаука ја блудим, Офелијо;
Јеси ли бар ши коѡ мазнула ѧре неѡо шио
с водом се сшои?*

Можда би тако звучало да је и Шекспир знао
Бар неке елементарне статистичке податке.
Па »Одисеја«, па »Уликс« – можда још хиљаду
страна

Док их Ахил не сажваће над умирућим Патроклом.
А замислите тек махера какав је био Обломов:
Ручак, канабе, паук – па онда још по који.

Чему и да се женим, то само квари резултат:
А можда у браку и пауци насрћу све по двоје.
*О, граѡа, гушну ли ноћас женку или мужјака?
Дај, ѧуси мени женке, некако су ми слађе.*
Ту одговора нема, јер чему такав дијалог.
Наше приче су безличне пред дијалогом врста.
Лежаћу стиснутих чељусти сваке божије ноћи
Све док се небо не отвори у погодном тренутку.
Ако он тако одлучи, знаћу кад да их разјапим,
Макар то не био уздах, а богами ни осмех.

ГРАНИЦА

Као смрт она је заспала међу прозирним хридима
Од снежно меких чаршава и ситне белине праха.
Опет сасвим је тиха, не улази у речи
Које размичу бокове и не истура недра
Да послуже се речима за први потпун додир.
Њено тело је граница, опијен покрет руке
По стаклу као по лицу. У ноћи оне светле,
Те хладне усне реза где је израсла трава,
Плава и сува ко метал, с укусом заборавана.
Ту хриди чекају влагу која по праху не пада,
Мада је река у њима са три срушена моста
Који се топло раздвоје до руба утапања.
Тама је полност, празна, торзо без ожиљака,
Фантом са два-три шава, где се делови споје
Да од њих настане естетско. То зову доживљајем,
То никад у коме се склупчам, док зора не заруди.
У то дубоко тонем, као ваздух у груди.

НЕМАЧКА

Отишао је реком, низводно, да се не врати
Никад: ту није крива Лорелај, јер она живи
узводно

Од поменутог места, од никад или никуд,
Од сваког места где живот само је усправна песма
Која се чује над понором, где глас пева о понору
Када му дође време да се спреми за одлазак
У знатно већу дубину, која се тако и ствара.

Али то стање не траје, никада:
Много је воде протекло, истекло одасвуд, одозго,
Тамо где стоји планина и у њој црна шума
Да би се баш то место згодно назвало извор;
Тамо још трају корени које је садила Хајди,
Бића од репе и пива које је дуго стајало
У хладној земљаној посуди, у коју душа улази
Да скрати миленијум, зачарана, омађијана дном.

Ту кројач истуче муве и оне падну по поду
Већ зором тако пијане да не зује, већ преду;
Али Гете то не чује – мртав је,
Не чује чак ни Бетовен, мада муве то не знају
Јер тамо нема знања, у тој трапавој земљи
У којој девица пева да би је снимила Лени
Као прилог свом роду, и да разгали Вођу.

Сањам је једне среде како седи на стени
С ногама дугим до бедара и лелујаве косе
Док два-три јунговска бића у њу сипају вино
Које јој тече ван вена и истиче кроз дојке;
Пијанство је не дотакне и тако настане Рајна,
Сва нација се отрезни од њеног шумећег тока
И све што није подсвесно задуго падне у подрум.

Преостало је на тавану: Новалис, Ниче, Шпер,
Хелдерлин,
Што кашљу од праха предака који се нису вратили:
А што и да се врате кад су отекли с водом
Из земље која је најбоља, најбоља до
непрепознавања,
Сјајна звезда у кругу уједињене Европе;
Одатле, са тог тавана снег веје све до Алпа
И тако настају глечери усијани од сунца,
Устрептали и хладни, та жива, вечна вода
Која неће да отекне, никуд, никада више.

БРИГА

Брига је однекуд дошла да сама спасе свет,
Да га заспе тежином, да не одлети никуд,
Да не залута, никад. Није тад било светих, никог,
Ничије сенке на песку, а негде чак ни песка,
И ситне сузе тог одсуства лебделе су на ветру
Да саме прекрију све: Рим, Грчка, Нинива, Аушвиц,
Све је то дошло после – ако постоји после –
Од Троје па до Дејтона. И даље, увек даље.
О томе *увек* се говори тек да се отворе уста
Да из њих изађе ваздух, да тамо не буде ничег.
Изашао је, одавно, сада би да се врати,
Да топло легне у плућа, изнутра обгрли тело,
Али тело је брижно као да већ га нема,
Јер оно увек престаје, без обзира на спас.

Ни почетак, ни крај, јер све са свим се сложи,
Као ветар са песком и као вода с огледалом,
Да његов нејасан одраз увек населе птице,
Оно што живи у ваздуху и ваздухом се храни.
За њима дође Пеликан, сав огрезом у крви,
У храни младунаца, тежак сам себи до колена
А са кљуном до неба, где никад не расте трава
Да не би прекрила заборав, једину јасну причу,
Које се нико не сећа, јер никог више и нема.
Тај нико неће доћи, још га довољно нема
Да би уснио с људима, живином или стоком,
С било чим што се креће да не замори тло.
То никад неће бити, јер ноге устану, оду,
Да саме, идући светом, створе безбрижан свет.

ДЕТЕ

Дете лежи у соби, не зна за овај век. Ипак,
Када се пробуди, испије воду и лимун.
Лимун плута по бочици као мртва планета:
Мртав је, исечен, исцеђен, али освежи дете
Ко списак могућих очева. То нико не види,
Не чита, из књиге или са усана, јер лимун
Скупи усне а књига затвори век.

Тако, док вода тече, дете упорно расте.
Оно хода и чита и сасвим напусти собу,
Као што садржај књиге, прочитан,
Заувек оде у свет. У том
И век је исцеђен, сасушен као планета,
И нешто свеже се назире како плута уз свест.

Ту је и скоро је јасно, као одраз у стаклу,
Али то није стварно: стварност спава у соби.

СМЕРНИЦЕ

(2001 - 2006)

ВОЈВОДИНА: ХИМНА – ШТРУДЛА

То није пејзаж за епику, већ нешто
Друго, другачије. Нешто нападно равно,
развучено ко смрт још живе меланхолије.
Бидермајер, не одар. Самртно, а не смрт.
Не шницла тектонског језика натакнута на кулен
бундеве која се утапа у молско-лирском блату,
јер нема блата до колена: плитко је, виртуелно.
Оно не зна за жанр, а камоли за химну.

Па чујеш ли ме сад, велики пресахли изворе,
ти јарче – предводниче родне груде без дна?
Само одјек без мора, обала без маргина
што се неслано помера на север самоубица.
Ту пада ледена киша, сва од топлијих крајева
и све ласте су прве јер не знају за југ.
Ту народ преради сунцокрет јер не жели да
пљуцка
и све вековне вође су брзо спремне за пут.

Не транс, већ транзиција! Не жртвовано,
већ живо! Мирно кристално око
што ведро куња над стиском равничарског
живота.

Не динамизам празног: антагонизам тупог!
Тупа вечност тренутка која приноси шољу
са млаким, клонским капима вишејезичне ТВ.
Тамо истресам војску, у спори шкргут медија,
да сва жестина потоне у неми, безбојан казан.

Ко ждере национално, тај се смори: не јебе.
Ко има штрудлу с маком, тај ће да напише химну.

Тако нестане штрудла. Тако настане химна,
та песма слободном простору што слави улаз и
излаз.

Овде живим без врхова: лепо и рестриктивно.
Нека ме председник помилује ко свака згодна
женска.

МАКОВА ОБРАТНИЦА

Мак жустро стоји у пољу, али док стоји дрема,
сав опијен и омамљен јер ноћу ни да трене
због свога ситног семена, јер мора да га чува,
од ветра и од деце што сањају резанце, на јави,
понекад.

Чувамо га и ми – и мак, и семе, и ноћ,
а често и све њих заједно, док не заболи глава,
као што њега, понекад, умало да заболи.

Али то није глава већ врат, јер мора да се сагне
да види васиону у оној капи росе.
И она чува семе, а чувамо га и ми,
јер њега никад доста, јер то је такав појам,
условно разигран тек кад му дође време,
а оно увек дође и стално долази
јер чак ни од тог мака њему се не спава.

Оно не зна да спава, а можда и не може,
па не може ни мак, а некад чак ни ми,
бар док још нисмо деца а нисмо само семе
да би нас љуљала црква и цела нација.
Зато и када не спава мак као да је у цркви,
али не било каквој већ свој од конопље
која поносно цвета ко душа Индије,
као трава и рак што иде уназад а да не пита зашто.

Боље него унапред, тако осећа мак
чим јачи ветар дуне и повије му стас
скоро до оне капи у којој види све.
Оно што види јасно то је вечита будност,
пијано уморна, мртва, али не сва без свести,
јер свест сво време троши да са маком поседи,

да заједно отђуте све док их не посеку
или само засеку, где јасној причи је крај.

Остало није судбина али није ни песма
што се из поља чује, тамо где има поља.
А тамо где их нема, тамо није ни мак,
и створити га не може ни цела апотека.

ХАМЛЕТОВ ОТАЦ

Он дође као сабласт
која мумла и стоји.
Не нуде га да седне, мада је био краљ.
Знају да више није, да више уопште није.
Тужно је, али тако.
А уз то, оокруг, ноћ.
Зашто долази ноћу?
Да се слабије види?
Не. То се не разуме ни у једноме свету.
Он мумла, стоји, проговара, и док тегобно говори
из сваког његовог погледа као да излазе руке.
Све на њему су руке.
Негде би да их пружи.
Где? Куда? Коме?
Узалуд?
Да, мада он то не зна,
јер сада чак ни ум у њему више не живи.
Као разлупан ауто кад се гаси на киши.

ГЛУМИЦА

Сваки њен одраз је ожиљак.
То више није тело.
Њена коса је строј.
Строј, колико и прса, видљива али нема,
сапета попут речи које сипа из уста
да се не врате, никад,
док завеса се не спусти
у неки други дан.

Она стоји на ногама као да нема руке,
као да нема прошлост, ни упориште, стан
за туђе очи што круже као да нешто траже
у сва четири света у којима се нађе
наслоњена на себе, изнутра,
као психа на костим.

Ни анђели, ни духови,
то су тек њене руке које приноси очима
да кроз њих јасније сагледа празну пустињу лика
исписаног на небу, увијеног у речи
као титрава сабласт спремна да отме јој ваздух
да с њим лакше се обруши са хладне позорнице,
ту, међу људске ствари.

Њено тело су врата.
Њено биће је прозор.
Све што се само отвара узеће њено име.
Она то чека, зна, ко улогу што говори.
Она је вечити рођендан,
свачији празник док хода.
Али шта ако стане?
Истина нема врата.

ВРАНЕ

Сиво, суморно небо над полусмрзнутим градом
скупило се да пропусти јато крештавих врана
од чијих сенки све мркне ко сумрак у Јапану
задужен да пре ноћи угости сени песника
што после сву ноћ круже над мртвом планином

Фуџи

оплакујући судбине својих српских колега,
оних што класично умру још пре него што се
распишу

а да чак ни за написано немају сређена права.

Мој пас то нерадо гледа, има парадентозу.

И без свих таквих патњи њему је доста бола,

а сад и бучних врана, суматраизма, Јапана.

Зар не може без шoгa? – као да безгласно пита,

и жалосно и немо, јер не зна све те речи

од чијег умножавања бол не умине, никад,

чак ни кад иде у шетњу, или даље, у град.

И он би пре на Фуџи, али како кад не зна

ни оно што долап зна: како је тешко коњу

и шта је Дучић Ракићу, или оно за Хекубу.

Он ништа не зна о томе а све то носи у очима.

Зато не диже очи, јер не жели да сазна

да у смрзнутим барицама лете одрази врана.

Све шo једном ће проћи – као да мисли и зна,

али не каже ништа и све прође ко сенка

сада већ нечујних крила која су прекрила град

да затим одлете некуд, у неки други дан,

да кад се тамо изгубе бол буде сасвим сам.

ВАРВАРИ?

Најзад, гласници су дошли и рекли: Варвари долазе.
Па нека. Али како су они то рекли,
чијим гласом и речју, кад свако присутан зна
да гласници не говоре, чак и кад долазе, никад?
Ми знамо, они ћуте, скривају знање као Интернет,
као ничији брат, ничија заоставштина,
јер само тако изгледа да негде стварно су били.
И куда то су отишли да би се сада вратили
сами себи, као одговор, новост, ново издање
те тако сумњиве приче о сумњи у решење,
сумњи у сваку промену која игра и пева.
Гласници то не говоре, они не говоре ништа,
чак ни песмом, ни плесом: они стоје, занемели,
а стојимо и ми, јер и ми неки смо гласници, нечији,
па и ми само ћутимо. Овде не говори нико,
а и ко говори – ћути, нико га никако не чује
да не изгуби глас, своје природно право,
право лице, досад неускраћено, у обостраном
интересу.

Разменили смо ставове. Сад они седе, ми стојимо,
а није дошао нико, ни гласници, ни варвари.
Чак ни велико В: потребе за тим нема,
јер говор није потреба, и он је неко стање,
не трпно, па да га трпимо. Ми не трпимо ништа,
а и то ништа је обешено, тамо на градском тргу
одакле гласници долазе, на овај, наш део трга.
Све је то једна обмана, попут празног диктата,
као кад неки младићи иду да отворе капије
а док до капија дођу – већ нигде девојака,
него кроз кључаоницу вири ћутљиви песник.

И он би нешто да зна а нема ни за Интернет,
па тако само вири, и он сав већ без гласа.
Можда је он тај гласник, то што оде и дође,
сав као неко посланство које никоме не треба,
а онај коме треба никад не чује говор,
ни причу с друге стране, ако је с друге стране.
Тако сав говор виси као већ празан дан,
као јасно божанство, као књига без корица,
али не увек, ни заувек: и њему доћи ће гласник.

СВЕЦИ

Сунце стоји у небу и то се зове дан.
Али оно је тамо и кад се зове ноћ.

Јуче сам видео поток који трага за зечићем,
малим, титравим, смрзнутим,
сивих дрхтавих шапица,
али било је лето и није га пронашао.
Опет се нису срели.
Шта ће бити на зиму?

Ни штап, ни шаргарепа, ни пропаст, ни идила.
Можда јаве на јесен, кад спреме коначни
извештај.

Тако стоји и Месец, он не зна зашто је тамо,
близак Земљи и небу, али од свега удаљен
као да нема дужност, никакво оправдање.
Ни да одмогне себи, ни да помогне другом.
Чак се добро и не види, делује као заборављен,
чим га заклони облак или углови кућа.
Не живи сасвим грађански, делује привремено
као пролазна вечност, туп сјај братоубиства.

Све то о нечему говори, али нема решења,
или је сасвим немо ко празна говорница.

А сутра, уместо звезда, тамо ће стајати свеци
и бивши звездани свод биће сјајем нарогушен,
испуњен благом топлином, помало зајебаном
јер свеци ништа не говоре док им се тако не каже.

Али ко да им каже у оној пустој празнини
у којој све изван њих делује као екран,
ко глуп документарца на хладном оку ТВ-а.
Сав мир у овом свемиру провидан је ко стакло
по коме протрчи зечић и шапицом га замаже.

Можда ће доћи и други, да га шапицом умије,
а можда ипак и неће. Крај нема равнотеже.

КЕСТЕНОВИ

Вишороџ се Месец зајлео у косе свих палих патриота
ко тег од лаког сребра што вуче нас на дно.
На празно дно Европе, хладно ко немо око.
То нисмо били ми, из више од једног разлога:
одсуство, страх, разум, иронија
и све друго ко – кестен, ко појединачно дрво,
не као дрвеће – плурал – као гај кестенова,
та снажна, усправна слика вертикалног живота,
сва од грешке и поноса и кад се зове пијанство.
Сад нам остаје дно, клизави бураг Европе
чији врх увек измиче, чак и када се не види,
и понор на дну левка одакле ништа се не искри,
никакво сребро ни знамење, ни ишта постојано,
сем пусте гомиле косе, оне која преостаје,
као у умрлој песми што само дозива утеху.
То нема ко да почисти, као да увек је празник
ил обустава рада, некакав светац или јубилеј,
нешто мање од повода достојног људског рода,
а више чак ни навика, јер не прихвата време
као да га не познаје, мада би да препозна
било шта што је стварно, али не било где,
јер било где и не може, јер се налази нигде.
Хладан, бестрасан Месец сав разливен у године,
више ко сливена кугла а мање као сјај
и све то још сасвим утопљено у оно бестрасно дно.
Авај, то није љубав, али ни песма љубавна,
макар да тако се хтело, у складу с традицијом.
Али и *авај* је мртав, па ти ипак ми дођи
да чинимо што можемо на онај сигуран начин,

од ког вера не опада а држава га тражи,
макар да су им трпезе примерно одвојене.
Ми нисмо храна, а ни сто. Ни Бик, а ни Европа.
Нек нам се попрсја стопе од похабаног злата,
а ако нешто укрешемо, бар знамо: није Месец.

СМРТ

Прошла је улицом, тихо,
и онда ушла у стан.
Сада је ту, за вратима,
са обе стране врата
и отуд некуда гледа
као да има очи,
као да упија поглед
у неку прошлу ствар
које можда и нема
јер је због ње већ прошла.

Њу не занима живо,
она за живо и не зна
јер није предмет, ни ствар,
и у то се не броји.

Не труди се, то зна,
али је ипак дошла
да ту и тако остане, опстане,
да је неко дозове
ни испред, ни иза врата,
да тако пронађе стан
ни с улазом, ни с излазом,
ни мали а ни простран,
ни телесан, ни сан,
где свако с њеним доласком
заувек остане сам.

ТАМНО, ДАЛЕКО

И тамо, и далеко, сада већ ту су, и близу,
најближе, као крај. Мора тако, крај мора,
јер море је далеко, као далеко село,
не моје, него до мојега, јер тако нешто нема
ни цела Она, далека, где нико жене не љуби,
да не би после то чекале, по општенародном праву,
и жене других народа, обичаја,
увек са именом земље у отаџбинском наслову.
Тај наслов, то им је име, баш као да су књиге:
отвориш је па читаш, па не мораш да љубиш,
јер изнутра је већ обљубљена као блажена Грчка.
Сваки наш мртвац је блажен као далека песма
и то је оно »зато« што, далек, ником не треба.
Сви наши мртви су нем сјај, као на обали мора,
тамо где упире вид у пусто, неживо острво,
сво туђе, сво у пени, све док се не закопа,
или бар не покопа, у неко опште сећање,
негде тамо, далеко, а богме и дубоко.
Одатле, из тог сећања, сеже и ова рука,
и било шта да дохвати увек зваће се пољубац.
Оне жене то знају а да и не чекају:
њихово данас је јуче, а све ће бити сутра.

МОЖДА, МАЈКА

Опрости, мајко свешта, опрости: свет је увек
и можда.

Опрости, учим да понављам као да назирем опет,
али не увек, мајко. Опроштај је понављање,
прилика да се не промени, да старо постане ново.
Зато се ово и понавља, ти знаци, слова, речи
топле ко јагње, и трава, и све што сване одозго.
Сад светлост, а сад сјај. Сад милост, а сад мана.
Све што стане у опроштај као слова у мајку.

Зато си мајка ваздуха, зато лежиш у мору,
па море оде у валове као јутро у таму.
Када би било другачије то не би било тако.
Не би било уопште, а некад чак ни поново.
Не опет, само вечност која се опет не понавља,
јер то се одавде не види, нити са било ког места.

То није слика краја: високи, мирни борови.
Ни слика другога краја: ледом срезана храна.
Не болест, али ни зрак. Не туга. Можда ни опроштај.
То можда неће ни бити, јер *можда* нема мајку.

КАМЕН: УСПАВАНКА

И овај камен земље Србије сав се нешто накривио
као да тражи страну у којој почива хлад
да и он мало отпочине од силног каменовања.
Петар. Патриа ностра, и старија писмена
којима камен располаже, да их се не сећамо,
да не би пао у реку, сав тако писмено накривљен,
у реку заорава, ону што тече унапред као да
тече уназад,
на неки сморени запад који се вечито подмеће
кад на истоку не свиће због изразитог умора.
Ту је поноћно сунце и онај дртави вук
што стално лаје на њега, јер мисли да је Месец,
јер како кучка да зна шта је камен, шта смисао,
кад стално мора да лаје? Никада да се обучи,
да сабере предања у неки зелен код
од кога испод камена израсте зелена трава,
да мало придржи камен кад реши да се обруши,
у ватру или воду, што камен једино зна,
кад је већ од тог знања сав као слуђен, затрављен.

Дувајте ветри, станите, па онда дувајте опет,
али лако, са мером, да не падне сав камен,
све оно митско камење од кога боли глава
у којој станује мозак, херојски нераспоређен,
као исконска шума за неког исконског лава,
кроз коју иду хероји и други што би да падну
али је река већ препуна па им збрише, отече,
и тако не нађу место да домаше свој крај.
Лутају, мало певају, уз гусле или рог,
али већ после пар година и њих заболи глава
јер не знају за слух, или знају за један
који се силно понавља, чемеран али доследан,

а помало и досадан, ко каменом о камен.
Ко рече – камен? Глава? Или подеран облак?
Или пучина плава где сва помама дрема
као скамењен сан? Заборави сад то,
јер овде станује камен по коме опет се пише,
а ако опет се обруши писаћемо још више.

ОДЛОЖЕНО: TE DEUM

Испод овога камена, одсутан, лежи Створитељ,
блед, раван, танак, докучув ко недоучен Бог
сав устремљен ка свему ко отворена свеска,
она која се нуди да је и пустош прочита.

Пусти га, немој дирати што не треба да дирнеш
јер не треба да гледаш оно што видиш да знаш.

Створитељ, то је одсутност, није створ или ствар
крз коју време пропада док не дотакне дно.

Грамматика не пролази, барем никад код нас.

Тај нагиб, то није пад, али не води нагоре.

То није неки пут, чак ни видљива стаза
на којој стоји камен као ничији стан.

Нико не лежи одложен и нико неће доћи,
али тај што не долази заувек није сам.

ТУФНЕ

Када сам био млад, сасвим,
направио сам меду, од шперплоче, оне за ручни рад,
плавог са роза туфнама,
који усправан стоји на некој врсти постоља
што наликује острвцу од мрке, згасле пене.

После сам то и постао, згуснута,
друга природа, сведена, фронтално изоштрена
али без праве дубине што надмашује људскост.
То друго не постоји, не налази се нигде,
а и меда је одсутан, хиљаде километара.
Тамо то зову миље. Поклоњен, сад је сувенир.

Два лика крену кроз врата а један неће ући,
јер не зна за дубину и тако остане сам.
А шта буде за вратима то не занима никог,
некад ни сама врата. Она нису фигура,
и сувише су стварна да брину и о томе.

То је тај простор, свет, што говори о себи,
рачунајући на нас да му додамо речи.
Ту роза, тамо плаво, и мрку гаму судбине.
Каже: „Тако се ради!”, а остало је на нама,
мада рад брише множину па свако ради сам.

Ти изрежеш што можеш од оног чега се латиш,
а све што не преостане можда је твоја слика.
Ред шупљег и ред празног. Све друго
већ је далеко, нерадо да се врати.
Али меда ће доћи. Свет неће бити сам.

КРАЈ

Ова жена је процеп, сав расцепљен на пола
као још жива лутка из које испада слама
јер у њој гори ватра па се са ватром увија
као спржена лоза око престалог сјаја.

Њена пут одише влагом што тече потоцима,
њене усне су суве као сушено грожђе.
Њене руке су дигнуте да се спусте кад треба
а све је остало њено ко стрела кад с лука пође.

Она је Месец, анђео, који одсутно спаја,
па споји и сав перфект у две будуће речи:
ево и *никад*, никада, јер због тога је дошла
као свећа са гроба, да сваку празнину спречи.

У празно, трансцендентално, да збаци копрену
бића,
да све живо обуче у процеп који се склопи,
у коме дрхти нађено и ти су дрхтаји лепи
док не дотакну наслов у коме све се стоји.

ЧВРСТО МЕСТО

Док трава расте, коњ пасе.
Око њега је дан.
Шта ли ће радити увече?
Дал' о том стара се Бог
или неки делегат, сасвим одавно одређен?
Нестваран или у телу?
Можда са ликом газде што гледа из правца штале?

Коњ је млад, зелен, неискусан.
Неискварен, неожењен, а опет изван негације.
Он о њој не зна ништа.
У њеном врту не пасе.
Ни њену одсутност не мисли.
За њега стварно је стварно,
трава је само трава,
пријатна, росна ко сан
у празном наручју пустиње
где свако зрнце роди
плод за загрљај парије.

Па нека, и на том хвала
и уз то вечна слава
што прелива уздање свих именика бића,
свих сенки сваког рода што улази у дан
да после из њега иступи као трава из коња
и као коњ из штале.

Газда стоји пред шталом.
Ту је коњ, тамо трава.
Ту је дан, негде ноћ.
Сенка је нигде, ње нема
у овој почившој песми.
Отишла је далеко да нигде не буде сама.
Остала је без места, да место подари вама.

КОРАК

Тај пламен је ишао за мнош
тако да не би ме стигао
ни да сам ишао уназад.
Шума не иде уназад, јер њено дрвеће стоји,
стоји сат воде, време, рибе мирне у времену,
јер и њих вода носи да не би ишле никуда.
Та вода носи све, носи песак и злато,
све сем упорну ватру која прљи рамена.
Не желим никуд да стигнем, па чак ни сасвим
да станем
да ме та ватра прстигне, као дете свој узраст,
ко јато гусака облак и сенка сунца град.
Ни то се не подразумева, то да тај град постоји.
Стојим негде у њему и чујем: неко говори.
Неко отвара уста као да гута ватру
све док не отвори врата што шкрипе уназад.
Тамо се чује корак, али не баш и нога,
јер сама нога не хода, чак ни када се не чује.
Када ватра изгори остане само пламен,
али тек као шум, као одсјај на води.
Када све то избледи онда је заиста дан.

ОВДЕ

Остаћу овде. Сунце шућеџ неба

и тамо је, далеко, неком већ додијало,
онако, док се креће са краја на крај неба,
мада је и то опсена, научно доказано.

А да ли греје или не греје? И то је само питање,
али не оно питање које нас хлебом храни,
а одговор би можда могао бити и двојак
па га и неће бити, макар да малко мами.

А зашто да ипак останем, шта мени значи то *овде*?

То је већ скоро питање што има неког смисла.

Ако овде одговорим, то можда не важи тамо,
а ако тамо важи онда је свака ствар иста.

Зато ћу остати овде, да нигде ништа не покварим,
подједнако у питању као и одговору.

Стојим на својој земљи и то је доста по себи.

Доста за живот земаљски, сав настао у мору.

ПЕСМА ЗА МОЈ 55 РОЂЕНДАН

After Миљковић

Више ми нису пошребне речи, шреба ми време,
да мало оборим очи и погледам на сат.
Тамо седи празнина, изгледа као рука
нестварна попут слике којој је нестао рам.

Нестали смо и ми у ово мало стихова,
као бука машине која тоне у сан;
све круто, утопљено, немо јер ствари не говоре,
да тако не би одале који је стварно дан.

А шта и ако проговоре, шта би то оне рекле?
Да нећу бити биће? Да нећу бити ни ствар? –
сем ако време не помогне да се замути дно,
да нас сумрак преведе у неки други стан.

Од тога се и почиње: дан пева, сумрак спава,
између никога нема ко не би био сам,
ни једног слова, ни црте, ни сенке икаквог стања,
само светлеће цифре што одбројавају крај.

Али сада је касно, па дај да и то збришемо.
Нека плод одбаци стабло у заслужени хлад,
као стогодишњака кад му изникну зуби
па види онај Месец док је још био млад.

Пас тамо седи, лаје: за промену – на Земљу,
и не зна како је доспео у тако излишан рај.
Преспавао је сећање а овде другог нема,
па је заборав једино чему служи тај глас.

„Добро је, сад сам распоређен”, рекао би да
може,
али не може ништа, ни да утоли глад.
Тако, кад види где је, пас жели да се врати.
Кад погледам на сат, вратићу се и ја.

А, Б... ИТД.

Свет боли, каже истина А, али то није све,
јер ту је и истина Б, која не каже ништа,
јер је ништа не боли па она за бол и не хаје:
она није тог рода, а можда нема ни број.

Такав је род и број истине, из такве перспективе.
Али шта перспектива збиља има са нама,
са равним лицима света што не кале се у роду?
Мој род, то нисам ја, као да нешто ми каже,
чим не говори нико, друго име за неко.
Никог нема да каже одакле сада то неко,
неодређено лице које не боли свет,
неодређено све које се тако зове
да не би назвали никог коме видимо лице.

Тако, када се то говори, истина је далеко
па нас ништа не боли, било А или Б,
или тек словна грешка с којом се говор отвара
да би дошли до пола где не станује род,
где нема перспективе која сеже из броја
и где број ствари на свету не убраја и нас,
бар не док говоримо. Ми, то смо свако ја
што за све ствари не хаје, јер га ништа не боли
што боли перспективу. Онда, када то прође,
тај бол из таквог угла, тада ни броја нема,
јер је сабран у свет где свако има лице,
и увек једно лице, макар било и прво.

Тако, из таквог угла, то лице види свет,
све док није у њему. А ако у њему буде,
биће А или Б. Све друго друкчије стоји
и то је друго лице, што се од првог окреће

да не би видело бол, сем кад га само створи,
било од А или Б, тако да више нема ни јасног
Б ни А.

Али то није прича коју смо испричали:
Јер, да свет буде прича, или је А, или Б.
Трећега, зна се – нема, бар све док није овде,
а кад би га и било и њега чека крај.

ДЕВОЈЧИЦА, БЕЗ ШИБИЦА

Никако није могла мразом да утоли глад.
Топлота, то се не даје, а зими и не постоји,
сем као слика свеће што прогута сав спас:
али та свећа не греје, она је само светлост,
и то већ она прошла, чија вечност је празна.
Не постоји ни време јер сво време је хлађење,
које никад не престаје, ни кад зима све узме
и од оног већ узетог, оног што више га нема
или га није ни било, за неког или за свакога.
Шибица ту већ нема, нема ни оне девојчице,
нема ни туге, ни улице, а нико и не пролази
јер све већ ко да је прошло, и то толико прошло
да не зна се ни кад, као и саме прошлости
и њеног прошлог да нема, мада негде се слуги
неки нејасан крај, налик стајању мора
у име свега одсутног. Које море? И шта?
Ко то да чује и зна, ко да крије у даху,
кад зна да дах ће јој застати и пре доласка јутра?
Ту је улица, шибице и све чега већ нема,
а и све чега има је као затрпан траг.
Све бледо, хладно и бело, што без тежине тишти.
Ничег ни да се одузме, да би дан био тиши.

ЛОМ

Чаше ломим. Руке ми кржаве

баш као душа девице кад опном додирне таму
уз цику, тиху, провидну, а опет не као кристал
сапет у празну облину која се напитком пуни
док може да га прими, до самог руба, краја.
Такав бол тело не тишти, оно је као чаша
у коју улази све, чак и са малим замахом,
простим а увежбаним, скоро да није покрет,
а нема увек ни крви јер руке нису саме,
јер знају где је глава која о свему одлучује.
А кад се нешто одлучи, тад нико није девица,
јер то се и не постаје, није то неко звање,
па макар било и дуго, и са напором чувано,
овако или онако, изнутра или споља.

Ако скршим још једну могао би да пукне
скоро сав јавни сервис, читаво услужно стање,
што нико не би желео: не С, па можа ни ЦГ.
Тако сад, уместо чаше, ломим тек празно срце,
а крв је тек пуста сенка оне минуле радње
где некад нека девица седела је и певала
док није дошао сервис па је раздевичио.
Сад не пева већ прича, сав њен живот је ток шоу.
Она понавља тему све док је неко не разбије,
док се чаша не напуни па уз цику и поломи.
Ја само дижем руку, нек ломи онај ко хоће,
а тело нека узме колико може да захвати.
У овој танкој опни негде је била душа.
Тамо је она и сада, бар док нас неко слуша.

БУБА, КОЈОТ, БУКВАР

Чаше ломим, руке ми кржаве –
то бубамара пева док тихо тоне у сан.
Слева улази којот, насмејан као цурица,
јер зна да ступа у кадар. За њим иде још којота,
још, читав вод, па чета, па читав један батаљон,
подруку, као по гори равној, сав тако поравнат.
Зашто је равна та гора, зашто бубица пева
а којот маршира? Ко пуши „дрину” зна тај марш
боље од бубамаре, више звучан но крвав.
Некад је зелен као евергрин, сва га нација пева,
па прихвати планета, кад нема другог посла,
а можда ни паметнијег, док свет не позелени,
помодри, посиви и на крају избледи
тако да се ни не види, све док га слепац не погледа.

Тај слепац, и он је Бог, нечији,
у кога неко гледа ко жедан лимунаду.
Пас му додаје сламчицу а он би нешто друго,
да слуша бубамару или помази којота,
ако је zgodна женска, zgodна бар док се смеши.
Њена задњица пева, не звуком већ више покретом
а ритам дају јој руке, дају груди и бедра.
Шта ће нам лепше планине, шта ће нам лава
вулкана?

То данас ничему не служи, нема индексну вредност.
Сад ћу ући у кућу да нађем ону бубицу,
али ћу бити пажљив да ме не смота СИА
што планетарно штуца на буквар православља.

ПРОТОКОЛ *ИСПРАЖЊЕНО*

Чаше ломим, руке ми крававе,
али некако бледо, умало протоколарно,
као блага реч духовника пре него што тресне уз
плот.
Мачка ту преде, миш шушка, пас режи као што
треба,
с отменим изразом посланика што вреба
кворумски тастер.
Та крв не заводи свет, она низ руке плази
и свуда, тамо где кане, то место постане наше.
Тамо се своје препознаје а да ни не мрднеш прстом
ко правник на деколте. Ту увек миришу руже
и снени зној свих драгих, покојних, који их
нису садили,
јер дотле нису ни стигли, осујећени вечним.
Само крв вечно сја, у пехару ил чаши,
и само она зове Свакога, Свакога да је тражи.
Њо се врати из ничега стесаће округли сто
и ту да седне Свако, Everyman, Ми, Ви,
па ако треба и Остали, не само бело – и црно,
да причамо у ноћ зашто је та ноћ пала,
шта је Месец, шта звезде, док пехар иде у круг
као крчаг по воду, а да се не разбије,
јер разбити се и не може, ко свака опсена.
Овде се зна ко разбија, кога, шта или зашто,
ко увек доврши чашу и постави је на руб.
Ту, на рубу, ту стани, и не говори, покажи,
покажи шта можеш, не шта знаш,
шта правда може да заврши а није започето.
Он устаје и иде са подигнутом чашом
где један једини гутљај клизи сам као свет.
Тај гутљај јесте свет и можда нестаје,
што нас неће поразити јер већ је испражњен.

ХАЈДИ

Када живи у граду, све око ње је планина.
Када живи у планини, ни не зна шта је град.
Иза ње нема ничег а она не може напред,
јер оно где може да иде никад се тако не зове,
па кад некуд и пође достигне само овчице.

Оне личе на снег, хладан зачетак невоље
где суза стоји и влада као да јој је поглед, сав,
већ приковао лед. Тај уздах прогута шума
двапут већа од свега што прима људски глас,
мада уздах је све што икад јој се врати.

Тако је кад си млад, кад мало ти је све
јер хоће да те раздвоје од свега већег од тебе,
од онога што немаш, макар да га се не сећаш,
јер кад мислиш на мајку чак ни то обриса нема
па то и није сећање већ просто туга, не јад.

Тај ваздух изоштри тело и оно постане ум:
тако огрејеш руке а да и не такнеш дрва,
мада све чега се дотакнеш већ буде исцепано.

Исцепани животи, нешто ће да их скрпи
оштром иглом, пре смрти. То можда није игла,
али ако је оштра промашиће твој глас.

АНТИ-КИКЛОП

*Најзад, гласници су дошли и рекли: Варвари
голазе,
али нико их није чуо, јер нико није ни дошао
да их чује,
чак ни да види варваре. То као да никог не занима,
па чак ни самог Никог, чим изађе из пећине.
Друштво је пребројано, сви присутни на броју,
већ далеко од Киклопа, сваког Конана, рата,
а стекли су се услови небриге и за варваре.
Па нек и дођу, ко мари? Сви су однекуд дошли
и за то нико не полаже ни судбинске рачуне.
Довољна је и такса на гласнике и воду.
Некада су их гледали како газе ту воду,
тешки под сунцем, опремљени да узму свако место.
А које сада место за њих је довољно стварно?
Било би лепо да дођу, да скрате овај час.
И поздрав већ их чека: *Рачунајте на нас.**

МОЖДА СПАВА, СА ЧОКОЛАДОМ

Можда спава. Можда спава а можда је вечно будна,
будна вечност, та вечност због које заборав очи
не склапа,

своје ни туђе очи, ни очи далеких звезда.
Она је звезда, не Ја, не Ти ни било које То
које се може показати. Нису то такве очи
па да се одсјај види, препозна. Није ни глас, ни стас,
већ нешто одвише сласно да би га звали телом
и тако никад уснулим. Зато и не спава никад,
већ увек само можда, сем кад мисли на звезду
у хладном обрису ничега, у пустом срцу ледника
што лебди изнад Алпа. Ту дође Бик, краљ света
дође

да прогони Европу, а сав је некако поспан
у мору чоколаде. „Окупај се”, то каже,
„јер добро је за сан”, добро ко млада девојка
кад прво зло је стисне, а не зна да се пробуди.

Она лежи, не Ја. Ја увек над њом стоји,
сво вечно напетом, раскречено, та будна воловска
жила,

расцепљена: ни Ја, ни Ти, ни Он.
Умало сасвим као Ми – када би постојали,
али Ми не постоји, као ни Они, ни Ви:
отишли су за звездом да не би била девојка,
јер њима треба жена, треба им судбина.
Зато можда и спава, да о том ништа не сазна,
да ништа не заборави као песму и срећу.
Зато постоји буђење, тек да изгуби моћ кад
слаба зора ојача
у оној танкој одори коју јој навлачи Месец,
друго име за заборав, који зна зашто живи и
сад када је умро,

не само можда, већ одавно, ко свака стара звезда
што зна како да остари а не падне у дан.

Чему тај дан, та пена, и ко би да га се сећа
као арије душе што пробија из Ја,
што пробија из свега што подсећа на сан
макар тек као мирис сасвим увелог цвета
што и будан све зна, док сну не припада?
Док она можда спава Бик јој понуди круну
а она би тај цвет да јој не буде гроб.
Нека, *можда* је глас што из тела се не чује,
можда зло, можда драга: свакако илузија,
макар и чоколадна,
мила, топла ко неслућено на знаном језику,
све док сласт не оживи и дотакне га, можда.

ДОДАТАК ДОЛАПУ

Ја знам један долап. Црн, гломазан, шруо,
сав нарастао у епитет од самог свог почетка,
умало антологијски сав запао у треш.
Од тога и успомене тешко да ће га опрати,
па чак и тужно Ја што стално вуче воду
као сићушан коњ кад мисли шта значи та реч
бешумна као лаптоп и друго трпно стање, нејасно,
које одише вечношћу а ипак пролази.
Јер тек што дође – нема га, јер коњче мора у круг,
да буде загонетка која се открива
и у студене ноћи кад сипљив Месец сја,
а ипак с неком задршком у којој чучи беда,
жалосно позлаћен сан, судбина зиме у јулу.

Тешко да тога има и кад је неминовно,
као душа у браћи кад невољно оживи
као оличен безизлаз који их раздваја,
мада сеже до оног што и за њих је опште.
Које опште? Зар долап, лаптопу непознат?
Или тек пусто Ја што позива се на живот
као на некакав симбол што би да постане ред
тако да уз епитет упише описан предмет
бесловесан ко тело а телом дописан?
То питање се врти, али нас неће сатрти,
ни бацити у сузе до малаксавања.
Цео свет јесте справа, и шкрипава и трома,
али, бар док се креће, и то је утеха.

ПРОМАШАЈИ

(2006 – 2008)

ЈЕДНОМ, НИКАДА

Једном сам видео MasterCard и скоро заплакао.
Једном сам видео Visu Electron и тешко уздахнуо.

Сада стојим и дишем, јер видим шта сам видео.

Једном сам видео Гинзберга, још пуначког, у
Струги,
са тада новим момком, како стоје крај језера.
Било је веће од њих па можда чак и гласније,
а опет тише од свих што нису видели језеро.

Они виде у себи. Они то тако виде.

Видео сам и планине како стоје спрам неба,
као оне у Шемпасу, кристално издвојено,
када је Само рекао да душа носи литицу
и да баш на тој литици седи Марија, мајка.

Њо седам дана ту лута обично је и сретне.

Видиш ли литицу, рекли су, треба и да се попнеш,
тамо горе спрам неба, то ти је заказано.

Онда смо тамо ишли, нагоре као доле.
Около био је ваздух, помало од нас престрављен
као кад мртав монах испија живу шољу,
јер је Готами речено да треба да се испразни.

Видео сам све ниско, као да сам се подигао.
Као зечић у трави што шапом пипа ветар
пре него што из ње изађе, а не изађе никад.

Кућа се није распала, можда још тамо стоји.

Видео сам Илејн и све што она је видела
у оној другој кући и зато сасвим другачије.
Рафаел стоји крај цвета и види – да не расте.
Тако тридесет година све док цвет не порасте
тако да помери предео, раздере околину.

А камен никад не увене, сви то знају и гледају
како се креће док стоји а никад да се помери.

Видео сам сто руку на само једном телу,
јер није било тело, било је остављено.
Изнутра, као сто кад га скрије прекривач.

Видео сам и Стејнера, док је још имао руку,
ако и то је посед, тако мален и искривљен.
Али и то је рука, а са другом се рукује.
За неког то је додир, за неке само обичај.

Ја сам видео оба и оба сам додирнуо.

Видео сам Сариту, њено злато и паре,
док их још није имала, на ливади у Кембрицу.

Видео сам сто писаца који говоре британски.
У њиховим је речима сапета Британија.

Она одатле цвили, сужава се по свету.

Видео сам и глечер, депресију и фјорд.
У једној светлој ноћи општио сам крај пола,
на сасвим пристојном сунцу које је смарало звезде.
Свакоме ту би се дигао и да није помогла
та коврцава напаст, јегуља с девет кора.

Видео сам ту дан, али не ту и ноћ.
Ноћ је дошла тек после, као стопало Бербера.

Видео сам и пустињу, пешчано попрсје Нила
како се дави у светлу из мрака пирамида.

Видео сам Долину и њено место у Смрти,
Mouse Trap, Zion, Barstow, и ту сам сасвим остао
као први пионир који се увек враћа.

Видео сам и Вегас, са дојкама се коцкао
у плавом неонском зраку који се самораспада.
Оне ту стално стоје а некад се и покрену,
као кад змија се покрене из свога хладног лога,
да удави се у вискију, а можда и у млеку.

Видео сам Бхаргави, како је гледа Метју.
Мене је Кира гледала, а нешто више Керол.

Видео сам и облаке, у њима Колорадо,
и једном полулуд, надуван, гурао Озириса,
као да сам у Египту, као да то је земља
а не тек наклон ватри коју прашина исиса
из тела дервишких песама што вију се у јату.

Тако се боље види, и то боље сам видео.

Арапи само стоје, а Копти само наричу.
Њих као да и нема на пустом обрубу дана.

Видео сам Дуњашу како сва гола пева
док низ лице јој плази Нијагара шампона.
Те руке биле су слика због које још живи мима,
празно срце театра које сам јасно видео.

Видео сам и гроб где увек лежи мајка.

Негде лежи и отац и никад више не пева
већ само упија прошлост из цике мандолине.

Видео сам и рибара из топле јадранске песме
како још плете мрежу, јер та мрежа му треба.

Видео сам и оне којима ништа не треба.

Тамо је један воз одвео Маријану
али то није био воз већ само прегршт косе.
Та коса, то се не мрси, све док се не спусти вече.

Видео сам и оно што се још није спустило.
Ту улази Океан да затим дуго не изађе.

Једном сам испод Триглава видео три цикламе.

Видео сам ту светлост како стоји и гори,
ту светлост која се вратила као некада Марко.

И он ту сада стоји, прекрстио је руке,
а било где да се гледа види се његов осмех.
Тај осмех стално је растао кад смо гутали печурке
и соба била је равна као Централна Азија.

У једној таквој соби изгорео је Суба.

И сада видим те коње како тамо још стоје,
а чим притиснем кочницу нестану иза стења.

Једна велика стена била је тако шарена,
баш као нечије очи на самом рубу космоса.
Видео сам то јасно као да никуда не гледам
а иза свакога ока нешто друго се чује.

Видео сам те људе како су просули сав прах
и оне који су спалили сво грумење у пећи.

Онда су седели скамењени, ноћ је била зелена.

Видео сам ту жену, а и она је мене.
Видео сам и друге и још увек их гледам.

Видео сам вампира који ме није видео,
а други пут у тој башти као да био је једнорог.
Тако високе планине увек су негде другде.

Тако је дошао глас који се више не чује
ни кад га шапће Хоронзон, нечија велика сенка.
Ту сенку сада гледам и могу да је дирнем
али вечност се не дира, она нас грли сама.

Увек на другом месту она нас чека, па утекне.

Већ после десет година опет сам видео Алена
како растеже справицу из које излази музика.
Тако се мање говори и кад је најбоља прилика,
а Нина ће се вратити у хаљини од евра
јер она увек долази на неком страном језику.

Видео сам сав новац како некуда одлази.
Он увек зна куда иде, довољно да се не врати.

Видео сам смрт новца, ујутру, у Помпеји,
где су од силне смрти сви духови плавооки.
Леп предео и савњен, да се види до краја,
а ипак сам се вратио са једва пола Везува.

Тој планини је наш мир таман и непријатан.

Видео сам сав лед који ће да се отопи
у наша празна плућа, када га више не буде.
Видео сам то јасно као да сада не гледам,
као када се Невена тек вратила из Финдхорна.

Тада су њеним телом још владали патуљци.

Рок је ту срео Пана а онда са њим и причао
како и зашто треба да се помери море.

Из угла њеног ока вирила је Агапе.

Тамо је једном мислила да је љуби Ганеша
и да је између ногу голица маленом сурлом.
Од тада, све што чује, само је тиха песма.
Та сурла, то се вратило једног болесног маја
када је Астрид мислила да провидни смо због плеса.

Видео сам делфине што траже себе у мору.
Видео сам и кишу, за то ми не треба награда.

Видео сам врх света са минарета цамије
која је после срушена због мишева и људи.

Видео сам и девојку на чесми поред Дунава,
с прелепим блатњавим ногама и
нераспознатљивим лицем.
То лице које се не види било је као име.

Видео сам то име у преко стотину књига
и неке свете књиге држао сам у руци.
Видео сам га поново у соби празних зидова
где су нам немо даровали имена просветљења.

Сад нека имена падају а нека чврсто стоје.
Све друго биће ништа док ми смо нечије нешто.

НИКАД, САДА

Никада нисам сазнао зашто сам писан па избрисан
да никад не будем уписан као један и многи.

Никада, као бродови који плове у таму
па уплове у дан као рука у руку.
Та рука, то нису линије што виде се на длану
да се никад не поклопе с оним што представљају.

Никада нисам чуо јасну песму славуја
јер тамо где сам био ја није био и славуј.

Никада сам на мору, никада сам на земљи,
никада сам у ваздуху и никад сам са ватром.

Та ватра ми се јавила али не некад већ никад,
онда кад је полутар пресекла ничија сенка.
Та сенка се издужила као име без душе,
до душе која је отишла да не би дошла никуд.

Никада нисам видео видљивог античког Грка,
ни кад сам с брода гледао обресе Суниона.
Ту има један храм никад признат од Зевса.
Никад ту није тихо, ни када стане ветар.

Никада нисам јахао у срцу Анадолије,
никада срео врача у срцу резервата.

У том сам резервату добио ружино камење,
сиво, после румено, тада и никад више.
Остало је заборављено испод Планине Чарлстон,
умотано у кожу у жутом »понтијаку«.
Тој планини и паркингу нисам се вратио никад.

Никада нисам срео баш праву Лепу Џиновку,
никада Гуливера ни његове потомке.
Никада тужне духове што лутају по свету,
већ само оне несташне, које нико не призива.

Никада нисам позван у Овални кабинет,
чак ни код школског директора док ишао сам
у школу.

Још увек виђам ту школу, још увек наспрам
гробља.

Никада на том гробљу нисам спавао ноћу,
а засад још ни дању, ако још траје то сада.
Ту сам видео тројицу из неке мрачне приче
и био озбиљно препаднут, умало као никада.

Никада се тог страха до сада нисам сетио
а да се уз то не сетим и првог, наивног бола.
Тај бол био је одбрана од сваког наредног бола.

Никада нисам био ван тела, никад сасвим у телу.
Не оном које би ме препознало као свој трајни
олтар.

Никада нисам клечао пред празном сликом олтара,
ни избрисао слику која би тако нестала.
Та слика што није нестала, она ме сад не
препознаје
ни кад нестајем избрисан са сваке јасне слике.

Никада нисам отворио поруку Один театра
с натписом да је отворим у својој тихој соби.

Видим да у том коверту још увек нечега има,
али у мојој соби никад нема тишине.
Никад у њу да уђем а да ме тамо нема,
а тамо где ме има никад није тишина.

Никад је тако не чујем као што она се не чује.

Никад у неком свету не видим одраз тог света,
јер тада гледам тај свет, па други заборавим.
Заборавио сам оно што нисам видео никад,
тога се никад више зато нећу ни сетити.

Сећам се само онога што не заборавим никад.
То стоји као цвет притиснут тежином планине.

Та планина је дошла до самог руба града
па ту и стала и нестала у неком другом времену.
Ту сад стоји равница, да кроз њу тече река.
Али та река тече само кад у њу се гледа.

Све друго у њој је вода која прати свој закон
у ситном договору са ситним силама природе.
Та природа је уснула да не буди се никад,
али се опет буди кад неко каже – сада.

То каже само онај који се не буди никада,
јер тај је одувек будан, па више и не говори.

Никада нисам видео неког крај дрвета с крстом.
Неки су ту видели малени крст, а ја нисам ни
криж.

Никада нисам копнио на врху Килиманџара,
а оно где сам копнио и није био баш врх.

Никада нисам сазнао шта је све подељено
и из чега се сабира било која целина.
Тако, дан увек носи и ноћ, и нашу ноћ у њему.
Те ноћи некад су топле, а некад су и хладне.

Хладан свет, хладна кожа која се кожом открива.
А под том кожом су ствари што не откриву се
никад,
мада некад их открије прецизан додир скалпела.

Нека их, нек су ту, макар и недирнуте,
оне раде свој рад, своје никакво знање.
Боље је ако то знање не научимо никад.

Да ли ће носорог сазнати да ли он има јетру?
Не, ја мислим да неће, не сада него никад.
Да ли мравојед зна да има нос и какав?
Ах, то ко зна – зна, а ко не зна тај пита.

Ко пита не ћути, никад, а можда само тек тад,
а некад само пита па ни не чека одговор.
Тако и ја се питам чему то стално никад
кад никад да се избрише као некакво сада.

Да ли је веће од сада и кад се никад не понови?
Да ли је мање од сада и онда кад га нема?

Слова уђу у ред да би га некако сабрала
али то некад остаје непрочитано никад.

Као да такво никад подупире та тачка
која подупре ред да му сачува крај.
А да нема тог краја расула би се слова
и све на шта нас упућују а да то можда и не значе.

Никад. Никад баш као никад, а некад никад ни
сада.

Никад, као на страни на којој нећемо писати,
јер на тој другој страни већ уписан је ред,
некакав други ред, можда за мравоједа.

А ми то свакако нисмо, ни сад, ни икад, ни никад.

То никад, то је место где никад нико не дође,
а и оно што могло би неће да никне, никад.

Никада нисам био сам у утроби кита,
али сам једном у мору видео папалине.
Ќружиле су полако око горућег грма.

Тај ми се грм од тада још није обратио.

Седим и бројим дане, а он се не јавља, никад.

Никада није било да није било после.
Ако то после дође, то неће бити никад.

ОДАВДЕ, ТАМО

Одавде доведе је црно, а оданде је бело.
Одавде нисам ишао тек да бих био тамо.
Био сам тамо, другде, а онда сам се вратио
као кад птица се врати тамо где није ни била.
Па, како си се враћила, пита је друга птица,
а она само ћути, јер не зна да одговори.

Одговор не знам ни ја, мада ме нико и не пита.
Одавде па све до југа некад је био север
који се није померио а ипак више га нема.
Одавде па све до тамо све су обале празне
и ко се тамо смести није се сместио нигде,
јер ко ту није лежао тај не може да легне.

Ако одавде пођем могу да легнем тамо,
а ако тамо легнем не могу овде да устанем.
Одавде нико не устаје јер то је добро место.
Добро као и тамо, бар док човек не лежи.
Једна птица то гледа и не зна шта да каже,
а и када би знала можда то не би могла.

Тако је то са птицама, овде као и тамо,
јер оне само лете док не долете негде.
А када негде долете више не иду нигде,
јер иду тек кад морају, лакше им је да лете.
А неке друге птице никад не иду одавде,
а стоје тек кад виде да сасвим пала је тама.

Ту где је тама пала, то је вечито овде,
оно место са севера које је сада на југу.
Југ, то је оно место куда се иде одавде,
сем ако овде је југ па иде се на север.

Тамо гмизавац гмиже а пузавица пузи.
Пузао бих и ја када бих имао зашто.

Одавде видим све што видео сам икад,
ако је икада она реч што дотле обухвата.
У једној таквој речи видео сам сто опсена
и све су имале лице које је било тело,
изувијано тело вечно младе нимфете
што увек има шта да да, али је мени већ дала.

То нешто овде сам узео и нисам однео никуд,
а кад сам овде то узео и остало је овде.
Осећам га и сада као сенку на челу,
не од туге, од радости, ако то била је радост.
Одавде радост сеже да додирне све радости,
јер док их све не домаши и не зна шта је туга.

А туга није ништа, она се само осећа
као некаква чежња за нечим увек оданде.
То тамо негде још стоји, али никада овде,
а ако буде и овде онда је заиста туга.
То тамо увек је дубоко а овде увек плитко,
баш као море дубоко пре него што дубоко усни.

Све су обале уснуле ко празан светионик
када му светлост згасне па нигде нема лађа.
Те лађе само плове и никада не пристану
на неко лагодно место да се сва радост укрца.
Укрцао бих се и ја кад не би ишле на север,
а некад ни на југ, тамо где увек иду.

Не на запад и исток, то нису стране света,
него тек сама последица оног вечитог кружења.
Ту једна птица кружи а нема где да стане
јер се под њеним канџицама врти цела планета.
Кад на то само помислим, већ врти ми се у глави.
Кад би се теби вртело тад лакше бисмо пали.

А свуда где се падне ту је место за загрљај.
С југа грлим сав свет, са севера га тражим.
Свеште, кажем му, *где си*, али он не одговара.

Одговарају други, али не знам шта кажу,
а и када бих знао, можда то није важно.

Важно је имати сав свет, а не бити у њему
као оса и гмизавац кад почну да се траже.
Ко се по свету тражи тај се тамо и нађе,
јер то је оно место где нико никог не тражи.
Једном сам нешто ту тражио па се скоро изгубио,
а кад сам био изгубљен сви били су у мени.

Сада сам скоро ван себе, као и она девица
која је једном пришла да запали цигару.
Све што некад се запали не мора да изгори.
Звезде горе сву ноћ и ујутру их нема,
а онда опет - ето их, као да није ни било.
А и да није било, опет се приповеда.

Неко ту види речи а неко само одраз.
Ја видим само то виђење, онда то опет видим.
Тако види и птица док мерка оног гмизавца
као врх цигарете који дотиче девицу.
Све девице су празне док их нешто не испуни,
па макар то била и вечност, оно што није прошло.

Прошао је тај дан а проћи ће и други,
онај други у коме доћи ће друга девица.
А када нестане девица, доћи ће друге девице,
оне што једном су биле па би опет да буду,
не баш север, ни југ, али ни килави запад.

Све што поново дође, то долази са истока.
Истио – тако се каже, а одатле и долази,
иста та поновна девица, увек једна те иста.
Она је наша намера да нешто треба да дође.
А када треба – и дође, наравно - ако може.

А, ето, ја још могу, баш као она оса
што лети где год стигне, јер нема другог посла.
Онај што мари за посао пола је обавио

а друга половина увек може да чека,
као и реч за увек, да неко је употреби.

Тако сам добио име и сад сам неком неко,
онај што нешто говори као да нечим пише
а да то чиме пише не мора бити неко.
А радије бих да и то чим пишем буде неко,
али кад нема никог тада је добро и ништа.
Тек место да се слети на пуну литуцу југа.

Свако има свој југ, то место на ком стоји
па онда мало нагоре, тамо где учи девица.
Она прими то знање, а некад га и дели,
као што птица дели ону осу младунцима,
а да младунци и не знају о чему се ту ради.

Радио бих и ја, али ја нисам птица,
а и да јесам птица жалио бих ту осу,
па можда чак и гмизавца, јер то ме ништа не
кошта.

Коштало би ме ако би оса уз то била и девица,
али са оним гмизавцем не бих па и да не кошта.

Ко, шта, куда и зашто – то нас се можда и не тиче,
али – *када*, е то је можда већ сасвим друго питање.
Када то питање поставим то већ постаје сада,
а све што постане сада, сад може и да прође.
Прошле су и оне девице па су се опет вратиле,
а прошао бих и ја, али да опет се вратим.

Ту где се човек врати увек су некаква врата,
некад сасвим од нечега а некад пусто ништа,
као да нешто ту стоји, а стоји само ваздух.
Али чим нешто стоји, то може и да легне.
Лежи сав овај наш свет а ми смо му на длану.

На том длану нас гледа, као у оне линије,
тај свет, то наше нешто што тек треба описати
али се увек испрече нека оса и девица.
А ко под богом да опише неки свет као девицу
с маленом жаоком осе која нас је отхранила.

Моја храна је то да стојим и да гледам.
Али чим видим ја легнем, да лежерније запишем.
То је тај усуд, да свет нам изгледа као гмизавац
кад успуже се уз дрво па доле више и не види
а изнад њега је птица која га радо гледа.

Шта она види – ја не знам, а она не зна да не знам.
То је то наше знање, баш као она девица.
Све нестаде са њом, док се не врати, сада,
баш као она пузавица која се најзад успузала
па сада свако поподне испија чај са Богом.

НЕГДЕ, НЕКО

Верујем да негде постоји пут на коме неко верује.
Тај неко који верује сигурно је на путу.

Верујем да то је негде, па и том негде верујем.

Верујем да то је негде где нису само звезде.
Верујем да и те звезде нису баш само звезде,
да оне чак и светле и да то зовем светлост.

Не бих хтео да буде нешто друго до светлост,
јер ако била би светлост, светлела би док верујем,
можда чак и на оног што верује на путу.

Верујем да у то све и треба да поверујем.

Верујем да град је ноћу сав обрастао биљем,
макар и оним у стану, јер оно ноћу расте.
Верујем да сваки раст не носи неки растанак,
мада кад нешто нарасте одоле теже се види.

Верујем да ни то доле није баш тако мало
и да све изнад њега за њега још постоји.
А оно што одгоре гледа можда и њега види
чак и кад оно што види изгледа сасвим другачије.

Верујем да и то другачије још верује у исто.

Исто то можда верују они на другом путу,
тамо где нема ноћи, као ни светла, ни биља.
Та светлост које нема не долази нам сама,
а опет нема никога да води је за руку.
Некад нема ни руку, ни да захвати воду,
па целе ноћи осећа жеђ у мирној води оазе.

Та пуста оаза жеђи светли чак и у нама,
баш као оно веровање да неко нешто још осећа.
За оног ко то не осећа, то није никаква брига,
а онај ко још осећа то можда више и не види.

То ми је рекла та птичица којој се не верује,
јер како може да говори док не стоји на грани.
А кад не стоји – лети, па ко таквом да верује
што нит је тамо, нит овде, већ само лебди између.

Лебди све оно што нема неку праву тежину,
а када би је имало можда не би ни летело.

Зато је свако веровање у нешто лако тешко,
јер и то тамо, некада, као да било је овде.
А сада, кад није овде, можда није ни тамо.

Верујем да то тамо можда је ипак другачије,
али шта је другачије то не могу да видим.
Има један пут тамо, већ други пут га видим,
али тек као веровање које пада у празно.

Празно је свако веровање које са тим рачуна,
јер оно што рачуна може и да се дели.

Поделио бих то баш радо са неким или са нечим,
али тај неко некад није баш сасвим одавде,
а с оним што је овде више се и не рачуна.

Дакле, ни рачун, ни крчмар, већ пусто веровање
које се тако сабира као да иде по путу
који је сасвим већ сабран од истог веровања.

Веровао сам једном да иза ноћи су дани,
а ти дани су дошли као да би да прођу.
Па кад су мало потрајали заиста су и прошли.
Сад видим једну девицу која због тога тугује,
макар да не зна се зашто, због дана или празнине.
Волео бих да знам, да могу да јој верујем,
али кад бих јој веровао да ли би остала девица?

Има још једно питање у које потпуно верујем,
али то такво питање више нико не поставља.
Не постављам га ни ја јер ја већ одавно верујем
да се у оној води могло чак и без жеђи.

Али жеђ увек постоји, чак и ту где је вода.
Све то некад се разлије ко празно веровање
па све што понеко верује буде вера у празно.

Празно је такво веровање, али не сасвим празно.
Оно из такве празнине још има где да оде.

Отишао бих и ја, али ја нисам на путу,
јер тамо већ је неко ко само иде и верује.
Верује као што ја верујем да он том путу верује.
И то је само веровање, ту нема ничег личног.

Лично је само оно што није веровање
да негде неко стоји зато што нико не хода.
А када неко хода онда је то већ нешто
у шта се може веровати све док и пут се не покрене.

РЕЧЕНО, КАО УЧИЊЕНО

Рекли су да седнем крај ватре али не да је
прескочим.
Тако сам сео крај ватре и ништа нисам
прескочио,
али сам тако прескочио сав таман језик ватре
који је сав таман само кад нестаје под нама
као написан траг, као исписан одраз оног што
сваког греје
па док га греје и охлади себе и њега изнутра.

А све то хладно изнутра остане хладно и споља.
Зато сад ми је хладна свака прохладна ватра.

Рекли су *џо је будућности, никакав Армагедон*,
никакав видљив пораз који ће само доћи
као кад квочка дође да би села на јаје
да никад не би се сазнало ко је ту коме дошао,
јер свако ко први дође не треба никог да затекне
јер тако тај кога не затекне не може бити
последњи.

Последњег нема, сви су већ ту, па и тај
Армагедон.

Рекли су да то је то а да ово је ово,
ово које је такво као и свако друго.
Рекли су да град је сан што ујутру се буди,
као ствар, као историја, не нешто сасвим вечно,
јер ништа што је стварно није и сасвим вечно,
јер да је стварно вечно зашто би се и будило.

Сада кад то већ знам, могу и да се пробудим,
или да напосто окренем празну страницу града.

Он увек гледа на запад, јер зрелост то је запад,
рекли су,
то наше треће детињство, већ сасвим потрошено,
док седимо за столом као младе машине
које би само да раде, да описују свет,
његову фину љуштуру, сву тако молекуларну
као језик мудраца кад вири дуго исплажен.

Тај већ сасушен језик, то је та жива прошлост
из које увек плази се нека прошла екстаза
нечија такнута повест, нечији рад, неки век
што распада се у року као атом и клада.
Тај рок је, рекли су, привремен, њега ништа не
тишти
јер га никакво више зло више неће исцрпети.

А кога то зло исцрпи, том неће бити досадно,
јер ће бити исцрпен и најзад минералан
ко љуска оног јајета пре него што се и родило.
Зато је свако тело и минерална планета,
она која се родила из прескочене ватре
где је оспорен прескок био споран и забрањен.

Али то треба прескочити ко забрањено име
да се у пустоши ватре не би сасвим угасило.
Рекли су да се није баш само тако угасило,
као што гаси се обично свачија народна песма,
она што допире однекуд и кад је нико не чује
јер када би је чуо неком би ваљда и певао.

А нико није рекао да ко слуша и чује,
јер тако ситна ствар само се подразумева.

Рекли су да се разуме да се то подразумева,
да после ноћи долази дан да види где је трава,

зелена, кад није плава од оног вечитог јутра,
које све боје види као мрље с екрана,
оног пустог екрана који се једва испилио
па сада кад се испилио и кокошка је и јаје.

Сад стварност кљуца из њега као излишна ватра.

Та таква ватра, рекли су, није баш јасних боја
али се од ње више зато нико не боји,
јер када би се бојали вероватно би стали
у оно празно место где сада нико не стоји,
ни прилика, ни повод, ни тишина, ни песма
ни било какво море застрто тугом морнара.

Ти морнари су оно што увек само недостаје
као што мору недостаје јасан траг полутара.
Када га будемо цртали биће последње време
да нацртано избледи као сва права судбина.
Та судбина је дошла да каже своје сада,
али ту где је дошла то није било то место.

Право место је тамо где нема праве дубине,
а тамо где је има из дубине се не види.
То сам видео и ја, чим тако су ми рекли,
а и што нису ми рекли није било баш плитко,
не тако порозно плитко ко прича оних морнара
када су испили вечност у једној капи рума.

Сада су све те капи прегледно умрежене
па увек некуда отекну као сва хитра вода.
То *куда* из тог *некуда* то им је некаква судбина
која светли ко ватра у коју нико не скаче
па она никог и нема, чак ни да само је прескочи,
док само гори и гори да око ње се окупе.

А када би се окупили барем би знали одакле,
као кад она кокошка однекуд угледа јаје,
јер то јаје је слика о којој свако сања

онда кад свако постоји а није само слика,
мада и о тој слици неко нејасно сања
па види на њој час јаје а час ни јаје ни кокошку.

Тај час, то је тај час кад седамо крај ватре.
А она само гори као да то би да прескочи.

СОВИИ ИЗБОР

(2006 – 2008)

ПРАЗНИНА, НОРВЕШКА ШУМА

Отићи ћу у једну шуму, стару.
То неће бити шума него празнина.
Али тамо се увек догађа, увек,
јер тамо теку ствари, доконе као облаци.

Јуче сам видео коња како залудан куња.
Страшан коњ, као Кинез кад га сними Словенац
па би о том да пише а да ништа не боли,
јер тамо није та шума, та стара шума, сва одсутна
као одсечен прст приказе из Јапана
што кост му шкрипи по сву ноћ а никад да је нађе.

Као очај у шуми када се проспе сав чај
а нема прста да промеша, камоли чајцинице.

Она пева, та шума, своју песму празнине,
ту где је једна девица дуго седела, плакала,
па и разлог заборавила, као изгубљен прст
коме се сва посветила, да не би била баш света.

Посветићу се и ја, одмах, чим нађем мало времена,
чим више тог празног не буде ни на домаку шуме.

Седи сова, сва седа, гледа: али шта види та не каже.
Кажи сад, кажем, одем, јер и ја сам у шуми
сама трава, сам Кинез, а свака сенка Јапанац.

ПРАЗНА ВРАТА

*Ње више нема, што је био звук, звук који само
тражи*
што не може да нађе. Она ту стоји, сама,
јер је већ дуго нема, мада се за њу још чује,
ту давну женску твар која би да се да,
као што треба се дати - никоме, некоме, свакоме.

Али она се не даје мада је сасвим предана
макар коме и како, па чак и пустом звуку,
док сама сенка лета прелази преко лица, њеног,
звуком скоро опипљивог, кога не би ни било
кад не би било тела, кога у звуку нема.

Али и лице је тело и некад свуда по телу,
чак и кад се не пробуди па се, тако, не пронађе.
Памтим га једне зиме када се тело свукло
у само један осмех и онда сасвим нестало
у јарку унутрашњост, одакле ништа не говори.

Говорим зато ја, да бих се продужио,
кроз то тело, тај звук, који се тако разлаже
кроз пуне пољане наше као да празно тражи
да споји се са пуним где је била та твар,
као отисак рода у гипко утиснут.

Свака та реч је жена и њихов звук је песма
која се телом тражи да стварно оплоди,
да сасвим упије звук па да ни њега нема,
да и он само стоји и тако одјекује,
опипљив као празнина што јечи одасвуд.

Мораћу лично поћи да празно испуним.
Ту, где је некад стајала, биће врата од тела.

ЈУТАРЊА: SKYLARK BOOGIE

Биће то велика песма, тако говори шева,
мада то није птица и не пева са гране.

Не пева ни у кревету под одбаченим јорганом,
ни на столу у кухињи пре него што поштар дође,
ни крај камина, на тепиху, или крај радијатора
где можеш да је вежеш па да одеш да свршиш
још неке друге послове пре него што се вратиш
а она опет те чека јер не може другачије.
Таква је, ето, то птица, чак и без слова Т.

Свака та птица се рађа на задњем седишту аута
и сваки њен покрет је као љуљање лађе
кад се поглед у утробу још са палубе разјапи
а тамо више празнине него самих морнара.

Та лађа лагодно плови тихим ободом пустиње
из које хорде номада жељно пружају руке.

А она пружа ноге, јер не би да ствар се сврши
све док јој до руку не дођу баш оне праве ствари.
јер то су оне ствари што по поноћи служе
прву јутарњу службу, која се зором служи,
кад роса запне за цвет а не би да га овлажи,
не само због номада, већ и због саме пустиње.

Тада и Ја већ дође, не само али ни никакво,
јер тада тек себи дође па неће да се врати.
И куда да се врати? Ни свет ни радијатор
нису баш таква места да им се повери стварност.

Ту је тај цвет, прелеп, истина, са кога шева пева.
А кад шева ућути свет ништа неће знати.

УНУТРАШЊИ МИР

У свакој планини чучи див.
Погнут, уморних стопала,
у врх упире главом.
Две планине се гледају,
свака би да се исправи,
али чак ни то не може
да им не спадне сва шума
и по њој разбацан камен
као брашно са хлеба,
кад хлеб падне у корпу.

Та корпа има цену
и та цена нас гледа.
Не може ништа да каже
јер њен говор је подсмех
сав спао са висине
где је сав мир потрошња.
Још мало да се трошимо
па онда да се погнемо.
Ко бос не носи ципеле
на то не плаћа порез.

DEAR READER, DEAR ALL

Драги мој читаоче: драги ти, драги ја,
драги он, она, оно, па ми, ви и они,
и цела парадигмо, поређана у строј
као сви Други поређани. Сабрали смо се овде,
као сви други сабрани, што успавани, што
усправни,
да више никад не заспимо, ако то не буде то,
та тако мала ствар, та тако сложена реч,
што светла врата отвара да гледају на сумрак
ником знане граматике, те рупе између нас,
празнине између језика, плурал, где тече само
влага.

Та влага, то смо ми, али не као лице, лик,
па чак ни само наличје: то је оно што тече
а не дотиче никуд, јер дотиче тек нас
који би нешто рекли и никад ништа чули,
не дотакнуто језиком који би свет да убрише,
да га опере, збрише, до корена, остатка,
где онај страшни понор наговештава једњак
где седи свако поједен, свака ствар, свако место,
и сваки одраз тек стварног које је морало проћи
као чун преко понора где понире и вода.

Све остало је земља, мало ватре и ваздух
који се с нама обнавља да не би био сав потрошен
као некаква илузија која се чак ни не види.
То што видим, то знам, а опет друго
представљам,
не као неку радњу, већ више као дар
који би неком да дам тек да би било још неког.

Тај неко, то је та реч, али не и тај глас,
јер само глас не говори ако не ћуте сви,
а никад нико не ћути јер ћутња не треба
сем можда мене и тебе, bloody fucking dear reader!

СТАЛНО, НЕСТАЛНО

Уз *Canto LXXXI*

Оно што заиста волиш, што осћаје,
све остало је већ нестало
ко двапут узета млада у престарелој антици
кад О. певуши и води је, да је из антике избави,
из оне црне рупчаге где скупљају се сени,
али се осврне да види није ли опет нестала
па она стварно нестане, јер је већ била нестална,
уписана у стално с климавим асцедентом.

Зато сад нема антике: да се нико не осврће,
да нико никог не воли, односно, пардон, не води,
чак ни на недељни излет а камоли из Хада.
Мада, то место је лепо као и свако друго,
али некако тужно, сав онај лепљив мрак,
па она испарења што се вију ко дим,
а нигде некаквог димњака где би да слети рода
и да се сваке сезоне тамо поново врати.

А неки би се и вратили, и враћају се стално,
а неки само нестално, кад не могу да стану
у ону грозну рупчагу, као да немају ноге,
а на шта друго да стану кад није записано,
кад ни вечити извор не даје потпуни опис,
упутство, комплетан приручник у ком је побројано
и *за* и *јрош*ив освртања када си близу те рупе.

Прецизније, те пећине, али то је дво-смисао
у који нећемо куцати ни алатком еротике,
да нам се не би алатка превремено затупила
или баш сасвим вечно, да за то не чују роде,
које још траже љубав па би некуд да одлете.
Одлетео би свако, само кад би и могао.

Сад седим, сасвим сед, и као да не говорим.
Као да чак ни не пишем, већ као да ми неко
дотура погрешна слова а ја их тек укуцавам
у празно дигитално, из кога више немам
чак ни куд да се осврнем, јер екран тако светли
као да не зна за мрак ни разлог да се осврнем.

А зашто да се и осврнем кад то иза већ знам
а једино што не знам оно је у шта већ гледам,
то вечно *исцрпег*, сјебано, као рода без рода,
као да оно О. могло би бити и Омега,
тај тако добар знак да се још нешто започне
јер не пружа нам изгледе да се то нешто и доврши
док пре тог довршетка не дође и сам свршетак,
некада комплетан крај, некад без одјавне шпице,
та тако бедно празна и нејасна оаза.

И ту је оно место да се стане, не застане,
оно где некад давно нудио нам се окрет,
лак поглед преко рамена, макар да не нуди ништа.
А поглед напред нуди, јер нуди оно стално
где нестално је стало да се више не осврне.

ДУША, У ЈЕДНОМ ДАХУ

Велике пустиње издишу, да свако добије душу.

Душа, тај мали прозор, то ништа,
свачије јутро умива, ко зечић дигнутом шапом
на којој буди се роса да са јутром исхлапи.

То је све, то је ништа, чак и за очи публице.
У сваком простору душе други су обичаји,
друга реч збира и броји од оног што преостане.

Обично душа већ ту је да дух јој сабира крај,
и друге њене моћи што уздишу сву ноћ,
док муње около севају скроз неспремне да стану,
да удубе се у призор и тако стварно га осветле.

Около пустиње зевају, а негде расте трава,
читава море траве чији откос у души
већ претпоставља крај, јер пада и пре њега.

Кроз тај пад душа истиче, а она није обилна
па нема је за тројицу који су свему сведоци,
дух и његови партнери што надгледају свет
када дођу из таме и хоће да је раздвоје
да кажу то је то а ово нек буде тамо.

Зато је душа светла и мирна је ко крава,
што трава најбоље зна док росом сабира јутро.
То знање никад не избегне ни онај ко има крај.

А ако неко и избегне, тај био би без душе
као зечић без траве, док чека шаргарепу
тамо где ништа не расте, где само издише пустиња.

А када тако би било, чему би служио крај?

ВЕЧНО, УСПРАВНО

*Два су бора у ђорици расла, а нису били геј.
Они су само расли, да досегну предање,
да се у нешто утопе, да буду опевани
као што ваздух је опеван и ветар који хучи
кад дигне се са мора, па дође, крај њих хуји
и увија им гране, под иглицама стасале.*

Тада, гране им лете, тако, ношене ветром,
па се некад и додирну, не као додир руке,
не као лице и образ када се привију уз себи
слично нешто,
рушено одувек, одасвуд, а да се опет очувало,
то, такво, као друго а умало и исто, кад
приближи га ветар,
или снег, или ватра, или никаква пошаст а опет
искушење,
јер стабло није измишљено баш за то да се креће,
па ни да неког додирне као да има уд
који се ношен нечим тамо и амо увија.

Оно то, такво, нема, а за друго и не зна,
сво такво као умотано у само своју усправност
да стално прати где пада плод и куда лете пчелице.

Њихове ноге су мале, те ноге тих ситних пчелица,
и крила су им мала, да нешто велико опраше.

Али то вечно велико некад дође из малог,
као и онај ветар кад дигне се са мора,
али не с мора целог већ неког ситног му краја
што дрема поваздан, сав као блистав од ничега.

А у том ничему рибе, а негде тамо Океан,
тамо где море се прелије у нека друга мора,
чак и кад ветар их не гура ни тамо а ни овамо.

Све то ти борови не виде а опет као да знају,
као да о том некако извештава их ветар.

А сада стаје тај ветар и стоје они борови.
Никада неће сазнати да нису били геј.

REVOLUCIJA.COM

Револуција, транзиција, ЦИА –
једно те исто стање, невредно помена,
али и кад се чини да нико ништа не чини
опет се нешто дешава, ко нека промена.

Млад полицајац зури у исклијалу травку
сред већ начете ивице аутопута Е5,
оног са једном траком, као са једном ногом,
што и с њим могло је бити да његов био је ред.

Сад више нема судбине већ само виша сила,
што капитално расте из инвестиција,
духовно разиграно као да опет је јасно
да пута ка новом нема без живих традиција.

Оне живе са нама, те живе традиције,
ко квочке с пилићима кад пусте их у свет,
да најзад напусте јаје и реше се бар љуске:
а овде носиш љуску и у тај нови век.

Можда тек љуску а можда и само закречење,
наизглед крхко, а упорно, као и прошлост сва,
баш као и Е5 што се бескрајно обнавља,
увек уз тај додатак све млађег корова.

Сирота жилава травка, она ту само стоји
и чека да је згазе, као што је и ред,
али ко да је згази сада кад већ се клима
и тражи место под сунцем да погледа у свет.

Тај свет је тамо далеко и неће доћи ближе
да види ово место где прашњав одсејај сја:
он окрете се и оде да тражи нови задатак,
јер чупање је, засад, ван датих прописа.

ПЕСМА МРТВИХ МОРНАРА

Опет уз *CANTO VXXXI*

Мрав је кентаур у свом змајевском свешу,
а ми смо ништа у свом, ништа више од стварног,
пуст сталак са две ноге, две руке, једном главом.
Ниједан змај да нас погледа,
ниједан кентаур, биљка којој је досадно
а опет се не осврне да види шта је с нама.

Гледам ту нестварну биљку, заумну,
и бројим дане и сате кад сам видео мрава.
Јуче је био дан и данас опет ће бити,
то знам чак и кад не гледам, кад збрајам
уши и очи које би Друго гледале, а никад дочекале.

Оне не прозиру ништа, ни мрава, ни змаја, ни крај,
јер све што могу да виде само је навика,
чврсто уписан ред, рад измакнут од смрти
на ову мртву дистанцу из које веје дан
сав као јасна површина неугашеног екрана
где свест се живом отима као обала мору.

Пред том обалом седим а не знам ни да наричем,
ни да поринем брод, макар онај у боци.
Он плута негде на води и на екрану се не види.
Негде чују се сидра, хук морнара и мрава.

ПЛАЖА БЕЗ СУМАТРЕ

Врцкајући по плажи у 23, изазвала је
судар возова у 18, истог божијег дана.

То није била Суматра, не. Можда антидатирање,
али баш јако изоштрено, у уској, црвеној хаљини.

Јер, шта је антидатирање, без обзира на боју?
Кад Хитлер гледа Сократа а овај не зна за пиво,
не зна за пожар и плажу, па ни за судар возова,
а опет је филозоф, чак и он носи хаљину
и негде из даљине чује се жагор дечака
који су некад, негде, исто пошли са плаже.

Не знам све то ни ја, али се сећам те хаљине,
не шта се крије испод, јер то није ми рекла
а ако нешто и знам нисам то и датирао
јер је отишла кући као боја из ноћи.

Све те и такве боје увек дођу из ноћи
а некад тамо и оду, да неком упале светло.

Седим уз мало светло као Хитлер екрана
и као некакав Сократ сад бих о том да пишем,
али ту нема светлости већ само судари честица
које ме само поздрављају, ту негде испод кичме.

Када је жена добра ништа није црвено,
а и кад је црвено за то баш нико не мари.
Јер она тако иде што само помера ноге
а око тих ногу се стара читава васиона
и ко год туда да наиђе и он би да се стара.

Добро, нек се и стара: Сократ му неће доћи,
а ако ни она не дође некад ће бити црвено.

...УСКО ГРЛО

*Није од светиа очекивао ванредне
новости. нији сусреће. речи. не.
Едуард Лимонов, Руско/текст, 1971.*

Није од света очекивао ванредне новости, нити
сусрете,
речи, не. А није очекивао ни свет. Али свет дође,
као новост, а оде као сусрет који се никад не
заврши
као некаква вест коју стварност прочита.
Јер и он само оде, прође, као и очекивање,
нешто што је на реду као сваки не-ред,
не-знање, не-моћ,
свако нестално *не* из нежне негације која је
прошла чим прође.
Као сенка на лицу кад сенку дотакне,
то друго лице сусрета до кога није ни дошло.

САДА, УВЕК

Сада је само оно што није било до сада,
као кад лисица дође и стане ти на реп,
као да сва је од сребра и да тај реп је ничији.

Увек је тако било, па тако је и сада,
јер, сада, то је оно што увек долази,
јер нема где да оде, као ваздух и вода,
туђ реп и твоја нога и она лисица.

Тај ваздух стално се шири да нешто захвати,
па макар да у том нечем понекад и сагори.
Сагорело је много тог пре него што дошло је овде
да као лисичји додир нешто тражи од дана.

А вода ипак оде, она никад не остане
јер она мора да тече чак и кад нема где,
онако без неког реда, у неки поредак,
који као и остало временом испари.

Сада, на пример, овде, вода тече и ћути,
а то што из ње се не чује само је никакав шум,
сав празан, као шума кад иселе се птице
или напосто заспе па мирно дође ноћ
да ти стане на ногу као на нечији реп.

Тај реп цепти до јутра, све док не усни сова
и док се она лисица опет не пробуди,
да опет буде сада, као што свако зна.

Не знам зашто ни како, а не знају ни они.

Сада видим да тако је и да и то је доста.
Сада видим да добро је чак и то што је било.
А оно што није било можда већ долази
да стане уместо тебе где су ти биле ноге.

ИЗВОР

*Од извора два љушића воде на две стране,
а некад и на три, тамо где одлута јагње,
оно што увек се изгуби као све изгубљено,
мада све изгубљено није само губитак.
Некад је то само одлазак, оно што тече, нестаје,
па самим тим и траје, чак и кад нема преноса.*

Дуго чекам тај пренос а никако да почне.
Никако, као да неко, још невин, призива срећу,
неки знак који говори оно што извор и не слуги,
не слуги као ни дете које гледа за јагњетом.
Оно гледа свој први свет, још далеко од стазе,
још далеко од одлуке о два или три пута.

Зато ту нема невиности, зато што има избора,
и зато одатле, заправо, ретко ко и да одлази.
Ту су они, ту извор, два пута, можда и три,
чак и у обичном сећању које се избором затвара.
А шта је са заборавом, са оним што још зјапи,
оним што вечито пева, некад и пре него што оде?

То тада више није број, све су постала слова
и та слова се разливају преко рубова извора,
па онда речи, па предмети, и тако нестаје свет,
све оно што треба заборавити чим се некуда крене.
То све је увек иза нас, а ни тог увек нема,
као што нема ни трећег између можда и Можда.

САН, МИШ, СОВА И ИМПЕРИЈА

Племе моје сном словенским спава, ничим рањено,
и сав збир његовог сна само је топла рана,
рана зима, што увек сама дође, већ с пролећа,
чим рујна зора заруди, запупи, роди све,
све што се родити може и кад се не рађа,
кад се буди и сања да тај сан већ је пролеће.

А некад га и рађа, то успавано пролеће,
тај дуги списак зима које се стално буде
и дижу се са истока као чупава глава,
као некакав искон сав затрављен од вечног,
не од дугога сна, јер тај сан је и бдење,
ситан, опојан дремеж и кад се прекида.

Тај прекид, то је наш мир. Неки га зову свет,
а неки само светост, малено просветљење,
ситно али не девојачко, јер нема девојака.
На свету само су жене, оне нам тај свет подаре,
а никад не кажу зашто и шта с њим да се ради
да би се тај свет стесао за нова поколења.

Зато малену пчелу и зову радилица, јер она
ради мало,
не по обиму посла већ у таквом формату,
у ситним лејама стварног где све бруји од гласова
једва још чујне природе која бруји у нама.
Бруји свет, бруји и сова која све то још гледа,
стара словенска птица с мишићем у стомаку.

Ето, тај миш је трчао, да не би само спавао.
И куд је дотрчао, то не зна чак ни сова.
Она зна када је мај, тај цветни месец рада,
а зашто месец светли то је збиља не занима

као ни сама збиља што увек некуда стреми,
неком исходу, трену, а понекад и удесу.

Зато ми сада спавамо, не знам да ли због трена,
да ли због самог исхода или нечега трећег,
можда и споменутог, што треба преспавати,
барем ако се може, у топлом, совином гнезду.
Ту курјак неће доћи да подигне ролетне,
а меда има свог посла на другом отоману.

ОСТРВО

Сине мој, брате једини, што сам уз мене стојиш,
не знам шта да ти не кажем, а оно што знам
сам рекао,
све што нико нас не пита а да нисмо изrekli.
Не питаш, истина, ни ти, оно што ниси питао.
А зашто би и питао? Сова седи на грани,
па другу сову и не пита на чему треба да седи,
откуд та грана у шуми и куда иду сватови.

Могоа би ме питати откуд сада ти сватови
и каква врста славља за њих негде се спрема,
па да ли славља и има или је поезија
она последња ствар која се тиме бави.
Тим бави се и сова што само седи на грани
а можда радо би седела на неком другом месту,
само кад такво место не би било баш острво,
пусто, празно, ненасељено, као црква пре викенда.
А до викенда свако сам је у острвском храму,
тамо где као одсутног питања ни одговора нема.

Сине, брате мој рођени, ти си ми као јака
оног маленог звона што будно је пред црквом,
увек, свакога дана, и недељом пре ноћи,
као што сова је будна и увек исти су сватови
у које можемо ићи и док не сване дан.
А када сване идемо, с позивом или без њега.
Јер, сине, чему тај позив? Ни питање, ни одговор.

ТЕНКОВИ & ЛУНЕ

(2008 – 2011)

ТЕНКОВИ

Овде су дошле све срне, да би попасле тенкове.
Девица седи на огради и своје вече чека,
а после мази те срне док се сасвим не сабере.
Не сабере се никад. Зато вук стрепи, пуж чека,
миш не спава већ преде, да ништа не испреде
оним маленим шапицама што будне су до зоре
па и кад зора прође, нечујно, да је не види вук.
Јер, ако би је видео, вук би се можда пробудио
и сетио се крви, свог изгубљеног посланства,
одавно њему одузетог да га преузму тенкови.

Отуд сада ту тенкови, а отуда и други, на овој
ситној јави.

Све смртно ту се сабрало, да чека оног ког нема.
Само јагњета нема. Оно не зна о тенку
ни оно што срне знају, па као да га и нема,
мада увек је с нама, као вук, мишић и слама
у коју миш се завуче, јер тамо већ сам и ја,
ја који ту сам донео то нешто мало сламе
јер тамо где сламе нема и ватра може да згасне.
Ту погнут стојим, блејим, као сва друга стока
и осећам да тенкови већ газе преко нас
и мимо вечне девице која је живом ограда
али је заувек заузета сабирањем на огради
где једном јако се забројала па од тад броји овчице.

Оне дођу, па оду, као сан, из почетка,
а када тај сан дође опет су му на крају
и тај сан није буђење него поново сан
у који пастир уђе а нема шта да чува
јер ни он не зна све стазе којима лута јагње.
Чувао би сав свет, па можда чак и тенкове,

да не газе различак и друго ситно цвеће,
јер ако њега погазе неће бити ни траве
па ни у њој слепића, јеленка, можда ни мрава,
већ само некаква земља на којој ништа не рађа
па миш тад неће моћи ни да напипа сламу,
ону где се повуче да загрли сав дан
пре него што се ушушка у миран, безбрижан кутак
вредан свих будних часова и оних где је сан
коракнуо у стварност да у њој узме девицу,
за руку, да је води, да се сретну са јагњетом.

Јагње то зна, али не мари, јер оно сања срне,
а срне су на јави да би попасле тенкове.
Тамо, са друге стране, као да надире шума,
а негде стоји вода из које јагње пије,
трезвено, никад пијано, упркос роси и вину.
Ту оно огледа лице које ништа не говори,
јер не говори никад да не поремети лик
који је једном засвагда већ поверило песку,
оном песку што чека да отекне сва вода.
Зато оно и ћути, као да све је песак
из кога може се сабрати свака свакцата ствар
када је једном већ прошла а опет није довршена.
Онда се умије, зарони, и свет је опет млад
све док га очи не виде онаквог какав израња.

КИША, ГРАНЧИЦА

Сигурно пада та киша, као да неће ни престати,
а већ сутра ће стати – рекла му је жирафа,
да не посече сво дрвеће да би правио брод.

Свет је сигурно место, то свако дрво зна.

Зашто ту да се плови, да се сече и гради
неки излишан брод, слабо повезан сплав
или трапава барка која ће само да плута
под звездама без имена, полако, као у круг,
јер можда барке ни не буде, ни потребе за њом,
сем да се нечему подари још једно сувишно име?

Али сад већ је име, већ однекуд допловило
заједно са жирафом, с поплавом нејасних слика
које се радо понављају још откако су изрониле
из кише, велике воде, оне што понекад долази,
не увек баш сасвим нагло и увек само можда,
макар да има мишљења да стално тражи свој пут.

Некад, кад склопим очи, ја видим врх те планине,
висок као жирафа, тамо где некад голуб
преносио је гранчицу, да се сав свет не утопи,
да покаже свој знак, да буде виђен, потврђен,
да као сва рајска стока не заврши у књизи
која се ретко отвара већ после првог издања.

Можда то није ни голуб већ нека друга птица
око које се сабира сва птичја историја
која за земне ствари ама баш никако не мари,
још од оне жирафе на коју некад је слетела
мислећи да је дрво, витак облик с два пола,
подобан да се угради у потпалубље брода.

Тај брод је свету носио мир, а донео је рат,
беду, јад, све оно што понекад изнервира и голуба
јер он се не би прихватио таквог мрачног послања
нити због тако нечег облетео сав свет
са оном све тежом гранчицом у своје
танушном кљуну,
сада већ искривљеном од силне кише и неправде.

А правде можда ни нема, ни неке јасне среће,
мада је сенка те среће уз срце му прирасла,
оне малене среће што само куца ли куца
да покаже ту гранчицу некој уморној посади
а нигде ни тог брода па ни видљивих врата
да би се уз то куцање нешто стварно отворило.

Ех, рат. Ех, мир. Жирафа. Шта то сада још значи
и одакле су дошле те тако погрешне речи,
ти заблудели појмови што гурају се са сликама?
То не зна чак ни голуб, камоли историја
и нека склопљена књига која се ретко отвара
да ако падне киша не избрише сва слова.

Она чува та слова као и голуб гранчицу,
као маслина плод, као жирафа дрво,
или као што брод можда би чувала планина
кад већ има тај врх и кад брода би било,
оног што није ни започет а можда чак ни зачет
онда кад је почетак умало постао крај.

ЗИМА, ЈЕЗЕРО: РЕЧ ПО РЕЧ

Знам хладну дубину језера,
да птица има перје
и да рибу што говори нико не лови за реп.

Знам – врата лежу у довратак,
знам – рука подстиче ватру,
знам шта је звук и ноћ која га чини опипљивим.

Кад јутро дође – дошло је, оно је тада ту.
Не знам где дотад је било, али знам да је ту.

Кад нешто друго дође и оно тада је ту.
Не знам увек шта долази, али знам да је ту
када то каже знање, свако знање о доласку.

Знам да не знам баш све што знам, али и то је знање.
Знам да и то је знање, чак и ако га не видим.

Ипак, кад видим то знање, као да нешто сам видео,
неки дан, неку дубину, нека могућа врата,
језеро које их дотиче као да има руку.

Свака ствар има руку и зна да то је рука,
баш она иста рука која ју је и створила.
Зато свака ствар није тек ствар, некада је и рука,
некад ватра и птица, она што сриче знање.

Ја знам да сричем знање чак и када не говорим,
када тек дишем и стојим као да видим врата
или некакву зверку што ни не зна за врата
па врата ни не отвара већ само нехајна уста,

ону малену њушкицу или некакве раље
из којих опет искри свет, оно прохладно језеро.

На обали тог језера седим и све то знам.
А што не знам – то додајем, као рука у ватру.

Од те ватре већ свиће, да ноћ не постане стварна,
она стварна празнина из које долеће птица,
са неког нестварног дрвета усађеног у корен,
оног стабла што не зна да некад било је семе,
оно семе што не зна да ће постати дрво
ни каква врата од њега биће нам истесана
да нека птица крај њих запева своју песму.

Та песма не зна ту птицу, а опет из ње пева,
све оно што сама та птица можда није ни знала,
као што језеро не зна да ли је ноћ или дан
или било шта друго подесно за крај песме,
нејасне песме о знању којем се не зна почетак,
макар да сасвим је јасно да однекуд је дошло.

Ја знам за таква места и таква места волим.
Волим почетак. Волим крај. Волим језеро. Ватру.
Све оно што некако долази, као кроз некаква врата.
Волим чак и та врата кроз која то некако долази,
да своме нејасном некако подари некакво тако.

А када то је тако – тако то и ја говорим,
а ако и не говорим – не значи да је крај.

Крај, то је друга дубина, некакво друго језеро,
тамо где чак ни птица не зна шта говори риба
у оном часу кад, нема, прећутно тражи врата,
она где неко је дрво већ оставило плод,
други плод другог месеца и само једне зиме,
онда када је свака реч себи била и семе.

То семе тражи и птица која лети над језером,
а она која не лети ту оставља свој траг.

Вода спира тај траг и тако мења му име,
а оном што се не мења име можда и не треба,
као кад дође јутро и после њега дан,
а само иста су светлост што куца нам на врата
из неког тамо далеког, далеког безименог
коме су Сунце и Месећ можда тек само навика
а свет можда тек место да одложи свој сјај,
помало таман, преостао од измишљене ватре.

СУДБИНА, ХОБИ

По Лотреамону

*Сви су радили на својој судбини: дрвеће, биљке,
ајкуле,*
сав овај живи свет од тога сад већ похабан,
као од сваког рада, сваког дизања камена,
гледања шта је под њим, тог пуког завиривања
јер није тамо фрула па да засвира коло
да се још једном саберемо, стиснемо и упознамо,
ми, коњи, дрвеће, ајкуле и зефир, поветарац,
или тек вода, намрешкана, каква ајкули треба
да ако икада изрони осети ужас ветра,
глув, нем и непорочан као благ додир мајке
кад више нема детета и када све је судбина,
оно што све нам ради док није урађено.

Али сад све је урађено и врло мало је остало
да ико ишта ради, да није скамењено као фосил
и река,
живо без преостатка што никуда не отиче
јер не сме да се помера, мора да чека судбину
да најзад дође из онога на чему дуго је рађено.
Чекаћу још два-три дана, још неки месец, годину,
и нећу постати река да не течем у море.
Једном, постаћу плурал, лице свега без судбине,
та стара свеопшта крпа повесно похабана.

ГЛЕДАНО УВИС

*Гле, планина више није весела. Она као да не
дише.*

Као да неки старац сад пење се по њој
а не зечих, вук, срна, соко, мада соко још лети
нешто мало истрајније него што би се рекло
у тек начетом говору што одмах се исцрпи
јер се говори узалуд, о оном чега има
као нечем што има свој природан почетак
али онај почетак коме дође и крај.

Леп је то крај, ово ништа, ту где почиње планина
а престаје равница, сва људски изрована,
сравњена, као да неко је пошао а онда ту и остао,
да не би постао лик на страницама планине
која је усправно постављена као начета књига,
са отвореним корицама ослоњеним о тло
испод онога изнад што још се одражава
као прозирно празно и поред сметње облака.

И ти облаци некуд као да били су пошли
па повремено застају као да чекају ветар.
Он дође, сасвим нечујан у напетој висини
од које лако се потреса бели хаос маслачка
и као да и он би, некуда, несигурно да узлети,
тамо, онамо, нагоре, ка словима те књиге
што некад била је чуђење па постала тек
приручник
за оног могућег старца коме приручник не треба.

Он има знања о планини више него весеља
и све што чита с ње само је нестална сенка

припијена уз дрво као још бледа тама,
као нестварна маховина која се хладно привија
да се ту сасвим скраси пре него што дође ноћ
да тихо обујми планину у одсуству весеља.
Врх тада неће се видети као што сад се назире,
а оно што се не назире то ће остати планина.

У ПРОЛАЗУ

*Јез који је пролазио шуда забодје му
своје бодље у леђа и рече: „Ето ти“.*

И то се зове давање, кад боли и не боли.

Свако би нешто дао, само када би имао,
бар колико и очију, руку, плућа и усана,
увек више од срца које је само, јединствено.

Јер, ако нешто се да, треба и да преостане
неки траг да га је било пре него што буде дато,
као што Звер је преостала, негде, где и тај јез,
ничему склон, нејасан, скоро сасвим неописан,
а опет спреман за давање, некоме или сваком,
можда и зато што давање није само одвајање
од оног што је било па можда такво и остало.

Ту одвојеног нема, оно се већ одвојило
и лежи на неком путу којим нећемо ићи
јер нисмо ми тај јез, а није било ни оно,
све док није му дато да са датим се споји
да после неко каже „Ето ти“, као трн,
мада знамо да није трн, нити мач,
него оштрица стварног у стварној речи бодља.

Можда јез зато и говори, јер не зна шта је можда,
шта је „ето“, шта трн и друго лице једине.

Можда је све изречено као речено пролазно,
а шта ће све још проћи не зна можда ни Звер,
што лежи нам на путу и сваку датост прихвата
баш као што се прихвата глас извесности – „ето“.

КОСОВО ПОЉЕ

То мајка више не рађа, сад има других средстава што донекле су заменила тај тако природан напор па мајка само још љуља оно што без ње је рођено и док тако га љуља као да није ни рођено већ однекуд је ту, тек угледало свет, прогледало, зажмурило, јер сада треба живети а чак и дете зна да свет нам није мајка ни нека лака рана, вечито разјапљена.

И није, каже нам птица чије име је кос, она што некад је давно слетела и на Косово, не да би тамо, неком, чувала некакву колевку већ да би уместо колевке исплела сигурно гнездо то празно парче ваздуха где увек неко слети тако да и то гнездо од тога дуго се љуља чак и док неко ту седи или задуго лежи док чека на свој задатак а некада и мрву, глисту, црвића, пужа или малену бубицу која је некуда пошла па није далеко одмакла јер природа је кружење а у кружници ми.

Ето, чак и тај кос, и он около кружи, јер ако не буде кружио ветар ће однети гнездо, а можда га и односи – и он неком је мајка, мада га можда и врати пре неке дубље јесени, онда када са лишћем сасвим свене и колевка. Зато је утроба мајке тако тиха, обрасла, сва зарасла у бригу због сваке дубоке јесени, јер она дете види као допуну пролећа, оног које је платила а наплата тек следи када се дете стушти ка банкомату света, тамо где улог чека, и подигнут и поништен.

Оно одатле вири, ту где сви некад смо вирили,
ка оном месту сусрета где тече бајна река,
где свака бездетна птица сања да положи јаје,
а нека, док га полаже, чак се уз то и распева.
Та песма отуд се диже као летња олуја
и док она се рађа дрхте гране и гнезда
да обруше се на поље где је слетео кос.
А поље само мирује, јер шта друго да ради
кад ће га већ до зиме напустити и птице,
та ситна, ваздушна бића која немају мајку
јер су рано полетела да пронађу свој хлад.

Сада, сви су у хладу и сваког нешто чека.
А свет се само љуља док не испуни круг.

ЕВО, ДОЛАЗИ РАДОСТ

Хеј, хеј, хеј, хеј! Зашто нам долази радост?!
Да тражи убрзање за неку спору ствар
која се толико вуче да јој се пут више и не види?
Онај пут где је нога и онај где је рука,
њен покрет, смисао, дух, који би да се дигне
и то сад одмах, брзо, да не лежи на путу.

То духу није намењено. Зато долази радост
осмехом сужених капака, с борицама крај ока
попут вилинских уста која ведрином говоре
да заклоне шум вечног, трошни брум меланхолије
што не зна за „хеј, хеј!“ већ тече равно, мудро,
некако залудно опуштено, баш као свака невоља.

А радост јури у шестицама, понекад и у терцинама,
као кад преко камена ситно скакуће вода
и тај камен то гледа већ умивеног ока.

И њему до тог је стало, камоли мени и нама:
да када радост дође, дође брзо и одмах,
а када ће да оде то је већ њена ствар

ТУГА, ИСТИНА

Туга је оно што остане кад огласи се истина.
Туга је тампон, као море, као Месец и зрак
који се диже из мора сваких хиљаду година
да нахрани преживеле, све оне малене птице
које неће на запад, ни на север и југ,
јер и на југу је исто, јер и тамо је исток.

Сви наши дани су исти, због увек истог весеља,
ведрог чим се не устане. Та истина не стоји,
то јест не лежи свакоме, али коме шта лежи,
уопште,
да није наложено, да није донео глас
тај тако сувишан налог, да се легне и залегне
уз сваку прошлу истину, тек што је распродата
као жена и ледина на којој лежи та жена.

Она сабира себе да би сабрала друге,
све друге што ту су прошли а да нису преостали,
чак ни тамо, у њој, где се калила истина,
та тако мала ствар великом придодата,
да би велико после пронашло свачији излаз,
увек довољно велики да излаза не нестане,
да себере се друго и другима се подели.

Онда дође то друго. И оно исто је туга,
сва тако јутарње весела, из замрљаног ока,
оног ока што не види да ли је ноћ, да ли дан,
или тек поноћ вечна, она вештица стара,
што зиму јаше и лето а свака јесен је обнови
тако да начисто посрће, ту, у нама, до пролећа.

А за пролеће не питај: и оно исто је туга,
колико радост и истина, јер ту и нема разлике.
И разлика је отишла тамо откуд је дошла,
на оно исто место где некад биле су птице,
нека жена и ми, и вечна распродаја,
и јутро, вече, вештица, па чак и успомена
која мора да прилегне да обнови свој глас.

А кад га обнови рећиће све што уме да каже:
и туга и радост су превара и истина у њој.

СИТНО, УЗ ЛАОЦЕА

Истина је, *ко види ситно бистрог је вида,*
а опет сличан новорођенчету које види тек крупно,
јер тако мудрац каже, засебно, на два места,
од којих нема ситног, а ни довољно крупног
да би се искључивала, макар и узајамно,
мада је овде сабрано тамо још раздвојено.
А сада све то је спојено, ни ситно а ни крупно,
јер тамо где нема одлуке ни мудрост не служи
ничему.

И шта би било то ситно, да није довољно крупно
а да се ипак види, само ако се гледа?
Сом је баш крупна риба а има ситне кошчице.
Жена корача ситно, већином, и кад је крупна.
Све изобиље ситног неком је сама оскудност,
док другом чак и белина изгледа упрљана.
Трећем, кад нема музике, све је пуста тишина,
као кад нешто се растави па више нема целине
или је има толико да за њу нико не мари.
Не мари можда чак ни сом, камоли она жена.

Чим тако нешто чујем, ја уздахнем дубоко
јер то је једини начин да се судбина испразни
да би то празно место населила тишина
дубока као ваздух кад обруши се у плућа.
Она ту живи на рубу сваког престалог говора,
и ситнога и крупног, а понајчешће плитког,
где речи има мање од пуког пражњења грла.
То је то опште место тако добро за живот
да му и природа узвраћа свом оскудношћу жеље
као кад срна из пласта чупне тек ситну травку
па и та ситница, некада, досегне до предања.

Истина, све то је мутно као зора пре јутра,
а када једном сване опет се не види боље,
па гледали ми крупно или вечито, ситно,
као кад змај спази мрава и тако га је достојан.

Они тад дуго стоје, једнако разапети.
Та мрежа небеска, пространа, и рупице у њој.

УЧИТЕЉ

Не пуши, не пије, не једе.
Има дугачке руке а нема шта да даје,
јер мора да стоји у шуми, прати је како нестаје
као јутарње чуђење да свет ипак постоји
као и оног дана када је јутро настало.

Он постоји док хода а некад и док седи,
блед, самотан и нејак, исконски сасвим
унезверен
од помисли на храну, на све то пусто хумано
острво око њега, које се дигло, измакло,
да ником не буде паства, али ни узданица.

Он куња, тако пресуђује да нема судбине света,
да нема наде, ни страха, чак ни видљивог
доручка
који би јасно разделио живот звери од биља.
Његово вече је ваздух, а ручак – зрно бибера
или већ тако нечег што подсећа на круг.

Гледа то зрно као водопад који из њега хучи,
сав блистав насупрот киши, мада и он је киша,
њен можда бистрији део што реч га пере и глача,
све док је ћутљива, нема, док не пожели тело,
оно што би је носило мимо и преко воде.

Он види свет у води и тако замишља ваздух
као сигурно место да сачува ту шуму,
ону што је избледела из посеченог сећања
које га дели од свега па и од ученика,
који су међу стаблима већ пронашли свој хлад.

Одатле неће изаћи док свест је пуста шума,
а кад и њу посеку преостаће тек знање,
оно које се отвара кад нема учитеља:
јер онда кад га има све речи ћуте с њим
а оно што преостаје само је глад, само дрво.

ШУМА, СРЕЋА

Удахнуо сам шуму, више је није било.

Била је само слика, нестална као роба
половна већ и ујутру а камоли кад вече
спусти свој тежак сјај, и нетражен и нејасан,
таман колико звезде, што видљивим их чини
тек знање, та ситна справа
несвикла на глас природе али не неприродна.

Напросто, све то је ту, као вече и јутро,
као што ја сам ту а могу бити и тамо,
несталан као та шума, небитан као трава,
као њен зелени дах сажвакан споља и изнутра,
прогутан са лакоћом да га више и нема
бар не онолико колико би се хтело
кад би се ишта хтело: бар да се удахне.

Стојим у шуми, гледам ко сем нас још је ту,
осим оних што нису мада сањају шуму
па ту су тек као мора кад распрсне се у зору
или лето кад зима већ ветром брише свој траг
да лед се врати у воду као да има живота
и као да тај ће живот поново да се окупи
баш у тој шуми, сањаној, о којој свашта се сања.

Они некад и борове сањају као море
па можда отуд у сну и долазе у шуму.
Долазе ту још многи, читави народи, хорде,
а некад, чак, из другог сна, долази и сирена,
та увек нејасна слика вечитој уздисаја
који би радо удахнуо свако ко би да уздахне.

Боље него да издахне, макар и само шуму.
Боље да сања сирену него гвоздену жену
с њеним замамним телом, насађену сред парка,
да тамо упорно рђа под кишом погледа
као да ко је гледа може и да јој приђе
кроз слику њенога стида, малено језеро.

Она је увек гола, сва гола, као и шума,
као што у тој шуми огољени смо сви
и свако наше ја што би да удахне голо
и да с тим голим, после, по шуми тикве сади.
Да, ево једна овде, а друга нек буде тамо.
С трећом ће доћи срећа из неког погледа.

БАРКАРОЛА

Видео сам сирену.

Била је стуб од соли, сав усправан и уздигнут,
док руке су јој почивале на сасвим мирној води,
тешке на онај начин на који дишу стене.

Али она је гипкија, она је сама гипкост
не гвожђа него бронзе, оне што већ је зелена
од узбуркане вечности, као околна вода
која њен одраз раздваја од сваке околине.

Та вода пружа руке, хтела би да је такне,
да из ње ишчупа трн који се никада не гаси,
саткан од мора погледа који је обвијају.

Али њу није срамота, она је одувек нага,
та наша нага машта са осмехом демона,
који би да је отвори, да у њу утисне речи,
увек на оно место које се најмање види.

Зато и склапа очи, да не гледа то место
где је провала сунца на половине сече.

Она је само тело, сама његова представа,
као бик или шкољка и снажна горућа рука
која јој песак и време упорно спира с рамена.

То њен свет чини уморним а наш недотакнутим.

Тај песак и то време хтели би да нас споје
али њена је присутност као облак на небу,

као дах, као облик раније испуњен значењем
једва зарасле ране где нисмо усађени.

Руке нас служе допола, само да склоне јој косу
са оног влажног места где њене хладне су груди
ослобођене додира да би могла да пева
тако да оне се покрену а не помере свет.

Да, она само пева, чак и кад не види никог.
Пева со, пева стену, све где јој глас не остаје,
јер растаче се у капи испран налетом таласа,
можда не увек истих, а можда ни другачијих.

Оних по чему смо слични, бескрајно различити.

ЈЕЖЕВА КУЋИЦА

Да, јеж је сопствени отац а понекад и мајка.
Он не може да умре, његове бодље су вечне
баш као тешки хлад у језгру дубоке шуме,
као залеђен жир и она тиха ватра која га никад
не отопи,
чак и кад сатима гори као да зора изгрева,
та вечно упорна зора која је дошла и јутрос.

Али тог маленог јежа не занима ни жир,
камоли икаква ватра, о којој много и не зна.
Он само иде, шушка својим занетим шапицама
и таре их о нос као да нешто слути,
можда ипак тај жир или парченце сира,
или тек лесков шипраг где се ноћу умота
у лаку копрену сна, да не мари за бодље.

И чему уопште бодље, ако је тај јеж већ поједен
или случајно згажен, што се и другима збива,
макар да засад је читав па не зна за ту могућност,
као што то у дубљем сну не бисмо знали ни ми,
чак ни до зоре склупчани поред тог истог јежа,
са оним оштрим бодљама упереним у тело,
у очи или кости, мада ни кости баш не маре.

А зашто би и мариле те тако упорне кости,
та полувечна кућица која се таре с нама,
с нашим ходом и кретњама, чак и кад тело мирује,
кад само ту је и чека да га захвати ватра,
или већ нешто друго, наравно не онај жир,
јер он је можда већ поједен,
пошто су прошли дани откад га нисмо видели,
па као да је уз дане прошла и вечност, године.

А можда га и видимо, тај тако упорни жир,
баш као и тог јежа: ни не зна да је упоран
али нам троши време, троши слова и речи,
као што ватра троши било шта да би горела,
дрво, шуму и папир, понекад чак и нас,
а богами и ваздух који нас верно покрива.

Осећам некад да ваздух оштар је као јеж,
а некад сасвим је благ као душевне шапице:
срећом, он никад не пита зашто је дубока шума,
јер он је само дах ничега, свачија пространа кућа.

из које нешто би текло, макар вода и вино,
или било шта друго што тече непрестано,
јер што тече непрестано то не стаје у чашу.

Не стаје ни у Шпанију већ отиче у море,
а тамо где је море ту већ престаје Шпанија,
та тако згодна прича за сваког летописца
што продао би све речи за само чашу вина
још увек течног, шпанског, док није с морем отекло,
тамо негде далеко, да опет буде му фино.

Али и овде је фино, и шпањолско и шпанско,
чак и кад сећање бледи, постаје нетрајно, лапонско,
кад сањам море и вино а видим само Лапонца
накострешеног као бик који се ничега не сећа
па само копитом копа као да ту је земља
која кад се ископа поново постаће Шпанија.

Тако та земља тече и отиче све даље,
као Колумбо, некад, према некој Америци,
ка свему што је увек већ избледела Лапонија,
сва некадашња истина вредна вечитог сећања.

WORLDWIDE P(h)ONY EXPRESS

Коњ, Хегел, дух и лонче, па и цвет украј пута – све то су састојци стварног, нечега што ће нам доћи, као траг, као пена што се временом слегне.

И све друго ту дође, као Хегел и коњ.

Онај цвет негде цвета, и заиста и можда, а да не зна за лонче, ни дух, мада сви ту су, заједно, као некакав скуп, скуп свега, свих и свачега, на само једној планети, никако осим ње.

Видим воз, па га поздравим.

Он тамо некуда иде, негде тамо, без ногу, а опет се упутио, тамо неком на поздрав, а можда и на опроштај, већ према реду вожње.

Тамо можда већ свиће или долази прошлост да се опет препозна, јер и она је време. Сутра ћу купити ново, од меморијске пене, можда и дух или Хегела, ако не нову девојку.

Она чека, та девојка што сваки род јој је име, па има толико имена да не мари за број, за било какво време или ствари у њему. Бићу жив као масажер, а опет тако опуштен, са свих страна ухватљив као столетна риба.

Тело црпи арому из сваке доступне ствари, да тако буде још здравије ако га буде било. А ако некад га не буде опет ће бити нечега, или већ нечега другог што рачуна са телом.

Оно тамо је свет, а ово није лонче. Хегел о томе и не сања, сав потрошен под цветом.

ТАМНО, КОРЕЊЕ

По Бодлеру?

Да, сећање је шума где нико невин не улази,
ни са зеленом косом, јер ту станује време
и његови симболи, они ћутљиви ликови
што увек само хуче, само донекле живи,
и тек понекад шапну да се достави рачун.

Одатле долази тама, а понекад и одлази,
сва бледа, некад и мирисна, да је се не сетим.
Сећам се једне вечери, дубоке као бунар
али не тако простране, која се мене не сећа
јер нисам био дете све док нисам то постао,
тај крхки телесни стуб од разређене соли,
што стоји сам и растаче се уз тиху песму нимфета.

Ту некад долазе Музе, али се не сећају
да баш оне су Музе и зашто више их нема.
Станује ту и јад, наша бескрајна радост
тренутног повратка у нешто што је прошло,
увек бледо и исто, само ноћу другачије,
онда када се крећемо док све живо још лежи,
свака ствар, свака жена и жељно пружа ноге
да свака жеља их шири, да не постану сећање.

Шири се и та шума, трома, густа и страсна,
понекад неизмерна у само два-три корака
или сијасет чула која се ситно стресају кад их
додирне трава,
то плаво, нехајно море што навире и увире,
доконо као сан што испуштен се буди
као да празна реч сан није већ довољно празна,
испразна, тупо запетљана у густо корење шуме.

Ипак, све то је јасно као тамјан и заборав
јер тамо где другог нема и они постану избор
а некада и извор, не заноса већ песме
коју сирена пева да не мисли на свадбу,
рашчечену марву што верно пасе у пољу,
пасе од самог рођења да не уђе у шуму
којој је поље предворје а град тек мио брат.

Зато и живим ту, у шуми као у граду,
зато сам ту и тамо као нечујан глас
који се јутром успиње да види где је вече
и да ли његов кип, нејасан, већ диже сав свој стас
да усправи га и крене ка опеваној шуми,
оној што мами, згрчена, као пророков длан.

УСТА, СТОЛИЦА

Изрекао сам пилулу. Ставио је у уста.
У иста она уста у која не стављам узалуд,
непозван, нити без разлога, ни име самога бога,
оца ни матер, ни столицу, ваљак или фијоку,
а поготово не столицу, јер не би могла да стане.

Али некад на пилули има још нешто, знак
или некаква шара, неки податак, знамење.
Некад мислим – за кога?
И – шта то стварно тад представља,
који род, коју намену, који ред догађаја
и каква, можда, последица вреба ме иза тога?

То можда не зна ни мајка:
да Друго и Треће не набрајам.
Број ту неће помоћи, ни ред, ни величина,
јер тако велике ствари не иду нам у уста
а некад и не излазе, јер нисмо их ни ставили.

Сваки такав наш рад већ је нечим ограничен
баш као та столица, ваљак, сав свет предметног,
мајка,
све то што стално ваљамо, још мало па непрестано,
преко рубова уста, кад раде и кад не раде,
па чак и када се затворе као да назире бога,
неког оца и преступ, нешто ограничено,
јер некада је речено да негде ту је граница.

А када видим границу, ја бар на трен ту застанем,
до оног ситног тренутка што је као и пилула,
некаква шара, симбол, некакво знамење потребе
да ту смо ми, ту уста, а тамо негде свет,

све оно што је створено да смири говор, да ћути,
да се због нечег у уста узима и не узима.

Да се не бих огрешио – нека то буде столица,
она шкрипава справа на којој цео свет седи.
Да, нека буде тако. Нека то буде столица
која ће нас излечити као мир и тишина
оног дугачког трена док се пилула гута.

А следећи тренутак можда већ не постоји
јер је као и пилула, отац и мајка прогутан,
са истим жаром гутања као некада Столица,
онда када је свету дала обим и име.

БЕСЕДА

НА ДОДЕЛИ НАГРАДЕ ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ У БРАНКОВИНИ

Даме и господо,

Кроз питоме обресе Бранковине пролазио сам више пута, а данас сам се ту први пут и зауставио. И то на најлепши могући начин. При ранијим проласцима моја мисао била је једноставна и јасна: понајпре усмерена на велику песникињу која је одавде потекла, на очигледни питоми паралелизам њеног завичаја и њене људске природе коју сам, у неколико лепих прилика, имао привилегију да сретнем и упознам.

Данас је исто тако, али са фином разликом за коју свима вама желим да се захвалим. Бити носилац признања које носи име Десанке Максимовић частан је осећај и много више од осећаја. За неког ко њено име у себи носи од детињства, заједно са стиховима којима је то детињство било обележено, а ја сам један од таквих, то је и део идентитета. Онога што не можемо изрећи лако као ни себе саме, бар не у некаквој целости, али то истрајно покушавамо кад год се латимо стиха, кад дишемо, кад сањамо а света смо свесни као и ова брдашца сред којих смо се окупили.

Ту свежу љупкост света, ту његову некад и опору чаролију, наслутили су многи од нас данашњих песничких суксесора Десанке Максимовић премијерно баш у њеним стиховима, и тај уздах првог, можда и нејасног откровења, прати нас без остатка и данас, кад смо, како кажу и како им донекле верујемо, поетички неоавангардни,

постмодерни, или пост-постмодерни као ја. А било како да нас зову и било где да нас сврставају, чежња за тим првим осећајем и данас је царство по коме пишући понајвише лутамо и тумарамо, баш као што је језик који користимо наше најдубље сећање, а стих онај удах и издах у коме препознајемо и себе и свет, све његове вилинске споне које не знамо и које ћемо баш зато изрећи, као што киша говори капима а сунце зрацима. Бар понекад, као што нам је нека искра скоро додирљиве људскости шапутала и из песама драге нам претходнице, оне која нас је на свом првом виђеном месту данас и окупила.

Добро. И више од доброг, признајем радо у овом кратком говору.

Али, ко то говори? Ко ли је тај Копицл ком је до говора и стиха још стало, можда се пита неко од вас? И шта тај делија хоће, сад када му се може?

Пре свега – да буде лиричар, макар са opakом задршком.

Задржава ме свет и тај замах његовог све нечитљивијег језика који сазнајем, нов из дана у дан. Ах, увек је другачији, увек сав замрљан изнова, увек сав удаљенији од себе самог и нас. Задржава ме језик, реч спрана шумом медија. Задржава ме навика. Задржавам се сам, да не бих био задржан, да не бих постао навика. А за шта да се држим: за виту јелу писања, зелен бор задовољства када слова што лутају саденемо у тело. У тело, тело песме, у наше резервно тело које ће отићи другима кад досади му код нас.

За мене песма је плес на остацима језика, оних које смо учили и оних што нас уче да никад ни смо сами и да је свако сам али никад препуштен себи у густој шуми времена, у вреви слоганских потреба које нас стално киње, као и сумрак дан.

Неки мисле да сам ироничар, неки да сам психоелектричар. Неки, опет, кажу – еклектичар. Понајвише – пусти политичар, у најмању руку – политичар језика и његовог песничког новоговора.

А ја мислим да сам поетичан, човек стручан ал' певању вичан.

Моје песме увек су о свету. Поздрављају и вас и планету. Некад дрске, некада и тужне, ал' увек без жеље да било шта руже. Мојој души све што зна је храна, а оно што не зна подели са вама. Неко чита, неко их прескаче. Уз ову награду одјекнуће јаче. Поезији хвала – нек буде све боља. Поздрављам све присутне и оближња поља.

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Владимир Копицл (1949) објавио је књиге поезије *Аер* (Матица српска, Нови Сад, 1978), *Парафразе џуџа* (Матица српска, Нови Сад, 1980), *Гладни лавови* (Књижевна заједница Новог Сада, 1985), *Вајаји & конструкције* (Матица српска, Нови Сад, 1986), *Пишање џозе* (Матица српска, Нови Сад, 1992), *Приказе* – нове и изабране кратке песме (Матица српска, Нови Сад, 1995), *Клисурина* (Народна књига, Београд, 2002), *Песме смрти и разоноде* – изабране и нове песме (Orpheus, Нови Сад, 2002), *Смернице* (Библиотека »Светозар Марковић«, Зајечар, 2006), *Промашаји* (Народна библиотека »Стефан Првовенчани«, Едиција Повеља, Краљево, 2008), *Совин избор* (Градска библиотека »Владислав Петковић Дис«, Чачак, 2008), 27 песама: Тенкови & луне (Културни центар Новог Сада, 2011), *Несвршено* (Матица македонска/ Арка, Скопље/ Смедерево, двојезично издање, 2011), као и књиге есеја *Механички џајтак, диџитална џајтка* (Народна књига, Београд, 2003) и *Призори из невидљивог* (Народна књига, Београд, 2006).

Приредио је и превео неколико зборника и антологија: *Тело уметника као субјект и објект уметности* (Трибина младих, Нови Сад, 1972 – са Аном Раковић), *Триј* – водич кроз савремену америчку поезију (Народна књига, Београд, 1983 – са Владиславом Бајцем), *Нови џеснички џоредак* – антологија новије америчке поезије (Октоих, Подгорица, 2001 – са Дубравком Ђурић), *Врајта џанике* – тело, друштво и уметност у мре-

жи технолошке дереализације (Orpheus, Нови Сад, 2005), *Миленијумски цишаџи* (Orpheus, Нови Сад, 2005), *Техноскејџицизам* (Orpheus, Нови Сад, 2007) итд.

Добио је Бранкову награду за прву књигу песама (1979), Стеријину награду за позоришну критику (1989), Награду ДКВ за књигу године (2003), награду »Стеван Пешић« (2003), награду ИСТОК-ЗАПАД (2006), Дисову награду за песнички опус (2008) и Награду »Десанка Максимовић« за песнички опус и допринос српској књижевности (2012).

Превођен, заступљен итд.

Живи у Новом Саду.

С А Д Р Ж А Ј

Драги мој читаоче, драги сви	5
АЕР	7
1	9
2	10
3	10
4	11
5	11
6	12
ПАРАФРАЗЕ ПУТА	13
#1	15
#2	18
#3	22
#4	25
#5	28
#6	31
#7	35
ПАН ПАНК (Вибропоеме)	39
Лавови	41
Пан панк	44
Ода	48
Песма глади	50
Велика америчка песма	56
ВАПАЈИ & КОНСТРУКЦИЈЕ	61
Sex angels	63
After midnight	64
Промена	65
Понављање	66
Звезде	67
Ќенија	68
Синархично	70
Демони	72

ПИТАЊЕ ПОЗЕ	73
Прво лице	75
Из ватре, санти	77
Здравица	78
Геринг у карибима	79
Азија	80
Молитва нашем намештају	81
Богартов длан	82
Нарцис слуша реге	83
Питање позе: Wilde	84
Мала божићна порука	85
ПРИКАЗЕ	87
Нова класа	89
Јасно	90
Приказе	91
Уместо коментара	92
Цемент	93
Несвршено	95
СЕВЕР	
Из међународног живота писаца	99
L. H. I. W. C.	101
Испред и иза куће	104
Cold turkey	105
Звучни плато: кос	107
Песма за тебе	108
И можда, и ако	110
Север: девојка са севера	111
Старо вино	113
Ќрила	115
КЛИСУРИНЕ	117
Зимски пејзаж, без слике	119
Мрве	120
Мост	121
Сликар	122
Линеарно	125
Нетакнуто	126
Проверено у мрежи	127
Граница	129

Немачка	130
Брига	132
Дете	133
СМЕРНИЦЕ	135
Војводина: химна – штрудла	137
Макова обратница	139
Хамлетов отац	141
Глумица	142
Вране	143
Варвари?	144
Свеци	146
Кестенови	148
Смрт	150
Тамно, далеко	151
Можда, мајка	152
Камен: успаванка	153
Одложено: <i>te deum</i>	155
Туфне	156
Крај	157
Чврсто место	158
Корак	159
Овде	160
Песма за мој 55 рођендан	161
А, б... итд.	163
Девојчица, без шибица	165
Лом	166
Буба, којот, буквар	167
Протокол <i>исџражњено</i>	168
Хајди	169
Анти-киклоп	170
Можда спава, са чоколадом	171
Додатак долапу	173
ПРОМАШАЈИ	175
Једном, никада	177
Никад, сада	183
Одавде, тамо	188
Негде, неко	193
Речено, као учињено	196

СОВИН ИЗБОР	201
Празнина, норвешка шума	203
Празна врата	204
Јутарња: skylark boogie	205
Унутрашњи мир	206
Dear reader, dear all	207
Стално, нестално	209
Душа, у једном даху	211
Вечно, усправно	212
Revolucija.com	214
Песма мртвих морнара	215
Плажа без Суматре	216
...Уско грло	217
Сада, увек	218
Извор	219
Сан, миш, сова и империја	220
Острво	222
ТЕНКОВИ & ЛУНЕ	223
Тенкови	225
Киша, гранчица	227
Зима, језеро: реч по реч	229
Судбина, хоби	232
Гледано увис	233
У пролазу	235
Косово поље	236
Ево, долази радост	238
Туга, истина	239
Ситно, уз Лаоцеа	241
Учитељ	243
Шума, срећа	245
Баркарола	247
Јежева кућица	249
Spanish lies	251
Worldwide p(h)ony express	253
Тамно, корење	254
Уста, столица	256
БЕСЕДА	259
БЕЛЕШКА О АУТОРУ	263

Владимир Копицл
ТУФНЕ
Изабране песме

Издавачи

Задужбина „Десанка Максимовић“
Београд, Скерлићева 1

Народна библиотека Србије
Београд, Скерлићева 1

За издаваче:
Сћаниша Туйињевић
Дејан Рисџић

Уредник
Сћаниша Туйињевић

Ликовна опрема
Добрило Николић

Графички уредник
Бранко Хрисџов

Тираж 300 примерака

Штампа
Драслар њарџнер, Беоџраг

ISBN

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
